

Proiect

HOTĂRÂRE

privind solicitarea către Consiliul General al Municipiului București pentru schimbarea denumirii străzii „Dimineții”

în memoria domnului Alexandru Gheorghe DONESCU – Primar General al Municipiului București, 1934-1938

Consiliul Local al Sectorului 2 al Municipiului București, ales în condițiile Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, întrunit în ședință _____, astăzi, _____;

*Luând în considerare **proiectul de hotărâre** inițiat de Grupul de consilieri locali PNL, Consiliul Local Sector 2, privind solicitarea către Consiliul General al Municipiului București pentru schimbarea denumirii străzii „Dimineții” - în memoria domnului Alexandru Gheorghe DONESCU – Primar General al Municipiului București, 1934-1938;*

Analizând:

- Referatul de aprobare nr. 1702/18.05.2021 prezentat de grupul de consilieri locali PNL din cadrul Consiliului Local al Sectorului 2 al Municipiului București;
- Raportul de specialitate nr. 74219/19.05.2021 prezentat de Serviciul Juridic, Direcția Juridică, Legislație și Contencios Administrativ din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Sectorului 2 al Municipiului București;
- Raportul de specialitate nr. 73704/20.05.2021 prezentat de Direcția Relații Comunitare din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Sectorului 2 al Municipiului București;
- Avizul Comisiei Juridice, Ordine și Liniște Publică, Apărarea Drepturilor Omului și Relații Internaționale din cadrul Consiliului Local al Sectorului 2 al Municipiului București;

– Avizul Comisiei de Învățământ, Cultură, Sport, Culte, Probleme de Tineret și Relații cu Societatea Civilă din cadrul Consiliului Local al Sectorului 2 al Municipiului București;

– Avizul Comisiei de Urbanism, Lucrări Publice și Amenajarea Teritoriului din cadrul Consiliului Local al Sectorului 2 al Municipiului București;

– Dispoziția Primarului Sectorului 2 nr. 810/04.05.2021 privind exercitarea cu caracter temporar de către doamna Niță Elena, director executiv al Direcției Juridice, Legislație, Contencios-Administrativ, a funcției publice de conducere de Secretar General al Sectorului 2 al Municipiului București.

Având în vedere reglementările cuprinse în:

– Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

– Ordonanța Guvernului nr. 63/2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, aprobată cu modificări prin Legea nr. 48/2003, cu modificările și completările ulterioare;

– Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 31/2003 privind aprobarea Regulamentului privind atribuirea sau schimbarea de denumiri și atribuirea numerelor poștale de imobile în municipiul București.

În temeiul art. 139 alin. (1) coroborat cu art. 166 alin. (4) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

În urma stabilirii rezultatului votului valabil exprimat,

HOTĂRĂȘTE

Art.1. Se solicită Consiliului General al Municipiului București schimbarea denumirii străzii „**Dimineții**” de pe raza Sectorului 2 al Municipiului București, în strada „**Alexandru Gheorghe Donescu – Primar General 1934-1938**”.

Art.2. Pe data prezentei, Hotărârea Consiliului Local Sector 2 nr. 90/2021 privind solicitarea către Consiliul General al Municipiului București pentru schimbarea denumirii Parcului „Sfântul Ștefan” și a străzii „Dimineții” - în memoria domnului Alexandru Gheorghe DONESCU – Primar General al Municipiului București, 1934-1938, își încetează aplicabilitatea.

Art.3. Primarul Sectorului 2 va asigura ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentei hotărâri.

Art.4. Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al Municipiului București.

INIȚIATOR

GRUPUL PNL – Consiliul Local Sector 2:

ADRIAN COSTACHE, MAGDA CATONE

ALEXANDRU DINU, SILVIU FEROIU

CLAUDIU NICOLESCU, CLAUDIU SĂFTOIU,

prin reprezentant lider de grup,

CLAUDIU SĂFTOIU

AVIZEAZĂ PENTRU LEGALITATE

SECRETAR GENERAL AL SECTORULUI 2

ELENA NIȚĂ

Hotărâre nr. _____

București, _____

Prezenta Hotărâre conține un număr de ___ pagini și a fost adoptată de Consiliul Local al Sectorului 2 al Municipiului București în ședința _____ din data de _____ cu respectarea prevederilor art. 140 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

ROMÂNIA
Municipiul București
Primăria Sector 2

www.ps2.ro - Strada Christigilor nr. 11-13, Tel: +(4021) 209.60.00 Fax: +(4021) 209.62.82

PRIMĂRIA SECTOR 2 BUCUREȘTI	
CABINET SECRETAR	
INTRARE	Nr. 1702
IEȘIRE	
Ziua 18	Luna 05 Anul 2012

REFERAT DE APROBARE

La nivelul administrației publice a Sectorului 2 a fost adus în atenția aleșilor locali ai Partidului Național Liberal, un amplu material documentar de către domnul Radu Donescu, urmaș al fostului **Primar General al Orașului București - domnul Alexandru Gheorghe DONESCU din perioada interbelică (1934 – 1938)**, prin care evocă realizările de o importanță deosebită din mandatul edilului de legendă, ce a dus la dezvoltarea arhitecturală și urbanistică a Bucureștiului devenind un oraș de referință pentru sud estul Europei, supranumit "Micul Paris".

Încă de la începutul mandatului său, s-au elaborat statistici folosite pentru reconfigurarea bulevardelor din zona Victoriei, Romană, Universitate, intens circulate. Parte a acestor statistici rutiere, istoricii menționează, de exemplu, că, la "data de 26 mai 1934, în numai o oră, prin Piața Universității au trecut 1.490 de vehicule, mai mult de jumătate spre Unirii," fiind înregistrată ca o realizare impresionantă de fluidizare a traficului, în acele vremuri.

Domnul Alexandru Gheorghe DONESCU a administrat Capitala din martie 1934 până la 5 ianuarie 1938. În timpul mandatului său a fost parcelat și realizat actualul cartier Primăverii, s-au ridicat mai multe clădiri publice importante și biserici și a fost inaugurată Grădina Botanică.

Tot în perioada în care a fost primar domnul Alexandru Gheorghe DONESCU, expansiunea spre nord a Capitalei a continuat, iar lucrările de la Parcul Herăstrău au fost continuate în mandatul său, denumirea oficială fiind de Parcul Național Carol al II-lea pentru care în 1935 se construise pe una din laturile parcului, Pavilionul Regal. Anul 1938 a adus în Capitală și primul Salon al automobilului și aviației. Cu puțin timp înainte se terminaseră și lucrările de acoperire a Dâmboviței cu un planșeu de beton, între Calea Victoriei și Șerban Vodă.

O realizare deosebită, emblematică pentru Orașul București o constituie inaugurarea Arcului de Triumf din beton armat, cu noua înfățișare impunătoare (precedenta construcție realizată în 1922 fusese din lemn). Istoricii spun despre Arcul de

Triumf că noul monument de 27 de metri înălțime, 25 de metri lățime și 11,5 metri adâncime la bază era construit din beton armat și placat cu piatră adusă de la Turcoaia, Albești, Bașchioi, Banpotoc și Rușchița, cu basoreliefuri și tot felul de sculpturi alegorice.

În istoria orașului București a rămas și organizarea primului festival dedicat orașului București. Astfel, în ziua de 9 mai 1935 se deschidea, printr-o ceremonie solemnă în Parcul Carol, prima ediție a Festivalului „Luna Bucureștilor”, desfășurat sub îndrumarea Primarului Capitalei, Alexandru Gheorghe DONESCU. Punctul de atracție a fost expoziția urbanistică din Parcul Carol, apreciată de contemporani ca o adevărată „*istorie vie a orașului*”. Pentru amenajarea zonei din Parcul Carol, **arhitectul Octav Doicescu** a proiectat o fântână arteziană în fața intrării principale, Fântâna Zodiacului. La inaugurarea Festivalului „Luna Bucureștilor” au participat **Regele Carol al II-lea**, împreună cu **Marele Voievod Mihai, Prințul Nicolae**, membrii guvernului, ai Consiliului General al Capitalei și ai comitetului organizator. Festivalul a continuat cu regularitate până în 1940, când, din motive politice, a fost întrerupt și nu a mai fost reluat după război. Festivalul căpătase o adevărată amploare, ce a dus la dezvoltarea zonei peisagistice din Parcul Herăstrău sau la construirea de bulevarde noi (Cotroceni sau Moșilor).

Numeroase sunt punctele de atracție ale Bucureștiului realizate în timpul mandatului Primarului General Alexandru Gheorghe DONESCU (Fântâna Miorița, Muzeul Satului, sediile Primăriilor sector 1 și 4, fosta Judecătorie a Sectorului 2, locuințele tip din zona Vatra Luminoasă, Parcul Național, Piața Obor și multe altele), **fiind pe deplin justificată consacrarea personalității sale, prin atribuirea numelui său, unei străzi de la nivelul Sectorului 2 al Municipiului București.**

Pentru limitarea impactului social al proiectului, respectiv necesitatea actualizării actelor de identitate a deținătorilor de imobile pe strada propusă a fi redenumită, propunem ca strada Dimineții, de pe raza sectorului 2 al Municipiului București, să fie redenumită ”Strada Alexandru Gheorghe DONESCU – Primar General București, 1934 – 1938”, pe această stradă locuind și urmașii săi.

Potrivit Ordonanței Guvernului României nr. 63/29.08.2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, aprobată cu modificări prin Legea nr. 48/2003, cu modificările și completările ulterioare, atribuirea sau schimbarea de denumiri se face de către Consiliul General al Municipiului București, prin hotărâre, pentru parcuri, piețe, oboare, cartiere, **străzi**, stații ale mijloacelor de transport în comun, precum și pentru obiective și instituții de interes local aflate în subordinea lor.

Potrivit Regulamentului aprobat prin H.C.G.M.B. nr. 31/2003, propunerile privind atribuirea sau schimbarea de denumiri pot fi făcute **sub condiția unei motivări riguroase**, de persoane fizice sau juridice interesate, membri CGMB sau comisiile acestuia, primarul general al municipiului București, primarii sectoarelor sau Consiliile locale ale sectoarelor.

Prin Hotărârea Consiliului Local al Sectorului 2 nr. 90/25.02.2021 s-a solicitat Consiliului General al Municipiului București schimbarea denumirii Parcului ”Sfântul Ștefan!” și a străzii Dimineții, în memoria domnului Alexandru Gheorghe Donescu, însă, având în vedere solicitările mai multor cetățeni din vecinătate, pentru care denumirea

Parcului a fost profund întipărită în memoria colectivă, supunem aprobării Consiliului Local al Sectorului 2, încetarea aplicabilității acestei hotărâri.

Față de cele prezentate, propunem Consiliului local al Sectorului 2, spre aprobare, proiectul de hotărâre privind solicitarea adresată Consiliului General al Municipiului București de redenumire a străzii Dimineții de pe raza Sectorului 2 al Municipiului București, în "Strada Alexandru Gheorghe DONESCU – Primar GENERAL"

Anexăm prezentului Referat, materialul documentar de fundamentare.

Grupul PNL – Consiliul Local Sector 2:

- Adrian COSTACHE
- Magda CATONE
- Alexandru DINU
- Silviu FEROIU
- Claudiu NICOLESCU
- Claudiu SAFTOIU

Intocmit,

Andrei CONDOVICI
Consilier

Direcția Relații Comunitare

Nr. 73704/20.05.2021

RAPORT DE SPECIALITATE

privind solicitarea către Consiliul General al Municipiului București pentru schimbarea denumirii străzii "Dimineții" - în memoria domnului Alexandru Gheorghe DONESCU – Primar General al Municipiului București, 1934 – 1938

Prin prezentul Raport de specialitate răspundem la adresa nr. 73704/18.05.2021, primită de Direcția Relații Comunitare de la Direcția Administrația Publică Locală:

Având în vedere prevederile:

- **Ordonanței Guvernului României nr. 63/2002** privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, aprobată cu modificări prin Legea nr. 48/2003, cu modificările și completările ulterioare:

”

(...)

Art. 2

Atribuirea sau schimbarea de denumiri, altele decât cele prevăzute la art. 1, se face de către:

(...)

*d) consiliile locale, prin hotărâre, pentru parcuri, piețe, oboare, cartiere, **străzi**, stații ale mijloacelor de transport în comun, precum și pentru obiective și instituții de interes local aflate în subordinea lor.*

Art. 3

(1) Proiectele de hotărâri ale consiliilor județene sau locale, având ca obiect atribuirea ca denumire a unor nume de personalități ori evenimente istorice, politice, culturale sau de orice altă natură ori schimbarea unor astfel de denumiri vor putea fi adoptate numai după ce au fost analizate și avizate de comisia de atribuire de denumiri județeană, respectiv a municipiului București.

(...)”

- **Hotărârii Consiliului General al Municipiului București nr. 31/2003**, privind aprobarea Regulamentului privind atribuirea sau schimbarea de denumiri și atribuirea numerelor poștale de imobile în municipiul București:

” **Art. 1** - În municipiul București atribuirea sau schimbarea de denumiri se face prin Hotărâre a CGMB pentru parcuri, piețe publice, cartiere, **străzi**, stații ale mijloacelor de transport în comun, precum și pentru obiective și instituții de interes local aflate în subordinea sa, ori a Consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

Art. 2 (1) - Pot face propuneri privind atribuirea sau schimbarea de denumiri persoanele fizice sau juridice interesate, sub condiția unei motivări riguroase; propunerile persoanelor fizice sau juridice interesate se vor înainta Secretarului general al municipiului București,

urmând a fi analizate și supuse spre aprobare sau promovate, avizate și adoptate conform reglementarilor legale în vigoare.

(2) - Pot face, de asemenea, propuneri privind atribuirea sau schimbarea de denumiri membri CGMB sau comisiile acestuia, primarul general al municipiului București, primarii sectoarelor sau Consiliile locale ale sectoarelor; propunerile astfel făcute se vor prezenta ca proiecte de hotărâri ale CGMB și se vor depune la Secretarul general al Municipiului București.

(...)

Art. 4 (1) - Proiectele de hotărâri privind atribuirea sau schimbarea de denumiri cu documentația aferentă (expunerea de motive a inițiatorului, raportul de specialitate al compartimentului de resort din cadrul PMB, alte documente de referință) se vor depune la Secretarul general al Prefecturii municipiului București, în vederea analizării și avizării de către Comisia de atribuire de denumiri a municipiului București, constituită în conformitate cu prevederile OG nr.63/2002, prin Ordin al Prefectului.

(2) - După analiza și avizarea în cadrul Comisiei de atribuire de denumiri a municipiului București, proiectele de hotărâri împreună cu documentația aferentă și avizul comisiei de atribuire de denumiri a municipiului București se vor remite Secretarului General al municipiului București, pentru a fi supuse procedurilor de adoptare, conform Regulamentului de organizare și funcționare al CGMB.

(...)

Analizând:

➤ **Hotărârea Consiliului Local Sector 2 nr. 90/25.02.2021** privind solicitarea către Consiliul General al Municipiului București pentru schimbarea denumirii Parcului „Sfântul Ștefan” și a străzii „Dimineții” în memoria domnului Alexandru Gheorghe DONESCU – Primar General al Municipiului București, 1934-1938;

➤ **Referatul de aprobare nr. 1702/18.05.2021** al Grupului PNL – Consiliul Local al Sectorului 2, care prezintă un amplu material documentar adus în atenția administrației publice a Sectorului 2 de către domnul Radu Donescu, urmaș al fostului Primar General al Orașului București – domnul Alexandru Gheorghe Donescu din perioada interbelică (1934 - 1938) și în care se specifică faptul că, având în vedere solicitările mai multor cetățeni din vecinătate, pentru care actuala denumire a Parcului „Sfântul Ștefan” a fost profund întipărită de memoria colectivă, prin prezentul proiect de hotărâre urmând a fi supusă aprobării Consiliului Local al Sectorului 2 și încetarea aplicabilității Hotărârii Consiliului Local Sector 2 nr. 90/25.02.2021;

➤ **Documentația anexată Referatului de aprobare nr. 1702/18.05.2021**, prin care se evocă realizările de o importanță deosebită din mandatul fostului Primar General al Orașului București – domnul Alexandru Gheorghe Donescu din perioada interbelică (1934 - 1938), ce a condus la dezvoltarea arhitecturală și urbanistică a Bucureștiului, acesta devenind un oraș de referință pentru sud-estul Europei;

Evaluând:

➤ **Impactul socioeconomic**

Modificarea denumirii unei străzi implică schimbarea actelor de identitate și a altor documente emise de către instituțiile statului, pentru persoanele fizice și juridice care au domiciliul sau care își au sediul pe strada în cauză. Acest lucru poate crea disconfort în rândul acestora și nu în ultimul rând, generează costuri. Astfel, de exemplu, conform art. 41, alin. (1) din OUG nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români ”În cazul în care, în condițiile legii, (...) se schimbă denumirea străzilor sau se renumerotează imobilele, cheltuielile

pentru schimbarea cărții de identitate și a celorlalte documente prevăzute de prezenta ordonanță de urgență se suportă din bugetele unităților administrativ-teritoriale respective.”

Totodată, costuri se vor identifica în necesitatea schimbării indicatoarelor pentru denumirea arterelor.

➤ **Impactul asupra sistemului juridic**

În măsura în care acest proiect de hotărâre va fi aprobat, de la data intrării sale în vigoare, Hotărârea Consiliului local Sector 2 nr. 90/25.02.2021 privind solicitarea către Consiliul General al Municipiului București pentru schimbarea denumirii Parcului „Sfântul Ștefan” și a străzii „Dimineții” în memoria domnului Alexandru Gheorghe DONESCU – Primar General al Municipiului București, 1934-1938 își încetează aplicabilitatea.

➤ **Activitățile de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ**

În scopul respectării principiului transparenței, se identifică necesitatea informării persoanelor fizice și juridice interesate de proiectul de hotărâre în discuție.

În temeiul **art. 136 alin. (1) coroborat cu art. 166 alin. (4) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019** privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Față de cele mai sus expuse, Consiliul Local Sector 2 urmează a dispune cu privire la oportunitatea schimbării denumirii obiectivului menționat, prin aprobarea *proiectului de hotărâre privind solicitarea către Consiliul General al Municipiului București pentru schimbarea denumirii străzii ”Dimineții” - în memoria domnului Alexandru Gheorghe DONESCU – Primar General al Municipiului București, 1934 – 1938.*

Director executiv,
Irina Ionescu

Întocmit,
Cezar Baștiurea

DIRECȚIA JURIDICĂ, LEGISLAȚIE, CONTENCIOS-ADMINISTRATIV

Serviciul Juridic.

Nr. 74219/19.05.2021

RAPORT DE SPECIALITATE

Prin Adresa nr. 73701/18.05.2021, Direcția Administrație Publică Locală din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Sector 2 București ne-a transmis documentația aferentă proiectului de hotărâre privind solicitarea către Consiliul General al Municipiului București pentru schimbarea denumirii străzii «Dimineții»- în memoria domnului Alexandru Gheorghe DONESCU-Primar general al Municipiului București, 1934-1938, inițiat de grupul de consilieri locali PNL-CLS2, în vederea analizării și întocmirii, după caz, a raportului de specialitate, în termenul stabilit prin rezoluția Secretarului General al Sectorului 2.

I. Analizând:

-reglementările legale în vigoare:

-O.G. nr. 63 din 29 august 2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

▪ art.2 litera d): «Atribuirea sau schimbarea de denumiri, altele decât cele prevăzute la art. 1, se face de către: (...) consiliile locale, prin hotărâre, pentru parcuri, piețe, oboare, cartiere, străzi, stații ale mijloacelor de transport în comun, precum și pentru obiective și instituții de interes local aflate în subordinea lor»;

▪ art. 3 alin. (1): «Proiectele de hotărâri ale consiliilor județene sau locale, având ca obiect atribuirea ca denumire a unor nume de personalități ori evenimente istorice, politice, culturale sau de orice altă natură ori schimbarea unor astfel de denumiri vor putea fi adoptate numai după ce au fost analizate și avizate de comisia de atribuire de denumiri județeană, respectiv a municipiului București».

-Legea nr. 24 din 15 ianuarie 2007*** Republicată privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, cu modificările și completările ulterioare,

▪ art.1- «În municipiul București atribuirea sau schimbarea de denumiri se face prin Hotărâre a CGMB pentru parcuri, piete publice, cartiere, strazi, statii ale mijloacelor de transport in comun, precum si pentru obiective si institutii de interes local aflate in subordinea sa, ori a Consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti».

-Hotărârea C.G.M.B. nr. 31 din 06.02.2003 privind aprobarea Regulamentului privind atribuirea sau schimbarea de denumiri si atribuirea numerelor poștale de imobile în Municipiul București:

▪ art.2 alin. (1)- «pot face propuneri privind atribuirea sau schimbarea de denumiri persoanele fizice sau juridice interesate, sub condiția unei motivări riguroase; propunerile persoanelor fizice sau juridice interesate se vor înainta Secretarului general al municipiului

București, urmând a fi analizate și supuse spre aprobare sau promovate, avizate și adoptate conform reglementarilor legale în vigoare».

▪ art.2 alin. (2)- «pot face, de asemenea, propuneri privind atribuirea sau schimbarea de denumiri membri CGMB sau comisiile acestuia, primarul general al Municipiului București, primarii sectoarelor sau Consiliile locale ale sectoarelor; propunerile astfel făcute se vor prezenta ca proiecte de hotărâri ale C.G.M.B. și se vor depune la Secretarul General al Municipiului București».

II. Având în vedere:

-Referatul de aprobare nr.1702/18.05.2021 al Grupului PNL-Consiliul Local Sector 2, semnat de domnul Adrian Costache.

Direcția Juridică, Legislație, Contencios – Administrativ – Serviciul Juridic din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Sectorului 2 București, în temeiul art. 136 și urm. din O.U.G. nr.57/2019 privind Codul administrativ, opinează că există temeiul legal în vederea promovării proiectului de hotărâre privind solicitarea către Consiliul General al Municipiului București pentru schimbarea denumirii străzii «Dimineții»- în memoria domnului Alexandru Gheorghe DONESCU-Primar general al Municipiului București, 1934-1938, cu respectarea cadrului legal general și special aferent.

Șef serviciu,
Șerban Mușur Răzescu

Consilier Juridic,
Florentina Camelia Medei

HOTĂRÂRE

privind solicitarea către Consiliul General al Municipiului București pentru schimbarea denumirii Parcului „Sfântul Ștefan” și a străzii „Dimineții”

în memoria domnului Alexandru Gheorghe DONESCU – Primar General al Municipiului București, 1934-1938

Consiliul Local al Sectorului 2 al Municipiului București, ales în condițiile Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, întrunit în ședință ordinară, astăzi, 25.02.2021;

Luând în considerare proiectul de hotărâre inițiat de Grupul de consilieri locali PNL, Consiliul Local Sector 2, privind solicitarea către Consiliul General al Municipiului București pentru schimbarea denumirii Parcului „Sfântul Ștefan” și a străzii „Dimineții” - în memoria domnului Alexandru Gheorghe DONESCU – Primar General al Municipiului București, 1934-1938;

Analizând:

– Referatul de aprobare nr. 25312/17.02.2021 prezentat de Grupul de consilieri locali PNL din cadrul Consiliului Local al Sectorului 2 al Municipiului București;

– Raportul de specialitate nr. 25694/18.02.2021 prezentat de Direcția Juridică, Legislație și Contencios Administrativ din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Sectorului 2 al Municipiului București;

– Raportul de specialitate nr. 25672/19.02.2021 prezentat de Direcția Relații Comunitare din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Sectorului 2 al Municipiului București;

– Îndreptare eroare materială formulată verbal de Secretarul General al Sectorului 2 cu privire la titlul proiectului de hotărâre, astfel cum a fost consemnat în Procesul-verbal al ședinței CLS2;

– Avizul Comisiei Juridice, Ordine și Liniște Publică, Apărarea Drepturilor Omului și Relații Internaționale din cadrul Consiliului Local al Sectorului 2 al Municipiului București;

– Avizul Comisiei de Învățământ, Cultură, Sport, Culte, Probleme de Tineret și Relații cu Societatea Civilă din cadrul Consiliului Local al Sectorului 2 al Municipiului București;

– Avizul Comisiei de Urbanism, Lucrări Publice și Amenajarea Teritoriului din cadrul Consiliului Local al Sectorului 2 al Municipiului București;

– Dispoziția nr. 47/07.01.2020 emisă de către Primarul Sectorului 2 privind exercitarea cu caracter temporar de către doamna Niță Elena a funcției publice de conducere, de Secretar General al Sectorului 2 București.

Având în vedere reglementările cuprinse în:

– Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

– Ordonanța Guvernului nr. 63/2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, aprobată cu modificări prin Legea nr. 48/2003, cu modificările și completările ulterioare;

– Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 31/2003 privind aprobarea Regulamentului privind atribuirea sau schimbarea de denumiri și atribuirea numerelor poștale de imobile în municipiul București.

În temeiul art. 139 alin. (1) coroborat cu art. 166 alin. (4) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

În urma stabilirii rezultatului votului valabil exprimat,

H O T Ă R Ă Ș T E

Art.1. Se solicită Consiliului General al Municipiului București schimbarea denumirii **Parcului „Sfântul Ștefan”**, situat în Sectorul 2 al Municipiului București, identificat conform anexei (Plan amplasament) ce face parte din prezenta hotărâre, în **„Grădina Alexandru Gheorghe DONESCU”**.

Art.2. Se solicită Consiliului General al Municipiului București schimbarea denumirii străzii „Dimineții” de pe raza Sectorului 2 al Municipiului București, în strada „Alexandru Gheorghe Donescu – Primar General 1934-1938”.

Art.3. Primarul Sectorului 2 va asigura ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentei hotărâri.

Art.4. Prezenta hotărâre se publică integral în Monitorul Oficial al Municipiului București.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ
SĂFTOIU ELVIS-CLAUDIU

CONTRASEMNEAZĂ PENTRU LEGALITATE
SECRETAR GENERAL AL SECTORULUI 2,
ELENA NIȚĂ

A handwritten signature in black ink, appearing to be "Elena Niță", is written below the text of the official position.

Hotărâre nr. 90
București, 25.02.2021

Prezenta Hotărâre conține un număr de 5 pagini, inclusiv anexa, și a fost adoptată de Consiliul Local al Sectorului 2 al Municipiului București în ședința ordinară din data de 25.02.2021, cu respectarea prevederilor art. 140 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Anexa la H.C.L. Sector 2 nr. 90/25.02.2021

PLAN DE AMPLASAMENT
PARCUL „SFÂNTUL ȘTEFAN”
SECTOR 2 BUCUREȘTI

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
SĂFTOIU ELWIȘ-CLAUDIU

VIZAT
spre neschimbare
SECRETAR

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
DIRECȚIA GENERALĂ A PENITENCIARELOR
Nr.10428/11.06.2003**

Către

DONESCU RADU -MIHAIL

La cererea dumneavoastră adresată Direcției Generale a Penitenciarelor, vă comunicăm că, din documentele existente în arhivă, rezultă că **DONESCU ALEXANDRU**,
, fost primar al Capitalei, a fost încarcerat la Penitenciarul Văcărești la 15.08.1952 (ulterior fiind internat de Direcția Generală a Securității Statului la 22.08.1952), decedând la 01.09.1952. Decesul a fost înregistrat la data de 02 septembrie 1952 la Sfatul Popular al Raionului N. Bălcescu, certificat de deces seria Mb, nr. 156363.

DIRECTOR GENERAL

Liberalul

Publicație publică de conștiință liberă și de cultură. Dar nu se
păstrează decât cu încredere.

CONSTANTIN I. C. BRĂȚIANU
Președintele Partidului Național Liberal

Organ național-liberal
Apare sub conducerea unui comitet

Director: I. C. BRĂȚIANU
Adresa: Strada 18 Martie Nr. 11 (Cluj)

Taxa pentru înscrinderea în abonament
Direcțiunea Generală de Poșta din 1948
Coef. CEC Nr. 1

ABONAMENTE:
12 luni ..... lei 42.000   6 luni ..... lei 22.000
3 luni ..... lei 12.000   1 an ..... lei 30.000

D. C. I. C. BRĂȚIANU

Români,

Pentru prima dată în țara noastră, toate instituțiile, toate resursele și întregul aparat al Statului se află în slujba propagandei electorale a partidului comunist.

Ați putut vedea eri în văzduh aviația română aruncând afișe comuniste deasupra Capitalei.

Trenurile, camioanele, tramvaiele, toate mijloacele de transport sunt mășgălite de lozinci comuniste.

Pe toate zidurile, gardurile, acoperișurile și ferestrele, pretutindeni unde este cel mai mic loc liber, au fost lipite afișele de propagandă comuniste.

Portretele fruntașilor comuniști se răsfață pretutindeni, înfășurate, supremă deriziune, în chenar roșu, galben și albastru, culorile sfinte ale României.

Străzile Capitalei sunt cătuite de echipe de șoc comuniste, care, chiar din camioanele lor aceleași lozinci sterpe și stupide.

Celor mai mulți dintre voi li s'a răpit dreptul de vot!

Ați fost omiși de pe listele electorale sau vi s'a refuzat eliberarea cărților de alegător, în timp ce alții vor vota cu cărțile voastre.

Această batjocorire a celor mai temeinice drepturi cetățenești nu poate rămâne fără urmări grave și fără sancțiuni exemplare.

Libera manifestare a poporului român nu este cerută numai de cetățenii țării, ci și de cele trei Puteri Aliate, cari ne-au ajutat să salvăm țara de regimul de dictatură, de siluire și de teroare și să asigurăm României deplina ei independență și deplina ei suveranitate.

Români

Făceți-vă datoria către țară!

Mergeți cu toții la vot, în deplină ordine.

Nu vă lăsați provocați, dar nici intimidați!

Votați listele Partidului Național-Liberal, care, împreună cu celelalte partide democratice, va ști să asigure în România libertatea, dreptatea, ordinea și legalitatea, pentru toți cetățenii țării. Votați semnul

CETATENI

ȘTIRI EXTERNE

Capitala a reprezentat inta ideama comunita Tării.

Din ea au pornit marile initiative, ea a fost aceea care a dat tonul marilor reforme și tot ea are astăzi sarcina de a duce în primul rând lupta pentru restabilirea libertăților cetățenești și pentru refuzarea Paștelui.

Lista de candidați a Partidului Național-Liberal pentru Capitală a fost densă.

Ea era în frunte pe marea patriot și pe marea luptător **CONST. I. C. BRATTIANU**, președintele Partidului Național-Liberal.

Alături de el se găseser:

D-ral I. COSTINESCU, fost în repetate rânduri ministru, președinte al Crucii Roșii, neostentat muncitor pentru binele obște;

D-na LIA VINTILA BRATTIANU, soția marelui apărător al avuției naționale și cunoscută luptătoare pe tărâmul asistenței sociale;

D- ALEXANDRU BONESCU, fost primar al Capitalei și fauritor a nenumărate opere de interes obște;

D- BARBU NEGOESCU, președintele organizației Național-Liberale din Sect. IV Roșu și neostentit luptător pentru libertățile publice;

D- ASRA BERCOVITZ, director al ziarului „Liberalul”, vechi și cunoscut luptător pentru democrație și înfrângerea regimului de dictatură;

D- I. VASILESCU, fost primar;

D- FR. CHIRIAC, fost primar;

D- PETRE LIVEZEANU, vice-președinte al organizației Național-Liberale din Sect. IV Roșu, întemeietor al Tineretului Național-Liberal;

D- I. LUCESCU, fost primar, vechi luptător și cunoscut gospodar al Sect. II Negru;

D- ECARALAMBIE TARARAȘCU, avocat, secretar general al organizației Național-Liberale din Sect. I Galben;

D- GR. GRECU, avocat, secretar general al organizației Național-Liberale din Sect. IV Roșu;

D- EUGEN NECULAU, avocat, fruntaș al Cercurilor de studii ale Partidului Național-Liberal, fost primar și deputat;

D- TOMA DOBRESCU, Avocat;

D- căp. N. TANASE, invalid de război;

D- PATRICIU POPESCU, fruntaș al Baroului de Ilfov, strălucit reprezentant al tinerei generații liberale;

D- N. BADULESCU, comerciant;

D- POMPILIU ATANASIU, avocat, fost consilier comunal;

D- ILIE BORUGA, avocat, fost muncitor mecanic;

D- STERE PARVULESCU, meserias, fost consilier comunal, vechi luptător pentru democrație;

D- LEON GRIGORESCU, profesor, membru al Biroului electoral al Partidului Național-Liberal, fruntaș al Cercurilor de studii ale Partidului;

D- căp. I. VASILESCU invalid de război;

D- C. DINU POPESCU, avocat, fruntaș al Tineretului Național-Liberal, președinte al Cercurilor documentare;

D- DAN AMEDEU LAZĂRESCU, avocat, redactor al ziarului „Liberalul”, strălucit reprezentant al tinerei generații liberale;

D- ANASTASIU fost primar, cunoscut gospodar al Capitalei;

D- AUREL POPESCU-NEGHEȘTI, avocat, fruntaș al Baroului de Ilfov, secretar general al organizației Național-Liberale a Capitalei, fost ajutor de primar general al Capitalei;

D- MEHA BERCEANU, fost ministru, fost ajutor de primar general al Capitalei, cunoscut gospodar și mare înfăptuitor pe tărâmul modernizării agriculturii.

După cum se vede, fruntași ai vetei politici, mari patrioți, cunoscuți gospodari, fruntași ai profesunilor libere, în teletuali, muncitori, invalizi, luptătoare pe tărâmul asistenței sociale, se găseser alături cu fruntași ai tineretului, în lupta pe care partidul Național-Liberal o duce pentru restabilirea libertăților publice pentru reșterea țării pe temeluri democratice și pentru readucerea ei pe făgășul ordinii și al progresului.

Lista Partidului Național-Liberal este cea mai bună chestie că lupta aceasta va fi dusă până la capăt și că salvarea țării nu poate fi așteptată decât de la cei care i-au făcut strălucirea în trecut.

VOATAI LISTA PARTIDULUI NAȚIONAL-LIBERAL CU SEMNUL

ROMA 19 (Rador). — Nota franceză...

...propunse negocierii italo-franceze în ce privește Triestul, care a fost remisă d-ralui Nenni, ministrul afacerilor străine. În cursul zilei de luni de încredințat cu afaceri și Franței subliniază cu punctul de vedere al guvernului francez este identic cu hotărârile ministrilor de externe aprobate de conferința dela Paris.

Nota adaugă că guvernul francez va examina cu atenție orice acord italo-italian dar un asemenea acord trebuie să fie aprobat de Consiliul ministrilor de externe.

*

ATENA 19 (Rador). — D. Șafoale Venetian, șeful partidului liberal, a declarat în timpul de luni seara a Parlamentului să se constituie un cabinet de unime națională.

El a reținut opoziției că datorită ei este de a se gândi la răspunderea înspăimântătoare care opasă pe umeri volușului guvernului grec în Grecia în trecut și în situație tragică.

*

ROMA 19 (Rador). — Sute de oameni au rămas fără adăpost în cartierele periferice ale Romei luni seara în urma revărsării apelor fluvului Tibru.

Ultima revărsare a apelor Tibulului a avut loc acum opt ani.

Nivelul apelor crește neantant și cu 5 cm. pe ora.

Via Aurelia și Via Salaria, cele două căi principale de penetrație din nordul Romei au fost blocate.

NEW YORK 19 (Rador). — Consiliul ministrilor de afaceri străine învenit luni seara a ajuns la un acord de bază în legătură cu relațiile Anglo-italiene în Triestul și șeful poliției cu excepția câtorva modificări ce au fost reținute de jurații.

Acordul s'a produs după discutarea propunerilor de compromis prezentate de ambasadori în tot cursul zilei de Duminică, au început încercând să ajungă la o formulă.

Ministrul de afaceri străine au căzut de acord cu șeful poliției din Triest să fie ales dintre candidații prezenți de Consiliul de Guvernământ al orașului și să poată fi pus în dispoziția poliției după o consultare a Consiliului de Guvernământ.

Ministrul de afaceri străine de acord cu guvernatorul Triestului să poată cere Consiliului de Guvernământ să suspende...

...ce înseamnă...

Un portător de cuvânt francez a declarat că în zădărnici s'a căutat de acord între principalii chestiuni de Triest în impunerii în guvernământul cu rezerve redactării înalte la care vor începe negocierii.

Adunarea se încheie luni, la ora 11 (ora locală), dar ministrul de externe nu se vor întoarce mai devreme de Miercuri, ora în ora locală, deoarece d. Molotov trebuie să ia parte luni în sesiunea Adunării Generale a ONU-ului.

Unul dintre partizanii de cuvânt a declarat că membrii Consiliului au căutat de cum de acord sub rezerva redactării finale supra tuturor punctelor principale în legătură cu statutul Triestului. Au mai rămas în discuție numai anumite puncte de mică importanță din amendamentul scrisoarea în legătură cu afacerile externe, un nou amendament la poziția economică a poliției liber și o hotărâre în legătură cu rezolvarea trupelor. Căminul privind că guvernatorul va putea declara stare de asediu a fost acum complet eliminată.

Omiși din listele electorale

Au fost omiși din listele electorale și nu li s'au eliberat cărți de alegători următorilor:

1. Mihail Pătrolanu
  2. Valeria Pătrolanu
  3. Florica Pantaz
- toți domiciliți în București nr. Calomirescu No. 6.

GVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
INSTITUȚIA PREFECTULUI MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Nr. 16998/.....2019

Către: **Domnul Ing. Radu Donescu**
Str.

Stimate domnule Radu Donescu,

Referitor la memoriul dumneavoastră, înregistrat la Instituția Prefectului Municipiului București sub nr. 16998/20.08.2019, vă informăm că solicitarea dumneavoastră nu intră în aria de soluționare a instituției noastre, motiv pentru care întreaga documentație a fost redirecționată Primăriei Municipiului București, în conformitate cu art.6¹ din Ordonanța Guvernului nr. 27/2002, privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor.

Precizăm că, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 63/2002, Comisia de atribuire de denumiri a municipiului București nu analizează decât propunerile de atribuire de denumiri înaintate de Consiliul General al Municipiului București sau de Consiliile Locale ale celor 6 sectoare.

Cu aleasă considerație,

PREFECT
MARIUS CRISTIAN GHINCEA

„Document care conține date cu caracter personal protejate de Regulamentul general privind protecția datelor”

013701 București, Piața Presei libere nr. 1, corpul B, sectorul 1

Telefon: 021 312 65 25 Fax: 021 312 25 33

<http://b.prefectura.mai.gov.ro/> E-mail: prefect@mai.gov.ro

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI
Direcția Patrimoniu
Serviciul Cadastru

Număr: 1791973/17969/Data 04.12.2019

Către,
Domnul ing.Radu Mihail Donescu

Spre știință:

- Cabinet Primar General
Referitor la adresa înregistrată la Primar General cu nr.6589/13.11.2019

Urmare cererii dvs. înregistrată la Primăria Municipiului București sub nr.1791973/13.11.2019, la Primar General sub nr.6589/13.11.2019 și la Direcția Patrimoniu sub nr.17969/14.11.2019 „în continuare la răspunsul nr.1767406/13641/28.10.2019” emis de Primăria Municipiului București, Direcția Patrimoniu, prin care propuneți „schimbarea denumirii străzii Șt. Mihăileanu în strada Al.G.Donescu”, vă aducem la cunoștință următoarele:

Pe artera de circulație care poartă denumirea de Strada Ștefan Mihăileanu din sectorul 2 sunt înscrise un număr mare de proprietăți particulare.

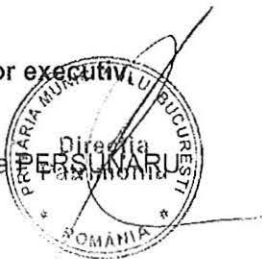
Potrivit prevederilor din Regulamentul privind atribuirea sau schimbarea de denumiri și atribuirea numerelor poștale de imobile în Municipiul București, aprobat cu Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr.31/2003, se vor păstra denumirile de artere care au intrat în tradiția orașului. Precizăm că denumirea străzii Ștefan Mihăileanu a fost atribuită la nivelul anului 1903.

Ținând cont că schimbarea denumiri unei străzii atrage un disconfort major locuitorilor ce au adresă pe strada în cauză (schimbare acte de identitate, dar și înregistrări la Registrul comerțului sau diferite forme de promovare și publicitate) este necesar acordul acestora, dar pentru ca numele de Al.G.Donescu – Primar General al Bucureștiului în perioada 1934-1938, să rămână mereu viu în memoria cetățenilor, îl vom atribui atunci când se vor crea noi străzi care vor necesita atribuirea de denumire.

Cu stimă,

Director executiv

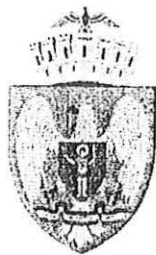
Mariana PERSUNARU

Șef serviciu,

ing. Dragoș RENAUD

Întocmit,
Expert superior
ing. Cristina IONESCU
Data: 04.12.2019 /3 ex.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Direcția Patrimoniu

Serviciul Cadastru

Număr: 1767406/13641/Data: 28.10.2019

Către,
Domnul ing.Radu Donescu

Spre știință:

- **Instituția Prefectului Municipiului București**
 Piața Presei Libere nr.1, corpul B, sector 1
- **Cabinet Primar General**
 Ref adresa înregistrată la Primar General cu nr.4944/27.08.2019

Urmare cererii dvs. înregistrată la Instituția Prefectului Municipiului București cu nr.16998/20.08.2019 și transmisă spre soluționare la Primăria Municipiului București, înregistrată cu nr.1767406/27.08.2019, la Primar General cu nr.4944/27.08.2019 și la Direcția Patrimoniu cu nr.13641/28.08.2019 prin care propuneți „schimbarea denumirii străzii Șt. Mihăileanu din sectorul 2, București, în **str.AI.G.Donescu – Primar General București 1934-1938**”, vă aducem la cunoștință următoarele:

Pe artera de circulație care poartă denumirea de Strada Ștefan Mihăileanu din sectorul 2 sunt înscrise un număr mare de proprietăți particulare.

Schimbarea denumirii străzii implică schimbarea tuturor cărților de identitate ale cetățenilor care au domiciliul pe strada în cauză precum și a firmelor care își au sediul pe strada sus menționată și a altor documente de către instituțiile statului. Aceste schimbări necesită cheltuieli mari care ar trebui prevăzute în bugetul unităților administrativ teritoriale fiind decontate din acesta.

Totodată pentru schimbarea denumirii unei străzi este necesar acordul scris al tuturor locatarilor de pe strada în cauză.

Având în vedere cele de mai sus, în vederea analizării cererii dvs. vă rugăm să ne transmiteți acordul tuturor persoanelor fizice/juridice care au domiciliul/sediul pe strada în cauză privind schimbarea denumirii străzii Ștefan Mihăileanu în strada AI.G.Donescu.

Cu stimă,

Director executiv,

Mariana PERSONARU

Șef serviciu,

ing. Dragoș RENAUD

Întocmit,

Expert superior

ing. Cristina IONESCU

Data: 19.09.2019 /4 ex.

Ca fruntaș liberal, a candidat și la alegerile din anul 1946 și tocmai de aceea a fost arestat în anul 1952, când fiind la sfârșitul vieții și cu sănătatea șubrezită, mai era încă un pericol social pentru regimul comunist instaurat la 23 august 1944, care l-a exterminat în închisorile securității. Al. G. Donescu moare la 1 septembrie 1952 și lasă în urma sa realizări deosebite pentru Bucureștiul ce avea să fie supranumit, și datorită lui, "Micul Paris".

Al. G. Donescu a fost printre primarii Bucureștiului de legendă și chiar Muzeul de Istorie al Bucureștiului prin oamenii săi de istorie și cultură adevărată i-au consacrat o încăpere specială, documentară, cu fapte și imagini din epocă.

De aceea, D^{le} ~~Președ.~~ *Primar*,

Față de marea personalitate a lui **Al. G. Donescu**, atestată de specialiștii arhitecți, istorici și personalități din diferite domenii, ca și de oamenii de rând din societatea contemporană lui sau a urmașilor săi, vă propun să binevoiți a analiza pe baza materialului documentar anexat, cu specialiștii Dvs. posibilitatea schimbării denumirii străzii Șt. Mihăileanu din Sectorul 2, București, în str. **Al. G. Donescu – Primar General București 1934 – 1938**.

În acest fel ar fi consacrată personalitatea lui, așa cum sunt consacrate personalitățile lui Dem. I. Dobrescu și Pache Protopopescu și pentru că pe această stradă, la nr. 20, a locuit.

Desigur că mulți se vor întreba: de ce str. Al. G. Donescu și cine a fost acesta ?

În acest fel amintirea lui și a realizărilor sale în Bucureștiul interbelic vor dăinui.

Pentru răbdarea de a parcurge prezenta petiție și materialul anexat, ca și pentru măsura decisă – sper favorabilă,

Cu stimă,

Către:

Domnule Primar,

Locuind în București sau vizitându-l, cetățean român sau turist străin, vezi, afli sau vizitezi:

1. Arcul de Triumf
2. Statuia Aviatorilor
3. Grădina Botanică
4. Statuia Av. Zorileanu din Piața Quito
5. Gara Băneasa
6. Monumentul “Kilomentrul 0 al României”
7. Fântâna Miorița
8. Fântâna cu Zodiac (Parcul Carol)
9. Lacurile Herăstrău, Floreasca, Tei, Colentina
10. Cartierul Primăverii
11. Muzeul Satului D. Gusti
12. Primaria Sector 1
13. Primăria Sector 4
14. Judecătoria Sector 4 (Știrbei Vodă)
15. Judecătoria Sector 2 (Bd. Ferdinand, vis-à-vis de Liceul Maghiar)
16. Piața Progresu
17. Piața Domenii
18. Ștrandul Obor
19. Locuințele tip ieftine – Vatra Luminoasă
20. Parcul Național – actual Lia Manoliu
21. Parcul Herăstrău – fost Carol II, actual Regele Mihai
22. Piața Obor
23. Ecluza Herăstrău
24. Biserica din Ghencea
25. Casa Parohială a bisericii Sf. Ștefan
26. Clopotnița bisericii Hagiu
27. Luna Bucureștilor
28. Luna Cărții

Toate aceste puncte de atracție au fost realizate în perioada interbelică:

anii 1934 – 1938.

Au fost anii mandatului de Primar General pentru **Al. G. Donescu**.

Dar cine a fost **Al. G. Donescu** ?

Acesta a fost un avocat, dedicat obștei, liberal, deputat în Parlamentul României în anul 1923, Primar de Sector Negru mai multe legislaturi și Primar General 1934 – 1938.

N. IORGA

CUM SE DOBÂNDEȘTE O CTITORIE CULTURALĂ

Teatrul pentru popor. Recapitulări și nădejdi.

Cuvântarea d-lui profesor Iorga la inaugurarea
Teatrului „Ligii Culturale”
(Sâmbătă 14 Decembrie 1935)

EDITURA „LIGII CULTURALE”

In ce privește partea materială, — într'adevăr îmi vine a zîmbi înainte de a începe să vorbesc, — eu am pornit cu totul fără bani: am întins mîna și s'a întîmplat de a căzut cite ceva în mîna aceasta. Mai rugînd, mai măgulind, mai uitîndu-mă din cînd în cînd și mai urît, am întîlnit concursul unui mare om de bine, care este pe cale de a transforma acest oraș, de a face dintr'însul o demnă Capitală pentru țara aceasta mărită, care este România, concursul primarului Donescu, fiind ajutat în privința aceasta, de cel mai simpatic dintre ajutori d. Pană Buiescu. Numai dumnealui știe cât l-am rugat, cât l-am îndemnat și cum n'a putut scăpa de mine cu niciun preț.

Ziarul de Duminică

Monumentul Eroilor Aerului. File din dosar (II)/ de Emanuel Bădescu

Sursa: <https://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/monumentul-eroilor-aerului-file-din-dosar-ii-de-emanuel-badescu-9768109>

Autor: Emanuel Bădescu

22 iun 2012 1196

În dimineața acelei zile, care cădea în data de 20 iulie 1935, Regele Carol al II-lea, prințul Nicolae, un pasionat aviator, și Marele Voievod de Alba Iulia Mihai au sosit în Gara Mogoșoaia la ora 10,25, venind de la Sinaia. Pe peron au fost întâmpinați de Ion Inculeț, ministrul de Interne, Eugen Titeanu, subsecretar de Stat la Ministerul de Interne, Nicolae Stăncescu, directorul general al Siguranței și colonelul Gabriel Marinescu. S-a format un convoi care a sosit în Piața Buzdugan puțin după ora 10,30. Erau de față două regimente de aviație, atașații militari ai Franței, Cehoslovaciei, Poloniei, Yugoslaviei și Bulgariei, guvernul condus de Gheorghe Tătărescu, precum și Alexandru Lapedatu, ministrul Cultelor și Artelor, Lydia Kotzebue, membrii Comitetului pentru construirea Monumentului Eroilor Aerului, preoți, generalul Stoicescu, comandantul Forțelor Aeriene, inginerul Nicolae Caranfil, subsecretar de Stat al Aerului din Ministerul Apărării Naționale, comandorul aviator Andrei Popovici, cavaler al Ordinului Virtutea Aeronautică, Alexandru Donescu, **noul primar general al Capitalei**, numeroși spectatori întâmplători. Generalul Stoicescu a dat raportul. Regele, însoțit de membrii Familiei Regale și de general, a trecut în revistă cele două regimente înșirate pe strada Ion Mincu și a urcat în tribuna oficială, alături de Guvern.

Monumentul a fost sfințit de preoții Inocențiu Ștefănescu și Matei Popescu, care au pomenit sufletele aviatorilor căzuți la datorie, începând cu Gheorghe Caranda, mort pe Câmpul Cotroceni la 20 iunie 1912. Pe durata slujbei, care, datorită citirii celor 181 de nume, ce figurau și pe plăcile de bronz de pe soclu, a durat o jumătate de oră, pe deasupra au trecut în formații de câte trei avioanele Ministerului Apărării și ale I.A.R. Un avion al Școlii "Mircea Cantacuzino" a evoluat pe toată durata slujbei deasupra mulțimii în amintirea celui care a inițiat turismul cu acest mijloc de locomotie.

Înainte de a trage de cordonul tricolor, Regele - redevenit președinte al Comitetului, - a spus următoarele: "Inaugurăm, în această zi de sărbătoare și de reamintire a aviatorilor, monumentul prin care o țară întreagă se închină către aceia care, cu sacrificiul vieții lor, au întărit puterea noastră aeronautică și au ajutat la fala țării noastre. Această piatră și acest bronz să rămână veșnic ca o amintire, ca un semn al devotamentului și al credinței. Fie ca acei care, trecând pe această cale, vor privi acest monument, să-și înalțe sufletul, să-și întărească credința și să aibă și ei același simțământ pe care noi, cei care am luptat de la început pentru aeronautica noastră, îl avem: că în fiecare zi se face în această țară un pas înainte pe acest tărâm, pas care la noi este stropit cu sânge. Fac astăzi sburătorilor noștri urarea ca avântul și curajul lor să nu piară, ca programul aeronauticii să fie veșnic și în fiecare zi mai întărit. Fie ca aceste plăci de bronz, amintitoare a jertfelor, să se pună cât mai rar pe această piatră!".

N. IORGA

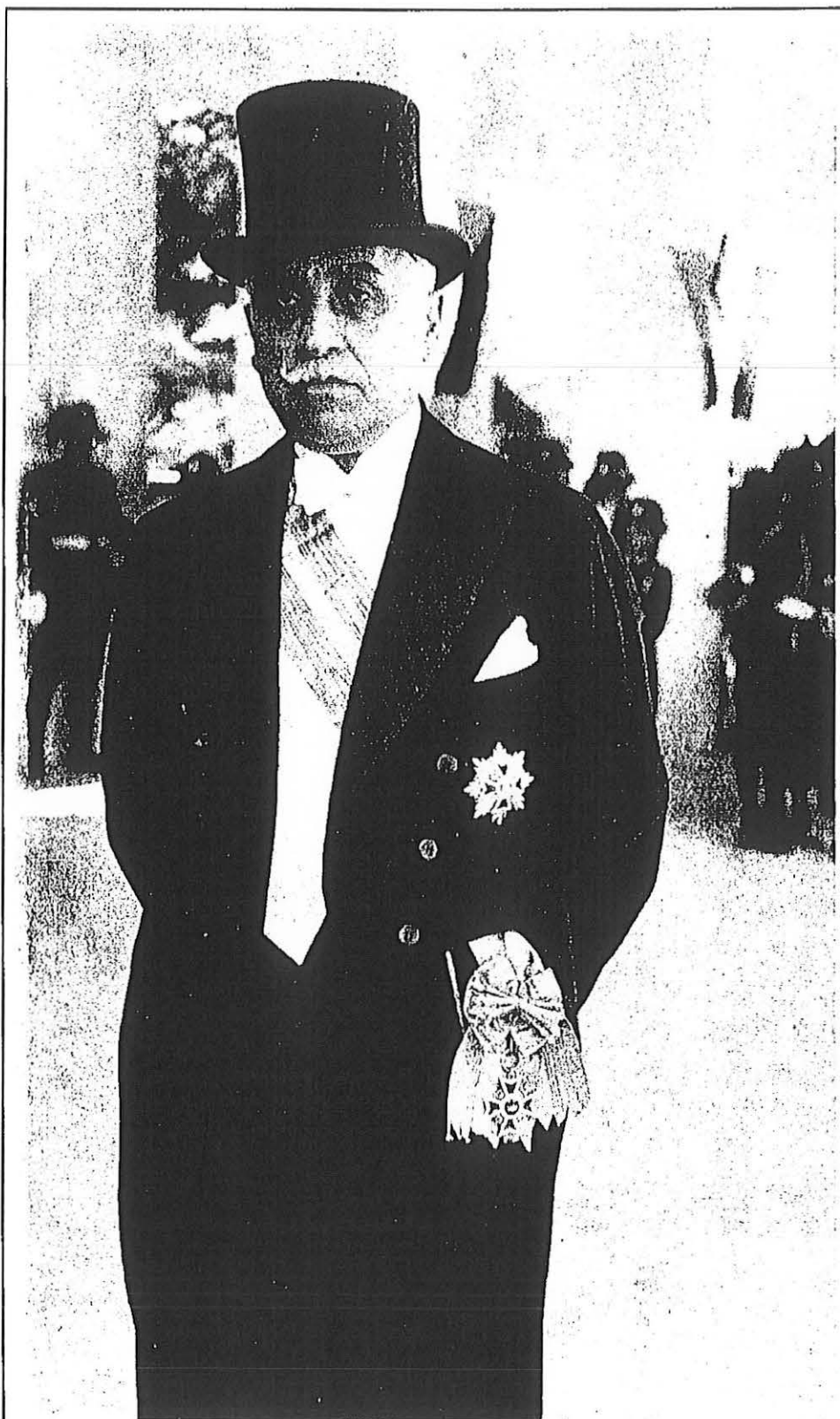
CUM SE DOBÂNDEȘTE O CTITORIE CULTURALĂ

Teatrul pentru popor. Recapitulări și nădejdi.

Cuvântarea d-lui profesor Iorga la inaugurarea
Teatrului „Ligii Culturale”
(Sâmbătă 14 Decembrie 1935)

EDITURA „LIGII CULTURALE”

În ce privește partea materială, — într'adevăr îmi vine a zîmbi înainte de a începe să vorbesc, — eu am pornit cu totul fără bani: am întins mîna și s'a întîmplat de a căzut cîte ceva în mîna aceasta. Mai rugînd, mai măgulind, mai uitîndu-mă din cînd în cînd și mai urit, am întîlnit concursul unui mare om de bine, care este pe cale de a transforma acest oraș, de a face dintr'însul o demnă Capitală pentru țara aceasta mărită, care este România, concursul primarului Donescu, fiind ajutat în privința aceasta, de cel mai simpatîc dintre ajutori d. Pană Buiescu. Numai dumnealui știe cît l-am rugat, cît l-am îndemnat și cum n'a putut scăpa de mine cu niciun preț.

Alexandru Gh. DONESCU
Primar General al Municipiului București
1934 - 1938

PRIMARI DE LEGENDĂ

Povestea edilului care a inventat cea mai mare serbare populară din Capitală. Vezi cum se distrau bucureștenii acum 75 de ani!

Sursa: https://adevarul.ro/news/bucuresti/primari-legendA-povestea-edilului-inventat-cea-mai-mare-serbare-populara-capitala-vezi-distrau-bucurestenii-75-ani-1_50bdec267c42d5a663d0092d/index.html

Al. Gh. Donescu a administrat Capitala din martie 1934 până la 5 ianuarie 1938. În timpul mandatului său s-a parcelat actualul cartier Primăverii, s-au ridicat mai multe clădiri publice importante și biserici și a fost inaugurată Grădina Botanică.

Al.Gh. Donescu ajunge în fruntea administrației Capitale ca primar general în martie 1934 și timp de patru ani s-a dovedit un edil de ispravă. La începutul mandatului său, se fac tot felul de statistici care sunt folosite pentru reconfigurarea bulevardelor din zona Victoriei, Romană, Universitate, intens circulate. Parte a acestor statistici rutiere, istoricii menționează, de exemplu, că, la data de 26 mai 1934, în numai o oră, prin Piața Universității au trecut 1.490 de vehicule, mai mult de jumătate spre Unirii.

În anul 1935, la inițiativa primarului Donescu, Primăria Capitalei donează aviației civile un avion sanitar.

Luna Bucureștilor

Edilul a venit cu o idee care i-a pus pe bucureșteni la muncă, dar le-a oferit și distracție în momentul în care s-a decretat „Luna Bucureștilor“, sărbătorită de la 9 mai și până la 9 iunie.

Evenimentele au fost gândite astfel încât să includă și inaugurarea proiectelor administrației, dar au fost dedicate și evenimentelor culturale și artistice, astfel încât munca să se împletească cu plăcerea.

REDUCERI PE CAILE FERATE (22-75%)
Industria de Transport
Industria de Transport
REDUCERI IMPORTANTE
"LUNA BUCUREȘTILOR"
9 MAI - 9 Iunie

EXPOZITIA
DIN PALACUL PARLAMENTAR
PAVILIONUL REGALITĂȚII
PAVILIONUL URBANISTIC
PAVILIONUL INDUSTRIAL
PAVILIONUL RECREATIV
PAVILIONUL DE ARTĂ
PAVILIONUL DE AGRICULTURĂ
PAVILIONUL DE INDUSTRIE
PAVILIONUL DE COMERCIU
PAVILIONUL DE TURISM
PAVILIONUL DE ȘTIINȚĂ
PAVILIONUL DE MĂȘINI
PAVILIONUL DE MATERIE PLASTICĂ
PAVILIONUL DE CĂMINĂRI
PAVILIONUL DE ÎNCĂLZIRE
PAVILIONUL DE REFRIGERAȚIE
PAVILIONUL DE AER CONDITIONAT
PAVILIONUL DE ÎLUMINARE
PAVILIONUL DE SĂLĂ
PAVILIONUL DE SPA
PAVILIONUL DE TERAPIE
PAVILIONUL DE MASAJ
PAVILIONUL DE GIMNASIU
PAVILIONUL DE DANȘĂ
PAVILIONUL DE MĂȘINI
PAVILIONUL DE MATERIE PLASTICĂ
PAVILIONUL DE CĂMINĂRI
PAVILIONUL DE ÎNCĂLZIRE
PAVILIONUL DE REFRIGERAȚIE
PAVILIONUL DE AER CONDITIONAT
PAVILIONUL DE ÎLUMINARE
PAVILIONUL DE SĂLĂ
PAVILIONUL DE SPA
PAVILIONUL DE TERAPIE
PAVILIONUL DE MASAJ
PAVILIONUL DE GIMNASIU
PAVILIONUL DE DANȘĂ
"LUNA BUCUREȘTILOR"
9 MAI - 9 Iunie

MANIFESTAȚIUNE
În cadrul localei și
PARCUL NAȚIONAL
ȘI AL LACURILOR
și cele splendide sem-
nături va impresiona pe
toți vizitatorii
"LUNA BUCUREȘTILOR"
9 MAI - 9 Iunie

LUNA BUCUREȘTILOR
Din toată țara pregătiți-vă să sărbătoriți Capitala în sărbătorile și joarele
9 MAI - 9 Iunie

(Sursa foto: lunabucrestilor.blogspot.com)

„Luna Bucureștilor“ a fost organizată anual până în 1940, în anii comunismului a dispărut definitiv și a fost reluată după 1989, dar după un alt concept.,

În cadrul Lunii Bucureștilor, Grădina Botanică este reamenajată și transformată în parc public. Vechea împrejmuire de zid este înlocuită cu un gard de fier forjat, pe postament de piatră, proiectat de Octav Doicescu. Același arhitect a proiectat în stil românesc și mica clădire de la intrarea principală, a scris Gheorghe Parusi în volumul său „Cronologia Bucureștilor“.

Primele plimbări cu vaporețul pe Lacul Herăstrău

Tot la prima ediție este terminată amenajarea lacului artificial de la Buftea pe locuri inundabile și pline de mocirle. „Lucrarea făcea parte dintr-un complex de măsuri de amenajare a lacurilor Colentinei și a fost una dintre cele mai importante lucrări inaugurate în Luna Bucureștilor“.

La cea de-a doua ediție, manifestările vor cuprinde darea în folosință a unor lucrări edilitare precum Piața Domeniilor, primăriei, fântâni, biserici, un stadion și ștrandul Obor.

Tot atunci sunt finalizate sediile Primăriilor sectoarelor 1 și 4 și va fi inaugurată Fântâna Miorița, din dreptul Vilei Minovici.

Mai mult, în al treilea an, este lansat la apă vaporețul „Luna Bucureștilor“ și astfel încep plimbările de pe lacul Herăstrău. Tot atunci s-a inaugurat și Lacul Floreasca.

„Luna Bucureștilor“ s-a dovedit să fie un succes astfel că aduna peste 200.000 de vizitatori, un număr record de persoane.

Și cum istoria este luată ca exemplu, anul acesta, Asociația de Turism a Municipiului București dorește să organizeze evenimentul „Luna Mai, Luna Bucureștilor“, după modelul evenimentului organizat în anii 30.

Interzicerea comerțului ambulant și câteva eșecuri

Istoricii mai menționează că Primăria a emis în aprilie 1936 o reglementare a comerțului ambulant prin care se cere micilor negustori să fie „curat îmbrăcați și să aibă o atitudine cuviincioasă“, iar accesul vânzătorilor ambulanți este interzis.

Bustul primarului Capitalei Al. Donescu se află la Muzeul Municipiului București

În toamna lui 1936 sunt începute lucrările la Halele Obor, cele mai amre din Capitală, dar care va fi inaugurată abia în 1950.

Cu câteva luni înainte, Gheorghe Parusi notează că a fost organizat un concurs pentru cel mai bun proiect al unui palat municipal, proiect câștigat de academicianul Petre Antonescu, dar edificiul nu va fi construit. Vor fi însă ridicate sedii pentru Ministerele de Externe, cel al Propagandei sau Judecătoria.

Edilul a continuat și asanarea Lacului Floreasca deși acest proiect s-a soldat cu nenumărate exproprieri și cu sute de strămutări. „Primarul Donescu i-a încredințat arhitectului Octav Doicescu parcelarea cartierului de locuințe Bordei - Herăstrău, care avea să devină în timpul regimului comunist fieful nomenclaturii, zis și „Primăverii“.

Snagovul devine zonă de lux

Tot în perioada în care a fost primar Donescu, expansiunea spre nord a Capitalei a continuat și tot atunci Snagovul devine o zonă în care bucureștenii de vază, în frunte cu Prințul Nicolae, își ridică locuințe estivale, potrivit inpolitics.ro.

Lucrările de la parcul Herăstrău au fost continuate în mandatul său, denumirea oficială fiind de Parcul Național Carol al II-lea pentru care în 1935 se construise pe una din laturile parcului, Pavilionul Regal.

Tot mai mulți bucureșteni au fost atrași de noua zonă de distracție, iar în iunie 1938, firma Philips aduce o instalație în care orice doritor putea să-și vadă chipul și să-și audă vocea pe un ecran. Anul 1938 a adus în Capitală și primul Salon al automobilului și aviației.

Cu puțin timp înainte se terminaseră și lucrările de acoperire a Dâmboviței cu un planșeu de beton, între Calea Victoriei și Șerban Vodă.

Inaugurarea Arcului de Triumf din beton armat

Și pentru ca planurile zonale prevedeau și alte obiective, în 1936, Arcul de Triumf a fost dezvelit în noua sa înfățișare (precedenta construcție realizată în 1922 fusese din lemn), iar alăturat parcul Herăstrău și Muzeul Satului, se menționează pe www.director-turism.com, la Istoria Parcului Herăstrău.

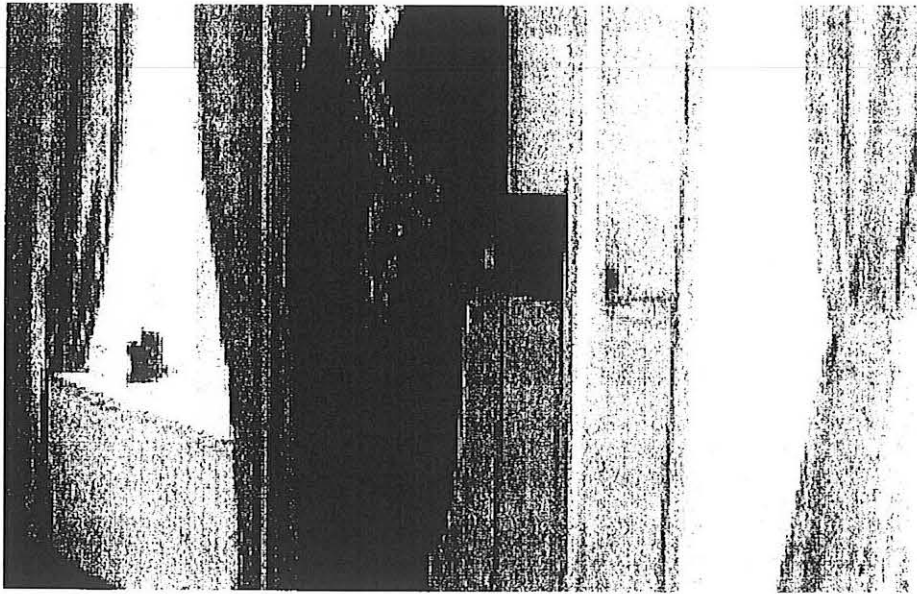
Istoricii spun despre Arcul de Triumf că noul monument de 27 de metri înălțime, 25 de metri lățime și 11,5 metri adâncime la bază era construit din beton armat și placat cu piatră adusă de la Turcoaia, Albești, Bașchiori, Banpotoc și Rușchița, cu basorelieful și tot felul de sculpturi alegorice.

Cât despre primul exponat de la Muzeul Satului, specialiștii vorbesc despre biserica de lemn din Dragomirești (Maramureș) construită la 1722. Din 1948, devine muzeu etnografic cu peste 70 de gospodării.

Primul troilebuz folosit experimental

Și proiectele se înmulțesc cu ridicarea Depoului Panduri, un adăpost făcut în incinta Fabricii de tutun, la cererea Primăriei și care se va dovedi foarte util în timpul bombardamentelor din 1944.

La 10 iulie, ziarul „Adevărul“ anunța că pe străzile Bucureștilor a început să circule un „tramvai fără șine“ (troleibuzul de astăzi) care a fost folosit însă doar experimental urmând să fie introdus în circulația abia în 1949.

Costumul de primar al lui Al. Donescu se află la Muzeul Municipiului București

„În prezența primarului Donescu este inaugurată Șoseaua Berceni care asigură legătura cu Mahalaua Apărătorii Patriei“, este un alt proiect dus la bun sfârșit pe vremea sa.

Tot în timpul mandatului său de patru ani, este construită Gara Băneasa destinată primirilor oficiale. Marile proiecte continuă cu lucrările de la Bulevardul Brătianu. „Se întocmesc formele administrative pentru exproprierea a 111 imobile, în vederea prelungirii Bulevardul Colței (Brătianu) din Piața Sfântul Gheorghe și până în Piața Națiunii.

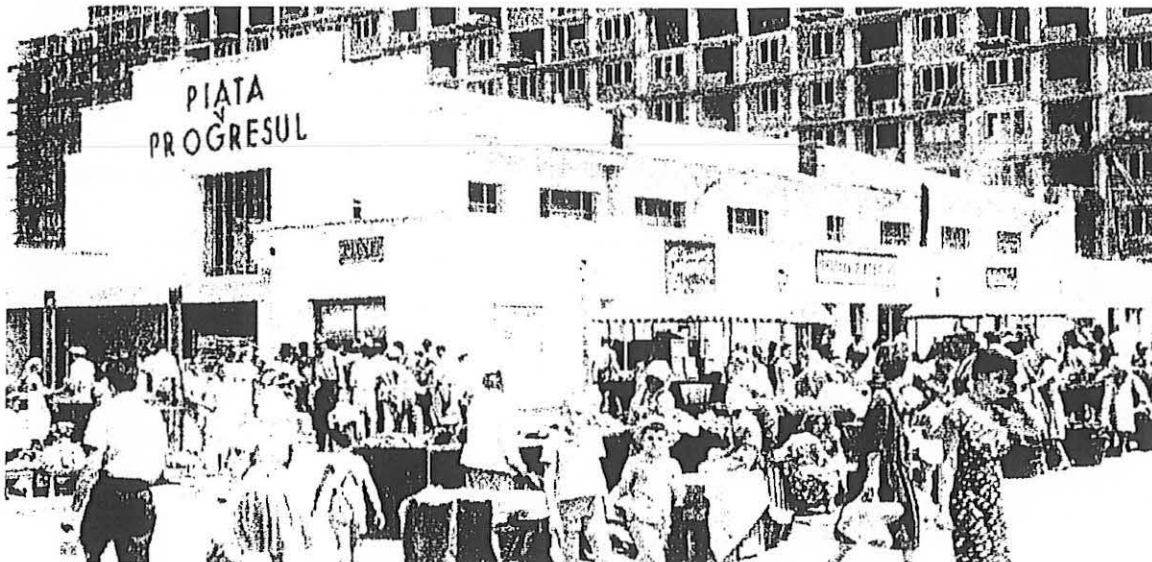
Costul total al exproprierei se ridică la 373.685.516 lei. Lucrarea va fi finalizată la 1943, în plin război“, precizează Gheorghe Parusi.

Piața Progresul a purtat numele unuia dintre cei mai gospodari primari ai Bucureștiului

Scris de Marilena, in categoria Povești din vremuri vechi

Sursa: <https://bercenidepoveste.ro/piata-progresul/>

<https://bercenidepoveste.ro/> - facebook Sursa: Muzeul Municipiului București via cartierulberceni.com

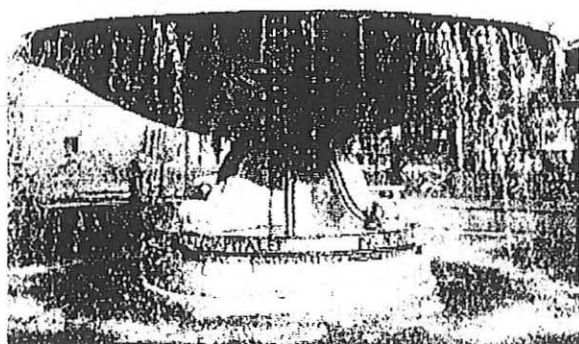
Pieței Progresul i se spunea într-o vreme **Piața Donescu**. Sursele istorice sunt sărace, chiar dacă vorbim despre cea mai mare piață agroalimentară bucureșteană din prezent. Ici colo, prin amintirile locuitorilor care-au prins bucata cea mai proaspătă din secolul XX, mai apare cu numele vechi, altfel lumea își cumpără fructele și legumele de la Progresu'. Și, oricum, piața asta nouă nu e cea construită înainte de al doilea război mondial, în timpul primarului **Alexandru Gh. Donescu**, pentru că prin 2013 a fost inaugurată noua clădire, reconstruită pe amplasamentul vechii piețe.

Despre primarul Donescu se spun, în general, lucruri bune. S-a ocupat de treburile capitalei din martie 1934 până la 5 ianuarie 1938, și dacă ar fi să-i comparăm realizările cu cele ale edililor din zilele noastre, ne-am rușina noi de rușinea celor din urmă.

Și-a început mandatul dispunând înfăptuirea unor statistici rutiere pentru a pregăti reconfigurarea străzilor și bulevardelor, a avut inițiativa organizării unui festival dedicat capitalei („Luna Bucureștilor”; în cadrul acestuia au fost inaugurate Fântâna Zodiac și Grădina Botanică), a cerut printr-o reglementare a comerțului ca micii negustori „să fie curat îmbrăcați și să aibă o atitudine cuviincioasă”, a început lucrările pentru Halele Obor și a inaugurat șoseaua Berceni, care făcea legătura cu mahalaua Apărătorii Patriei. Deasemenea, în timpul mandatului primarului Alexandru Donescu Dâmbovița a fost acoperită (parțial) cu un planșeu pentru a obține mai mult teren pentru traficul rutier.

Luna Bucurestilor 1935-1940

Sursa: <http://ouatib.blogspot.com/2016/06/luna-bucurestilor-1935-1940.html>

În 1935 se inaugura prima editie a Lunii Bucurestilor, eveniment de amploare ce depasea dimensiunea unei simple sarbatori sau expozitii. Luna Bucurestilor a avut un impact important asupra dezvoltarii orasului, cu fiecare editie fiind inaugurate lucrari edilitare semnificative.

Festivalul "Luna Bucurestilor" debuteaza in 1935, sub indrumarea primarului Capitalei Alexandru Donescu. Scopul organizarii unei asemenea serbari era acela de a desfasura diferite expozitii care puteau atrage atentia vizitatorilor catre Capitala; acest fapt genera dezvoltarea comertului, industriei, culturii si turismului. Festivalul s-a desfasurat cu regularitate pana in anul 1940, cand a fost intrerupt si apoi dat uitarii.

Initiativa, inspirata de marile expozitii ce se organizau în Europa, a fost luata de catre primarul Bucurestiului **Alexandru Donescu**, în cadrul Congresul Uniunii Oraselor de la Arad din 1934. Se urmarea ca acest eveniment sa se desfasoare anual si de asemenea sa se extinda în alte orase. Însa, datorita contextului istoric, au avut loc doar 6 editii în perioada 1935-1940 în Bucuresti, între 9 mai si 9 iunie. Datele alese marcau cu aproximatie doua momente simbolice pentru istoria României, care erau celebrate în cadrul Lunei Bucurestilor: 10 mai, ziua Regalitatii, si 8 iunie, ziua Restauratiei.

Cu exceptia primei editii, fiecare editie a aniversat momente considerate cheie in fondarea natiunii, urmarindu-se o afirmare a identitatii României Mari, relativ recent formate. În acest context, Capitalei i se atribuie un caracter reprezentativ pentru întreaga tara:

1936 – 70 de ani de la sosirea principelui Carol;

1937 – 60 de ani de la razboiul de Independenta;

1938 – 20 de ani de la unirea românilor din 1918;

1939 – centenarul nasterii lui Carol I si 50 de ani de la moartea lui Mihai Eminescu;

1940 – 10 ani de restauratie.

Astfel, printre scopurile acestui eveniment se numarau atât atragerea vizitatorilor din tara, care sa ajunga sa isi cunoasca capitala, cu recentele realizari urbanistice, cât si stimularea dezvoltarii economice.

Presa vremii descria Luna Bucurestiului ca fiind „una din cele mai rodnice idei care a avut darul sa ne lege mai puternic de Capitala prin cunostinta trecutului, atragerea atentiei asupra prezentului si larga viziune a viitorului”.

În tot acest timp, Luna Bucureștilor s-a bucurat de sprijinul unor sponsori precum: Casa Capsa, Cofetaria Nestor, Hotel Athenee Palace, Bazinul de valuri Lido (Hotel Lido), Galeriile Lafayette, Banca Comercială Română sau Banca Românească.

Festivalul a continuat cu regularitate până în 1940, când, din motive politice, a fost întrerupt și nu a mai fost reluat după război. Festivalul capătă o adevărată amploare, ce a dus la dezvoltarea zonei peisagistice din Parcul Herastru sau la construirea de bulevarde noi (Cotroceni sau Mosilor).

1935

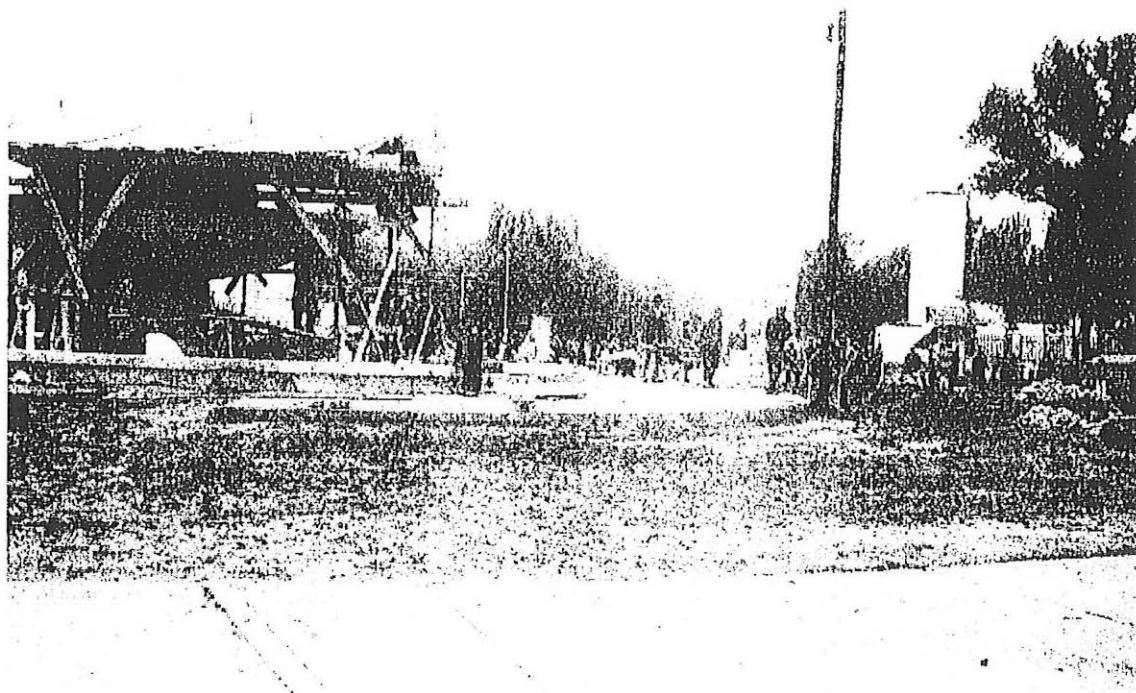

Prima ediție a Lunii Bucureștilor din 1935 a fost dedicată realizărilor urbanistice și edilitare, fiind anul în care a fost aprobat Planul Director de Sistemare al Capitalei. Expoziția centrală a avut loc în Parcul Carol I, la care s-au adăugat diferite evenimente în tot orașul. În parcul ce fusese deja amenajat pentru Expoziția Generală Română din 1906, au fost păstrate construcțiile făcute pentru această zi, în plus, au fost adăugate alte pavilioane noi. În timp ce expoziția din 1906 a fost momentul de afirmare a stilului neo-românesc, se poate spune despre Luna Bucureștilor că a consacrat modernismul ca arhitectura a pavilioanelor expoziționale.

Expoziția a fost un prilej prin care administrațiile locale prezentau vizitatorilor realizările trecute și proiectele viitoare, fiecare având câte un pavilion separat (Pavilionul Cadastrului, Pompierilor, Serviciului Sanitar, Serviciului Pavajelor, Poștei, Societății de Gaz și Electricitate care a organizat un muzeu tehnic etc.). Dintre acestea, unul dintre cele mai mari pavilioane ale expoziției a fost Pavilionul Cadastrului în care au fost expuse machete ilustrând evoluția Bucureștiului, precum și proiecte de amenajare ale unor spații publice în curs de executare.

Tot cu această ocazie s-au făcut diferite reamenajări în oraș. Astfel a fost reamenajată piața Maresal Joffre (actuala piața Libertății) de la intrarea principală în parc, plasând în centrul ei Fântâna Zodiac. Fântâna, care se anunța a fi prima dintr-o serie de fântâni ce urmau a fi realizate, a fost proiectată de arhitectul Octav Doicescu și decorată cu mozaicuri de sculptorul Mac Constantinescu.

În plus, au fost finalizate o serie de lucrari edilitare precum amenajarile din zona Garii de Nord, îngradirea terenurilor virane din oras, amenajarea Dealului Patriarhiei în partea dinspre bulevardul Maria si strada 11 Iunie, pavarea strazilor din jurul Parcului Carol, largirea si pavarea Soselei Cotroceni si a strazilor din vecinatatea sa, deschiderea gradinii botanice, pavarea pietei Universitatii si amenajarea ei odata cu amplasarea statuii lui Spiru Haret. De asemenea au fost dezvelite busturile dr. Brândza si Anton Pann. În aceasta perioada au fost construite doua linii de tramvai care sa deserveasca Parcul Carol si stadionul O.N.E.F.

*Amenajarea Pietei Maresal Joffre si lucrarile de la Fantana Zodiacului -
Luna Bucurestilor 1935. Foto A. Gh. Ebner.*

Suveranul, Luna Bucureștilor și Expoziția satului

Sursa: <http://www.cooperativag.ro/suveranul-luna-bucurestilor-si-expozitia-satului/>

SUVERANUL PE ȘANTIERUL "LUNII BUCUREȘTILOR" Expoziția satului și realizarea Parcului național

Dimineața, Anul 32, No. 10541, joi 30 aprilie 1936, p. 1

I. Biceai

Pe șantierul Lunii Bucureștilor se lucrează de zor. Mii de lucrători, sute de vehicule și zeci de arhitecți și ingineri, lucrează zi și noapte pentru a oferi vizitatorilor festivităților, cari se vor desfășura în Capitală între 9 mai și 9 iunie, maximum de atracție și frumusețe. **D. Al. G. Donescu, primarul general al Capitalei, inițiatorul și realizatorul acestei idei a imprimat colaboratorilor săi energia și însuflețirea de care el însuși este animat.** Numai așa se explică faptul că construcția pavilioanelor este terminată și că peste 2-3 zile se va începe amenajarea lor.

Regele pe șantier

Suveranul, care a acordat patronajul său "Lunii Bucureștilor", se interesează îndeaproape de mersul lucrărilor. De altfel, același interes se remarcă și la membrii familiei regale: regina Maria a vizitat și ea deunăzi șantierul "Lunii Bucureștilor".

Eri după amiază regele, însoțit de d-nii Al. G. Donescu, primarul general al Capitalei și prof. Dim. Gusti, directorul Fundațiilor culturale regale, a făcut o vizită inopinată pe șantier.

Suveranul s-a oprit întâi pe terenul pe care într-un timp foarte scurt s-a ridicat un sat întreg, concretizând toate particularitățile vieții rurale din toate colțurile țării.

Este vorba de "Expoziția satului" ce se organizează de Fundațiile culturale regale în cadrul "Lunii Bucureștilor" din inițiativa d-lui prof. Dim. Gusti și cu fondurile puse la dispoziție de primăria Capitalei.

Echipa de lucrători din toate părțile țării, aduse special în București, lucrează la ridicarea caselor, cari vor adăposti gospodării complete din Oltenia, Banat, Bucovina, Moldova, Basarabia, Munții Apuseni etc. Peste 40 de case, majoritatea cărora a fost demontată la origină, adusă în București și aici remontată piese cu piesă pe porțiunea Parcului național rezervată special în acest scop, vor forma un sat sui generis, având străzi, han și loc de horă, mori de vânt, moară de apă, piuă de postav, cuptor de olar, războaie, cherhana de pescari, etc. În mijlocul acestui sat se va ridica o biserică de lemn, oferită în dar suveranului.

Cadrul în care se realizează Expoziția satului este într-adevăr minunat: pe o parte priveliștea splendidă a lacului Herăstrău, iar de altă parte verdeața și pitorescul construcțiilor, cari vor adăposti diferite obiecte în legătură cu evoluția vieții sătești și cu arta populară.

Casele vor fi locuite de țăranii de prin partea locului și de cele mai multe ori de familiile cărora aceste case le aparțineau.

Față de importanța și frumusețea acestei expoziții s-a hotărât ca Expoziția satului să rămâne permanentă, servind pentru cercetarea și cunoașterea specificului satelor noastre.

Suveranul a vizitat toate casele cari se construiesc, primind lămuriri de la d-nii Al. G. Donescu și prof. Dim. Gusti, dând indicații și sugestii și întreținându-se cu țăranii din diferite regiuni, cari lucrau la ridicarea caselor.

Pe șantier regele a fost însoțit și de d-nii arhitect O. Doicescu, Victor Ion Popa, sub supravegherea căruia se amenajează Expoziția satului, prof. Stahl, arh. Popișteanu, D. Radu, Focșa, etc.

De la expoziția satului suveranul a trecut pe șantierul Lunii Bucureștilor vizitând pavilioanele, restaurantul, curtea de onoare a expoziției, podul ce va lega insula de mal și toate celelalte lucrări, cari se efectuează și cari sunt pe terminate, interesându-se de toate amănuntele în legătură cu organizarea Lunii Bucureștilor.

Crearea Parcului național

D. primar general Donescu a hotărât să realizeze în acest an Parcul național, care deși creat prin lege încă înainte de război, n-a fost până în prezent nici măcar început.

Hotărât să realizeze acest parc, cari va purta numele suveranului, d. Al. G. Donescu a pășit imediat la lucrările de amenajare, o însemnată porțiune din Parcul național fiind de pe acum plantată.

Regele s-a interesat în special de parcul care îi va purta numele și care va fi, fără îndoială, în viitorul apropiat, o podoabă a Capitalei.

În cursul vizitei de ieri, Suveranul a făcut o inspecție minuțioasă a tuturor lucrărilor ce s-au executat în acest parc. Inspecția a decurs în cele mai strălucite condițiuni, suveranul felicitând călduros pe d. Al. G. Donescu pentru activitatea pe care o desfășoară și pentru tot ce a știut să realizeze într-un timp atât de scurt.

La sfârșit, înainte de a părăsi șantierul, pentru a-și arăta satisfacția, adresându-se d-lui Al. G. Donescu, suveranul a spus:

"Te felicit. Ceea ce alții n-au putut realiza în 30 de ani, d-ta ai înfăptuit într-un timp atât de scurt".

Era cea mai mare mulțumire ce s-a putut aduce actualului primar general.

Pe șantierul Lunii Bucureștilor Constatări și impresii dintr-o vizită

Dimineața, Anul 32, No. 10.543, sâmbătă 2 mai 1936, p. 9

I. Biceai

(...)

Construcția cherhanalei

La expoziția satului, despre frumusețile căreia am mai avut prilejul să ne ocupăm pe larg, se va construi pe marginea lacului Herăstrău și o cherhana pescărească, identică cu cele din Delta Dunării. Și pentru ca priveliștea să fie cât mai complectă, această cherhana va fi concesionată pescarilor de la Vâlcov, cari vor prepara aici mâncăruri pescărești speciale. Tot aici se vor aduce și câteva lotci pescărești, conduse de pescarii lipoveni, cari vor fi puse la dispoziția vizitatorilor pentru plimbări pe lac.

Prin caracterul ei și prin frumusețea caselor ce vor reprezenta aspecte din cele mai caracteristice regiuni ale țării, expoziția satului va forma, fără îndoială, una din principalele atracții ale Lunii Bucureștilor, ea având un deosebit farmec pentru vizitatorii străini, cari vor putea admira aici toate particularitățile vieții rurale ale țării noastre, cât și portul și obiceiurile din satele noastre. (...)

Suveranul a vizitat din nou șantierul Lunii Bucureștilor

Dimineața, Anul 32, No. 10.549, vineri 8 mai 1936, p. 9

Eri după amiază, suveranul a vizitat din nou șantierul Lunii Bucureștilor. **Aici a fost primit de d. Al. G. Donescu, primar general.** Suveranul s-a interesat îndeaproape de mersul lucrărilor și de stadiul lor, vizitând toate pavilioanele, interesându-se de obiectele ce vor fi expuse în ele, etc.

O atenție deosebită a acordat regele pavilionului cultural în care se organizează expoziția cărții. Această expoziție se va inaugura tot în ziua de 9 mai, dar cu două ore mai târziu decât Luna Bucureștilor. Toate pavilioanele și amenajarea lor vor fi terminate până sâmbătă, astfel că inaugurarea Lunii se va face sâmbătă la ora 10 dimineața.

Pe șantier suveranul a fost însoțit de d-nii primar Matak, consilier P. Șerbănescu, arh. Doicescu, etc.

De la șantierul Lunii Bucureștilor regele a plecat la Expoziția satului, unde a fost întâmpinat și condus de d-nii prof. Gusti, H. Stahl, Victor Ion Popa, etc.

Suveranul a rămas mulțumit de mersul lucrărilor și a declarat că va mai vizita șantierul în ajunul deschiderii expoziției.

Vizita regală s-a terminat la ora 7 seara.

AZI SE DESCHIDE LUNA BUCUREȘTILOR
O operă uriașă, înfăptuită într-un timp foarte scurt
Ce se va putea admira între 9 mai și 9 iunie

Dimineața, Anul 32, No. 10.551, duminică 10 mai 1936, p. 5

I. Biceai

(...)

Pavilionul culturii și viața satului

În dreapta pavilionului regalității se ridică un vast și măreț locaș închinat culturii. În el va triumfa scrisul românesc și se vor perinda autorii și maestrul gândirii. Tot aici se va organiza și expoziția cărții, care are anul acesta o amplasare încă necunoscută. Editorii uniți și de perfect acord au hotărât cu acest prilej nu numai o sporire a publicității cărților tipărite de ei, dar deopotrivă o propagandă cât mai vie pentru vânzarea cărții literare în librării.

Cu concursul societății scriitorilor din România se vor organiza șezători literare fastuoase, în sala de șezători anume construită în același mare pavilion.

Fundațiile culturale regale, de sub conducerea d-lui prof. D. Gusti, cu concursul material al primăriei, organizează Expoziția satului, care va concentra pe spațiu limitat toată viața, portul și obiceiurile diferitelor ținuturi românești. În acest scop s-au adus și s-au montat pe terenul anume rezervat peste 30 de case.

Casele n-au să stea pustii, ci dimpotrivă, în fiecare bătătură va învia viața ținutului respectiv, cu obiceiurile, cu mișcarea, cu podoabele lui.

În ogrăzi vor fi orătâni, în grajduri vitele ținutului, în tindă femeia va toarce sau va țese, iar bărbatul se va învărti cu treburile gospodăriei.

Toate frumoasele gospodării au fost demontate așa cum s-au găsit în satele lor, au fost aduse bucată cu bucată și remontate în Expoziția satului.

Poate că denumirea nu e tocmai potrivită, pentru că nu va fi o expoziție și nici un muzeu, ci va fi acolo, în Expoziția Lunii Bucureștilor, o bucată de pământ care va întruni oamenii, obiceiurile, portul și munca diferitelor locuri ale țării.

Înainte de a intra în expoziția satului, vizitatorii vor trece pe sub bolta reconstruită a arhondaricului unei mănăstiri din Maramureș și vor parcurge sălile muzeului sătesc unde se vor afla expuse obiecte reprezentative pentru evoluția satului și arta populară sătească. (...)

Ce va fi expoziția satului Lămuririle d-lui profesor D. Gusti

Dimineața, Anul 32, No. 10.558, duminică 17 mai 1936, p. 7

Cea dintâi realizare care trebuie subliniată atât prin caracterul ei de permanență, cât și prin amploarea ei din seria de mari înfăptuiri ocazionate de Luna Bucureștilor 1936, este neîndoios crearea Parcului național, operă care-și așteaptă sorocul de nu mai puțin de 30 de ani.

Sub oblăduirea generoasă a Suveranului, prin străduințele neobosite ale d-lui prof. Gusti și cu concursul primarului general Al. G. Donescu, va lua naștere în cadrul aceluiași parc național și cu același caracter de statornicie prima expoziție (la noi) a satului românesc.

Expoziția satului are două sugestive intrări: una care trece pe sub clopotnița unei mănăstiri din Rădăuți și care va avea instalat, în cele două aripi, muzeul de bogate grafice și fotografii sătești și altă intrare care trece pe sub o minunată poartă maramureșeană, o rară piese de meșteșug tâmplăresc.

Intrând prin această din urmă poartă, întâlnim o piua din Bârlova, o piață de sat cu scrânciob și han, o casă din Goicea Mare – Dolj, una din Curțișoara – Gorj, una din Horez – Vâlcea, din Sârbova – Timiș, din Bârlova – Severin, din Pareșu – Hațeg, din Sălciua, Țara Moșilor, Câmpeni – Bihor, Moišeni- Țara Oașului, Șanț – Năsăud, Ieud – Maramureș. Apoi mai departe o altă grupare de gospodării cuprinde piese pitorești din: Suici – Argeș, Trestieni – Prahova, Ghiojd – Buzău, Rușețu – Brăila, Stănești – Muscel, Tilișca – Sibiu, Drăguș – Făgăraș, Nereju – Putna, Calu-Iapa – Neamț, Gorban – Fălciu, Pecineaga – Tulcea, Ignăței – Orhei, Olănești – Cetatea Albă și Stoiceni – Soroca.

Ce case s-au construit Lămuririle d-lui prof. D. Gusti

O raritate de construcție meșteșugită cu deosebită artă constituie biserica de lemn din Dragomirești Maramureș.

Interesante sunt deopotrivă cherhanaua din Jurilovca – Tulcea, moara de apă de pe Siret – Roman, și morile de vânt din județul Fălciu și Basarabia.

D. prof. D. Gusti a binevoit să răspundă întrebărilor noastre cu lămuririle cărora le facem loc mai jos, ele interesând deopotrivă pe cititori cât și pe vizitatorii Lunii Bucureștilor.

Expoziția satului va avea un caracter permanent și va fi modificată, perfecționată, complectată, cât se va cere ca să poată fi o oglindă fidelă a satului românesc din toate regiunile țării. Ne străduim să prezentăm în această expoziție nefalsificată, nu numai arhitectura ci și interioarele caselor și ocazional – în zile de sărbătoare și festivități – viața satului: munca, jocurile, cântecele. Vom aduce olari, cojocari, bivari, iconari, în fine, meșteșugari din toate ramurile de artă și bresle populare care au început să dispară.

Deschiderea expoziției satului va avea loc mâine, duminică 17 mai ora 10 dimineața în prezența Suveranului. Intrarea la expoziția satului se face numai prin expoziția Lunii Bucureștilor.

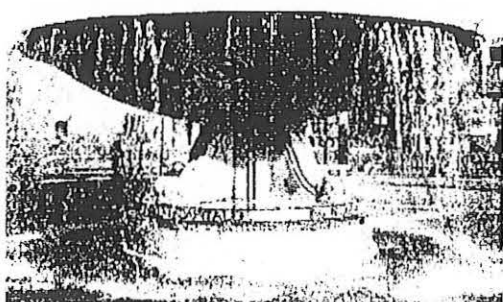
Once Upon A Time in Bucharest

O colectie de fotografii si informatii despre Bucurestiul de altadata. 1800 1900 interbelic

Sursa: <http://ouatib.blogspot.com/2016/06/luna-bucurestilor-1935-1940.html?m=1>

Wednesday, 29 June 2016

Luna Bucurestilor 1935-1940

În 1935 se inaugura prima editie a Lunii Bucurestilor, eveniment de amploare ce depasea dimensiunea unei simple sarbatori sau expozitii. Luna Bucurestilor a avut un impact important asupra dezvoltarii orasului, cu fiecare editie fiind inaugurate lucrari edilitare semnificative.

Festivalul "Luna Bucurestilor" debuteaza in 1935, sub indrumarea primarului Capitalei Alexandru Donescu. Scopul organizarii unei asemenea serbari era acela de a desfasura diferite expozitii care puteau atrage atentia vizitatorilor catre Capitala; acest fapt genera dezvoltarea comerului, industriei, culturii si turismului. Festivalul s-a desfasurat cu regularitate pana in anul 1940, cand a fost intrerupt si apoi dat uitarii.

Initiativa, inspirata de marile expozitii ce se organizau în Europa, a fost luata de catre primarul Bucurestiului Alexandru Donescu, în cadrul Congresul Uniunii Oraselor de la Arad din 1934. Se urmarea ca acest eveniment sa se desfasoare anual si de asemenea sa se extinda în alte orase. Însa, datorita contextului istoric, au avut loc doar 6 editii în perioada 1935-1940 în Bucuresti, între 9 mai si 9 iunie. Datele alese marcau cu aproximatie doua momente simbolice pentru istoria României, care erau celebrate în cadrul Lunei Bucurestilor: 10 mai, ziua Regalitatii, si 8 iunie, ziua Restauratiei.

Cu exceptia primei editii, fiecare editie a aniversat momente considerate cheie in fondarea natiunii, urmarindu-se o afirmare a identitatii României Mari, relativ recent formate. În acest context, Capitalei i se atribuie un caracter reprezentativ pentru întreaga tara:

1936 – 70 de ani de la sosirea principelui Carol;

1937 – 60 de ani de la razboiul de Independenta;

1938 – 20 de ani de la unirea românilor din 1918;

1939 – centenarul nasterii lui Carol I si 50 de ani de la moartea lui Mihai Eminescu;

1940 – 10 ani de restauratie.

Astfel, printre scopurile acestui eveniment se numarau atât atragerea vizitatorilor din tara, care sa ajunga sa isi cunoasca capitala, cu recentele realizari urbanistice, cât si stimularea dezvoltarii economice.

Presa vremii descria Luna Bucurestiului ca fiind „una din cele mai rodnice idei care a avut darul sa ne

lege mai puternic de Capitala prin cunostinta trecutului, atragerea atentiei asupra prezentului si larga viziune a viitorului”.

In tot acest timp, Luna Bucurestilor s-a bucurat de sprijinul unor sponsori precum: Casa Capsa, Cofetaria Nestor, Hotel Athenee Palace, Bazinul de valuri Lido (Hotel Lido), Galeriile Lafayette, Banca Comerciala Romana sau Banca Romanesca.

Festivalul a continuat cu regularitate pana in 1940, cand, din motive politice, a fost intrerupt si nu a mai fost reluat dupa razboi. Festivalul capatase o adevarata amploare, ce a dus la dezvoltarea zonei peisagistice din Parcul Herastrau sau la construirea de bulevarde noi (Cotroceni sau Mosilor).

1935

Prima editie a Lunii Bucurestilor din 1935 a fost dedicata realizarii urbanistice si edilitare, fiind anul in care a fost aprobat Planul Director de Sistemizare al Capitalei. Expozitia centrala a avut loc in Parcul Carol I, la care s-au adaugat diferite evenimente in tot orasul. In parcul ce fusese deja amenajat pentru Expozitia Generala Romana din 1906, au fost pastrate constructiile facute pentru aceasta zi, in plus, au fost adaugate alte pavilioane noi. In timp ce expozitia din 1906 a fost momentul de afirmare a stilului neo-romanesec, se poate spune despre Luna Bucurestilor ca a consacrat modernismul ca arhitectura a pavilioanelor expozitionale.

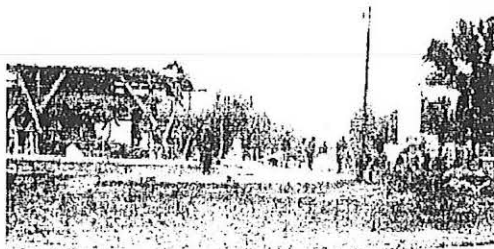
Expozitia a fost un prilej prin care administratiile locale prezentau vizitatorilor realizari trecute si proiectele viitoare, fiecare avand cate un pavilion separat (Pavilionul Cadastrului, Pompierilor, Serviciului Sanitar, Serviciului Pavajelor, Postei, Societatii de Gaz si Electricitate care a organizat un muzeu tehnic etc.). Dintre acestea, unul dintre cele mai mari pavilioane ale expozitiei a fost Pavilionul Cadastrului in care au fost expuse machete ilustrand evolutia Bucurestiului, precum si proiecte de amenajare ale unor spatii publice in curs de executare.

Tot cu aceasta ocazie s-au facut diferite reamenajeri in oras. Astfel a fost reamenajata piata Maresal Joffre (actuala piata Libertatii) de la intrarea principala in parc, plasand in centrul ei Fântana Zodiac. Fântana, care se anunta a fi prima dintr-o serie de fântâni ce urmau a fi realizate, a fost proiectata de arhitectul Octav Doicescu si decorata cu mozaicuri de sculptorul Mac Constantinescu. In plus, au fost finalizate o serie de lucrari edilitare precum amenajarile din zona Garii de Nord, ingradirea terenurilor virane din oras, amenajarea Dealului Patriarhiei in partea dinspre bulevardul Maria si strada 11 Iunie, pavarea strazilor din jurul Parcului Carol, largirea si pavarea Soselei Cotroceni si a strazilor din vecinatatea sa, deschiderea gradinii botanice, pavarea pietei Universitatii si amenajarea ei odata cu amplasarea statuii lui Spiru Haret. De asemenea au fost dezvelite busturile dr. Brândza si Anton Pann. In aceasta perioada au fost construite doua linii de tramvai care sa deserveasca Parcul Carol si stadionul O.N.E.F.

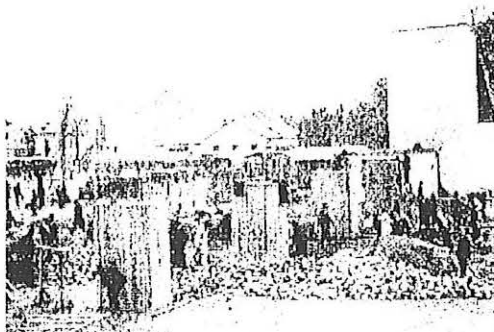
<http://4.bp.blogspot.com/>

[_LhzcXUokU/V3PsWof8lqI/AAAAAAAAABaI/wCaevEV0cyImI13lsRrULq9WKmCro5m8IlgCK4B/s](http://4.bp.blogspot.com/_LhzcXUokU/V3PsWof8lqI/AAAAAAAAABaI/wCaevEV0cyImI13lsRrULq9WKmCro5m8IlgCK4B/s)

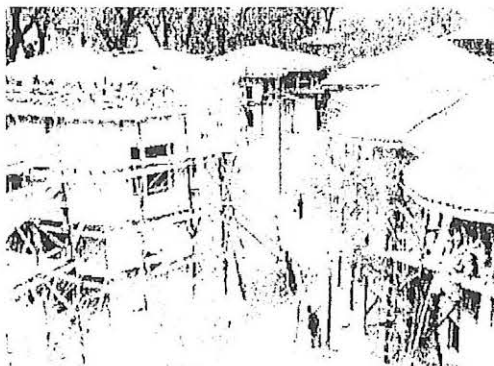
[1600/unnamed3.jpg](http://3.bp.blogspot.com/_boBz0I0lc9w/V3PsWim3prI/AAAAAAAAABaU/rZGdOGslZP8nal-gD4YY8D2uqV2s7R5YACk4B/s1600/unnamed4.jpg)[http://3.bp.blogspot.com/_ZtQi-TmZgFo/V3PsXG0tKcI/AAAAAAAAABac/tQSPZj9WnqYwAMfNtbKeLMAxHLf5ss4YgCK4B/s1600/unnamed2.jpg](http://4.bp.blogspot.com/_zQppYogMy94/V3PsWk4I0nI/AAAAAAAAABaM/EjWAcW2SHk4xMeiaVAr1K_TWAgJcToExwCK4B/s1600/unnamed1.jpg)

Amenajarea Pietei Maresal Joffre si lucrarile de la Fantana Zodiacului - Luna Bucurestilor 1935. Foto A. Gh. Ebner.

Lucrarile pentru amenajarea intrarii principale in Expozitia urbanistica din Parcul Carol I. Luna Bucurestilor 1935. Foto: A. Gh. Ebner.

Lucrarile de amenajare a Cartierului Vechi din Parcul Carol I. Luna Bucurestilor 1935. Foto: Primaria Municip. Bucuresti. Biroul Fotografic.

8 primari importanti ai Bucurestiului

Sursa: <http://metropotam.ro/La-zi/Listing-8-primari-importanti-ai-Bucurestiului-art8506559085/>

Un mare istoric spunea ca istoria ne serveste pentru a nu mai repeta greselile trecutului. Ghidati de acest celebru adagiu, am gasit de cuviinta sa trecem in revista cativa dintre cei mai importanti primari ai Bucurestiului, astfel incat, cu un ochi la realizarile inaintasilor, sa ne fie mai usor sa alegem cine ne va conduce in viitorul apropiat.

1. Barbu Vladoianu, de profesie general de armata, a fost primul primar al Bucurestiului modern (primul mandat 1864-1865, al doilea 1872-1873). In primul mandat a avut de furca cu inundatiile (Dambovita era inca nesistemata), iar in al doilea a construit prima linie de tramvai (de felul tras de cai) si podul Mogosoiaia.

2. Gheorghe Grigore Cantacuzino, din celebrul neam al domnilor Cantacuzini, a fost primar intre 1869 si 1870, si a construit Palatul Cantacuzino, sau Casa cu Lei, de pe Calea Victoriei. Cladirea gazduieste acum Muzeul George Enescu.

3. Dimitrie Cariagdi (primar intre 1878 si 1883) este responsabil pentru sistematizarea si canalizarea Dambovitei, si o serie de alte lucrari majore de infrastructura precum canalizarea Bucurestiului si refacerea si extinderea pavajului cu piatra cubica. Toate aceste proiecte au fost realizate multumita unor imprumuturi la CEC, pe atunci Casa de Depuneri si Consemnatiuni.

4. Pache Protopopescu, unanim apreciat drept cel mai mare primar al Bucurestiului, a servit cetatea din 1888 pana in 1891, dupa ce a fost si prefect al Politiei Capitalei. A construit zeci de scoli, inclusiv Liceul Gheorghe Lazar, a infiintat un serviciu gratuit de ambulanta (cu trasuri trase de cai), construieste primele trotuare si finalizeaza bulevardul care azi ii poarta numele.

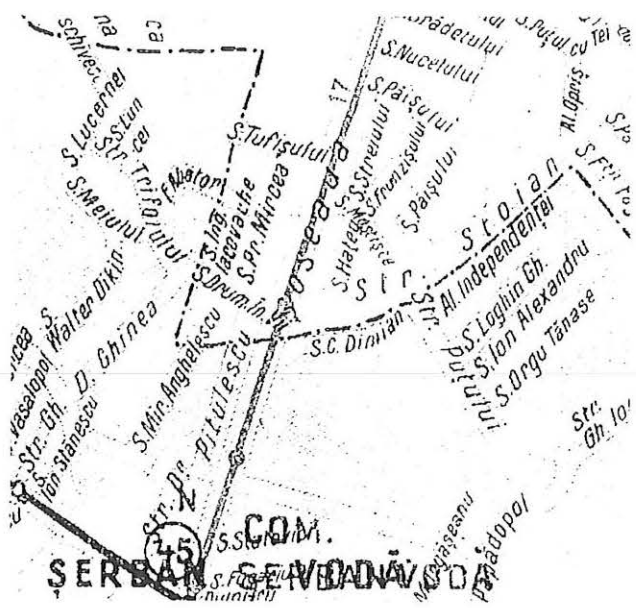
5. Nicolae Filipescu a condus primaria Bucurestiului din 1893 pana in 1895, si de numele lui se leaga construirea de bai populare, extinderea retelei de canalizare a orasului si, foarte important, introducerea tramvaiului electric (la inceput pe linia actualelor bulevarde M. Kogalniceanu, Carol I si Pache Protopopescu). Tot el a construit Observatorul Astronomic din Dealul Piscului.

6. Barbu Stefanescu-Delavrancea, mai cunoscut in calitate de scriitor, a fost primar al Capitalei vreme de aproape doisprezece ani, din 1899 pana in 1911. A extins iluminatul electric si tramvaiul, a refacut pavajul cu piatra cubica de pe mai multe strazi importante (printre care Lipsicani si Calea Victoriei) si a imbunatatit reseaua de apa potabila. Semn ca nimic nu e nou sub soare, tot el era celebru pentru certurile cu membrii Consiliului municipal.

7. Dem I. Dobrescu, primar din 1929 pana in 1934, a initiat constructia primelor stranduri din Capitala pentru a elimina scaldatul in Dambovita. A largit principalele artere ale orasului, a realizat parcurile Snagov si Baneasa si avea in plan chiar construirea unui metrou. Datorita numeroaselor sale proiecte urbanistice a fost poreclit "primarul tarnacop" in presa vremii.

8. Al. G. Donescu (primar intre 1934 si 1938) a inaugurat Gradina Botanica si versiunea actuala a Arcului de Triumf, vechiul monument fiind facut din lemn si mucava. Tot el a avut ideea organizarii unei serbari anuale a Bucurestiului, "Luna Bucurestilor", conform cu spiritul nationalist al epocii.

Sursa: Ghidul minune al Bucureștiului, 1941

Hala Donescu, cu tot cu piața aferentă, avea drept repere șoseaua Giurgiului, strada Stoian Militaru, linia de hotar a Bucureștilor până în 1952, când a fost aprobat planul de reconstrucție socialistă a capitalei, strada Drum între vii (dispărută azi) și strada Puțului (și ea dispărută).

Sub aceasta, la poalele urbei se întindea comuna Șerban-Vodă, formată la origine din două sate: Belu și Progresu. De fapt, denumirea oficială a pieței, cea cu care era trecută în ghidurile orașului, era **Hala Șerban-Vodă**.

Piața Progresul 1960

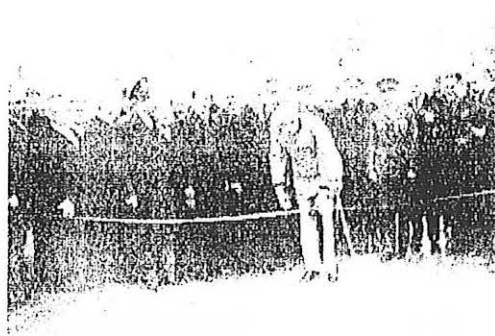
Sursa: Muzeul Municipiului București via „O incursiune în istoriile cartierului Berceni”, coordonată de Mihaela Murgoci

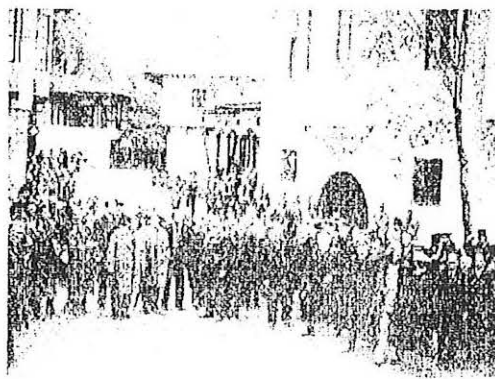
Al. G. Donescu, Primarul General al Capitalei, in ziua de 2 Mai 1935, in santierul Cartierului Vechi din expozitia Luna Bucurestilor 1935. Foto: Primaria Municip. Bucuresti. Biroul Fotografic.

Carol al II-lea, felicitand pe Al. G. Donescu, Primarul General al Capitalei, pentru lucrarile Lunei Bucurestilor. Fotografic luata in fata pavilionului Regal din Parcul Carol I. 1935. Foto Primaria Municip. Bucuresti. Biroul Fotografic.

Luna Bucurestilor 1935. Carol al II-lea taie panglica fantanei Zodiacului in ziua de 9 Mai 1935. Foto Primaria Municip. Bucuresti. Biroul Fotografic.

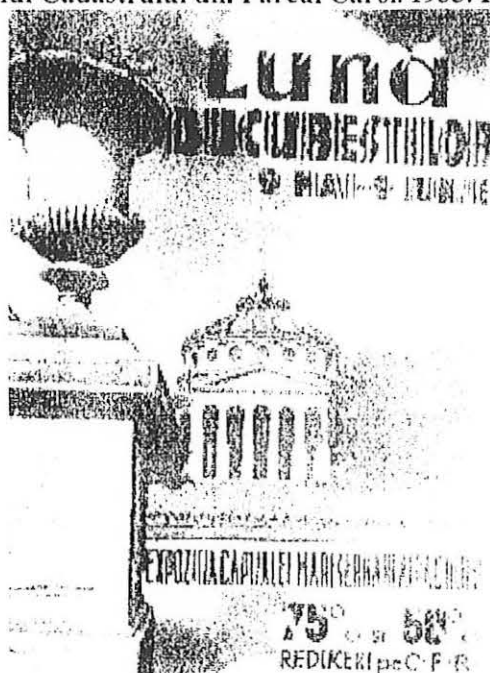
Carol II, Marele Voievod Mihai, Principele Nicolae insotiti de Al. G. Donescu in cartierul vechi, din expozitia Luna Bucurestilor 1935. Foto J. Berman.

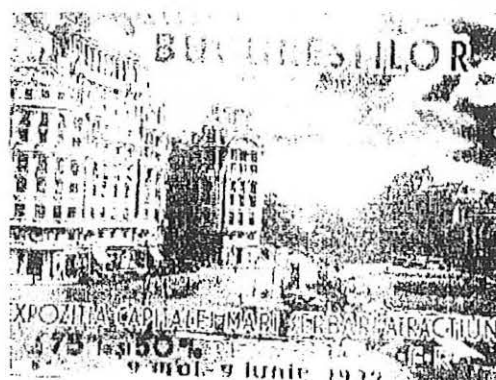
Luna Bucurestilor 1935. Carol II, Principele Nicolaie, Mihai si Al. G. Donescu la intrarea principala in expozitie. Foto: J. Berman.

Inscriptia de pe piatra inaugurala a Lunii Bucurestilor 1935
aflata in Pavilionul Cadastrului din Parcul Carol, 1935. Foto A. Gh. Ebner.

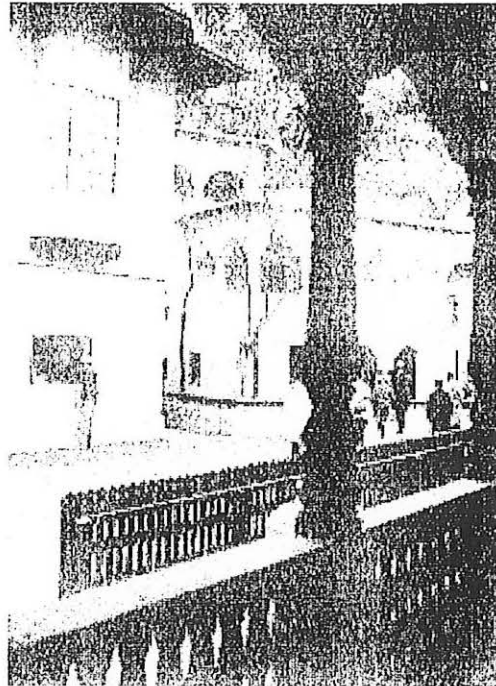
Afis pentru Luna Bucurestilor 1935. Afis fotografic realizat de Directia Presei in atelierele
Adevarul. Foto Primaria Municip. Bucuresti. Biroul Fotografic.

Afis pentru Luna Bucurestilor 1935. Afis fotografic realizat de Directia Presei in atelierele
Adevarul. Foto Primaria Municip. Bucuresti. Biroul Fotografic.

Marele Voievod Mihai si colegii de clasa insotiti de Al. G. Doneseu, primarul general al Capitalei, vizitand expozitia din Parcul Carol. http://2.bp.blogspot.com/-pHI4iDV3yjl/V3QFe3-Ut8I/AAAAAAAAABfE/zbBz9AtC6V0UZasFZdUJ6ejeuUJblCXSQCK4B/s1600/IMG_0023A.jpgLuna Bucurestilor 1935. Foto Primaria Municip. Bucuresti. Biroul Fotografic.

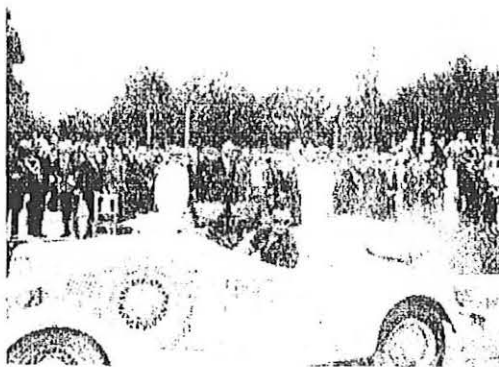

Luna Bucurestilor 1935. Ion Inculet Ministrul Internelor si Al. G. Donescu, in ziua defilarii carelor alegorice ale Muncii. Foto L. Mathei.

Luna Bucurestilor 1935. Carol II, decorandu-l pe Dl. Primar General Al. G. Donescu in ziua de 6 Iunie 1935. http://2.bp.blogspot.com/-huyzOQqIdSQ/V3QPONNXg0I/AAAAAAAAABiE/c81IU8K0iyUNqIHw2iaOR7OruafUvv-TwCK4B/s1600/IMG_0067.jpg

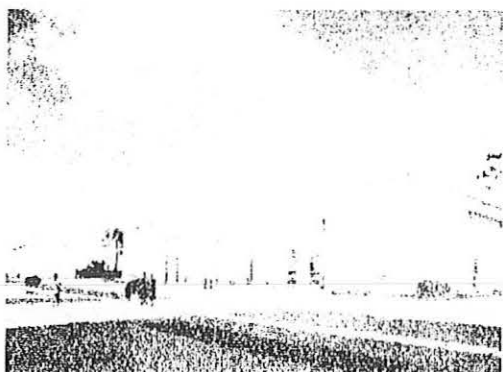
Foto Primaria Municip. Bucuresti. Biroul Fotografic.

Carol al II-lea, la concursul de automobile din Sos. Jianu cu ocazia Lunei Bucurestilor 1935, Mai 1935. Foto Primaria Municip. Bucuresti. Biroul Fotografic.

1936

Din 1936, festivalul Luna Bucurestiului a devenit o manifestare cu caracter international, prin participarea tarilor din Mica Intelegere (Cehoslovacia si Iugoslavia). Festivalul s-a mutat de aceasta data in Parcul Herastrau. In cadrul acestei editii a fost inaugurat Muzeul Satului, precum si Fantana Miorita din zona de nord a Capitalei. Luna Cartii, parte a festivalului Luna Bucurestiului a reprezentat de asemenea, un punct central al editie din acest an.

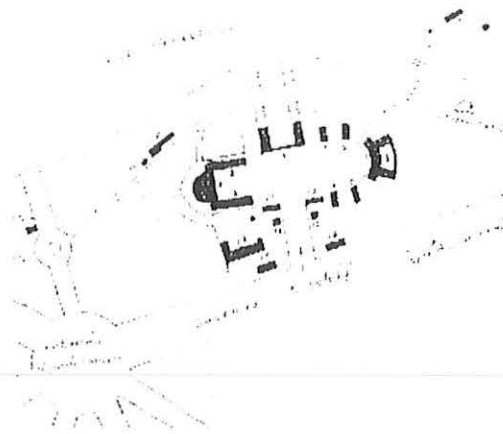
„Expozitia Regalitatii, Expozitia Micei Antante, Expozitia Culturii, Expozitia Satului Românesc, Parcul National”, toate aceste amenajari din zona de nord a Bucurestiului s-au inaugurat într-un cadru festiv, la 9 mai 1936, asa cum prezenta, cu mândrie, afisul. Erau chemasi sa le viziteze nu numai locuitorii capitalei, ci si cei cu ceva dare de mâna din tara; lor li se promiseau reduceri mari la hoteluri si restaurante. Un rol foarte important în realizarea acestui complex de agrement demn de o capitala europeana l-a avut arhitectul Octav Doicescu, supranumit mai târziu „parintele cartierului Primaverii”. Si nu numai el...

Lacul Herastrau, aflat pe râul Colentina între lacurile Baneasa si Floreasca, fusese amenajat între 1930-1935 prin asanarea mlastinilor. Apoi, pe locul unui vechi baraj pentru o moara, s-a instalat ecluza proiectata de inginerul Dorin Pavel si inaugurata si ea în cursul „Lunei Bucurestilor”; la bordul primului vaporas care a trecut prin ecluza s-a aflat regele Carol al II-lea.

La concretizarea ideii de înfiintare a unui muzeu al satului au contribuit profesorul Dimitrie Gusti, Henri Stahl, Victor Ion Popa. Ei si altii au coordonat cercetarile monografice, amenajarea terenului, aducerea caselor în 56 vagoane de tren.

29 de gospodarii taranesti reprezentative, o biserica de lemn, cinci mori de vânt, o moara de apa, un teasc de ulei, o povarna, o cherhana, o cârciuma, sase fântâni, câteva troite si un scrânciob au fost aduse si montate pe malul lacului, cu ajutor financiar de la Fundatia Culturala Regala „Principele Carol”. La deschiderea portilor Muzeului Satului, tot în „Luna Bucurestilor”, au fost personalitati culturale si politice, membri ai guvernului si, bineînteles, Carol al II-lea.

De la inaugurarea din 1936 si pâna astazi, zona de agrement a Herastraului a trecut prin distrugeri, modificari, îmbunatatiri. Dar, la fel ca în anii antebelici, a ramas unul dintre centrele vitale de agrement ale Bucurestiului.

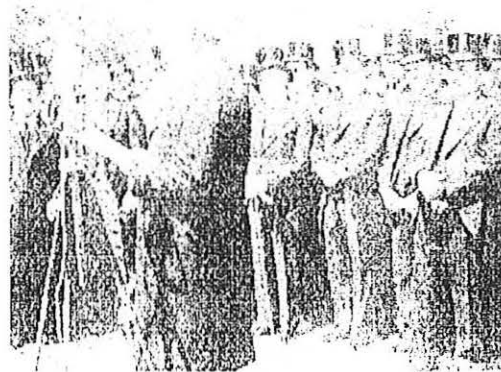
"Luna Bucureștilor 1936"
organizată în Parcul Național Regele Carol al II-lea (Herăstrău)

1. România, 2. A. Gh. Brădăreanu, 3. În solărie, 4. P. Gh. Brădăreanu
5. Luna Națională în Parcul Național, 6. P. Gh. Brădăreanu
7. Bucureștii, 8. Aspecte locale, 9. Bucureștii, 10. Bucureștii
11. Administrația, 12. Traseu de lucru, 13. 18. Bucureștii, 14. 20/21. Bucureștii

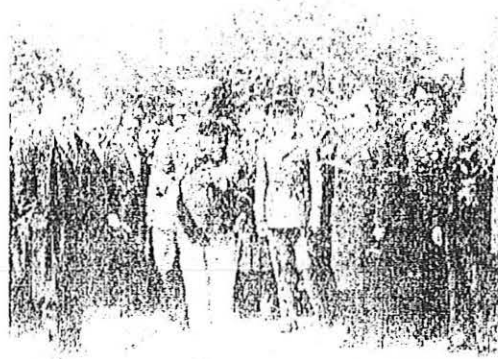
<http://atelieruldearhitectura.blogspot.com/2010/08/luna-bucurestilor-1936-arh-octav.html-ixzz4D19ZGFTE>

Vizita A. S. Regale Principele Nicolae, la santierul Lunei Bucurestilor in http://2.bp.blogspot.com/-Y-JjY7IXjUg/V3QorDOXidI/AAAAAAAAABkE/e_wpQVVhly8ZK9fvMFwp5E0tpiAIYIadQCK4B/s1600/IMG_0042a.jpg ziua de 26 Aprilie 1936. Foto J. Berman.

Al. G. Donescu, rostind cuvântarea la inaugurarea Lunei Bucureștilor 1936. Foto J. Berman.

Regele Carol II-lea, taie panglica expoziției Luna Bucureștilor. 9 Mai 1936 Foto J. Berman.

Regele, Marele Voievod Mihai și membrii guvernului, la inaugurarea Lunei Bucureștilor 9 Mai 1936. Foto: J. Berman.

Carol al II-lea, dăruind placa comemorativă a expoziției Luna Bucureștilor 1936. http://1.bp.blogspot.com/-670m980yBY/V3Q19Nke6cI/AAAAAAAAABm8/JBa5!PAoUQcIXQr-3H3USDauRLBAMfnZgCK4B/s1600/IMG_0050.jpg Foto: J. Berman.

Al. G. donescu, primarul General al Capitalei, prof. D. Gusti in ziua inaugurarii Muzeului Satului, 17 Mai 1936. Foto: J. Berman.

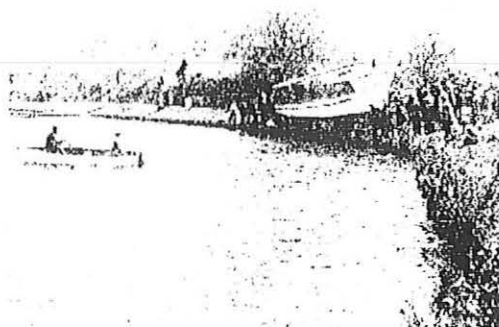
Serbarea din ziua de 21 Mai, la Muzeul Satului. Foto J. Berman.

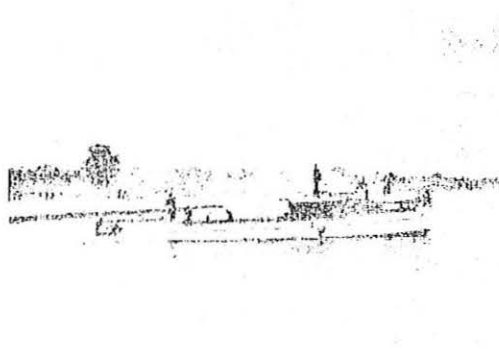
Al. G. Donescu, Primarul General al Capitalei, Cezar Mercuta si Vasile Pana Buescu, consilieri, la Muzeul Satului in anul 1936. Foto J. Berman.

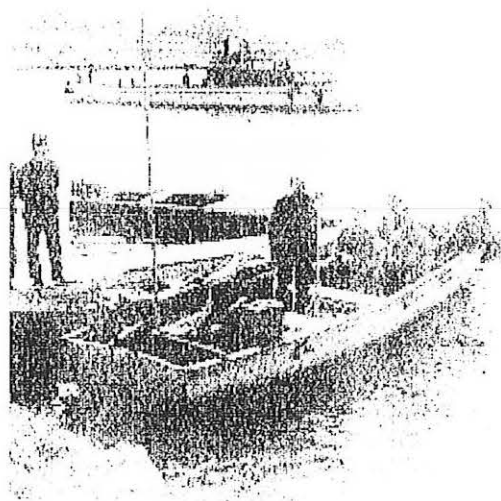
1937

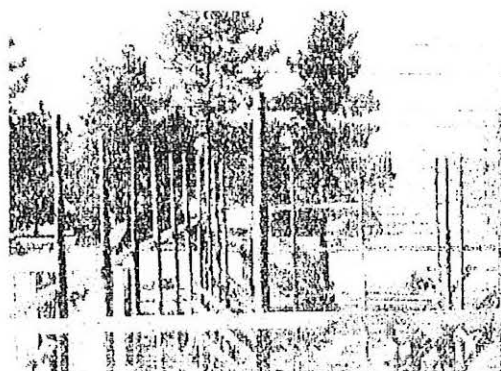
Vaporul Luna Bucurestilor 1937 in ziua lansarii, 7 Mai 1937. Foto L. Matei.

Vaporul Luna Bucurestilor 1937 in ziua lansarii 7 Mai 1937. Foto L. Matei.

**Echipa postului de Radio-difuziune experimenteaza pe lacul Herastrau instalatia de transmitere in
ajunul inaugurarii Lunei Bucurestilor. 8 Mai 1937. Foto Primaria Municip. Bucuresti. Biroul
Fotografic.**

**Echipa postului de Radio-difuziune experimenteaza pe lacul Herastrau instalatia de transmitere in
ajunul inaugurarii Lunei Bucurestilor. 8 Mai 1937. Foto Primaria Municip. Bucuresti. Biroul
Fotografic.**

Luna Bucurestilor in interbelic – articol Dilema Veche

Articolul a aparut in Dilema veche nr. 234, 7 august, 2008.

Autor: Andrei Ciurcanu

Sursa: <https://www.balulinterbelic.ro/2012/luna-bucurestilor-in-interbelic-articol-dilema-veche/>

“Luna Bucureștilor – cea mai mare sărbătoare a Capitalei

Anul acesta se împlinesc 70 de ani de la un grandios eveniment din istoria Capitalei, care a adus, într-o singură zi, peste 200.000 de vizitatori. Cîți dintre bucureștenii de azi își mai aduc aminte de “Luna Bucureștilor”? De primele focuri de artificii în capitala de pe malul Dîmboviței, de expozițiile fastuoase, raliurile, concursurile sportive și spectacolele de teatru? O lună în care locuitorii din toate colțurile țării se adunau între 9 mai – 9 iunie să petreacă și să se distreze, pentru că Bucureștii erau în sărbătoare. Și din 1948 pînă azi nici vorbă ca vreun eveniment să-i mai fi egalat amploarea și să fi adunat atît amar de lume.

Un succes din primul an. Ideea organizării “Lunii Bucureștilor” a fost lansată în 1934 de primarul general al Capitalei de atunci, Al. G. Donescu. Avea ca scop crearea unei legături între locuitorii României – prin expoziții, evenimente culturale și premiere în lumea tehnologiei.

Prima ediție, cea din 1935, s-a bucurat de un asemenea succes încît numărul vizitatorilor a depășit 100.000. Ziarele vremii anunțau că “în curînd vom avea o lună a Brăilei, una a Galaților, o lună a Iașilor și una a Craiovei. Desigur ne aș-teptăm și la o lună a Găieștilor, una a Mizilului și așa mai departe” (Gazeta Municipală, 1935).

“În cîteva luni au ridicat un oraș întreg”. Pregătirile pentru prima “Lună a Bucureștilor” au început încă din primăvara lui ‘35. Liniștea din Parcul Carol I a fost înghițită de huruitul utilajelor și forfota muncitorilor. După cinci luni de muncă asiduă, parcul a fost luat cu asalt de vizitatori din toată țara. Principala atracție a fost cartierul vechi. La ordinul regelui Carol al II-lea, a fost reconstituită o uliță bucureșteană, cu Turnul Colței, Casa Antim cu tipografia lui C.A. Rosetti, Hanul Manuc sau biserica Sf. Gheorghe cel Nou. Și, pentru ca spectacolul să fie desăvîrșit, în fiecare seară erau organizate reprezentanții puse în scenă de actorii ai Teatrului Național, care au readus “pe uliță” boierii, jupînițele, măscăricii, lăutarii și vînzătorii ambulante. Puțini bucureșteni mai știu de aceste povești. Bătrînii s-au dus de mult, dar amintirea acelor vremuri a rămas în mintea copiilor de odinioară, a pensionarilor de azi.

“Aveam 12 ani pe atunci. Un astfel de eveniment nu ai cum să-l uiți toată viața. Vă dați seama, copil fiind, eram absolut consternat de tot ceea ce vedeam acolo. În câteva luni au ridicat un oraș întreg” – spune cu mirare în glas dl Constantin, ajuns acum la 85 de ani. “Mi-a plătit tata vreo 30 de lei pe un fel de abonament și o lună de zile, cât a ținut Țscandalul” n-am mai dat pe la școală” – râde gutural pensionarul.

Prima manifestare internațională. Un an mai târziu, în 1936, evenimentul s-a mutat pe Lacul Herăstrău, între Arcul de Triumf și pasajul de cale ferată de lângă Vila Minovici. Pentru prima dată în istoria țării de după 1866, românii au putut lua contact cu istoria familiei regale. În pavilionul regalității au fost expuse poștalionul cu care venise în 1866 regele Carol I în România, automobilul cu numărul 30, utilizat de regele Ferdinand pe front în primul război mondial și avionul în care a călătorit regele Carol al II-lea spre București în 1930. Românii veniți din toată țara au putut vizita expoziția “Satul Românesc”, actualul Muzeu al Satului, și au urmărit pe Aerodromul de la Băneasa mitingul internațional de aviație și focurile de artificii. Tot atunci au fost introduse pe lista de expoziții și țările Micii Înțelegeri, Iugoslavia și Cehoslovacia, care au organizat în anii următori “Luna Belgradului” și “Luna Praga”, la care a fost invitată să participe și capitala României.

Record de vizite: 200.000 de participanți într-o zi. Anii următori au adus noi proiecte urbanistice – asanarea Lacului Floreasca și sistematizarea râului Colentina. Tot atunci, în prezența marinarilor aduși tocmai de la Constanța, a fost lansat primul vaporeș pe apele ce înconjoară Bucureștiul. Cu fiecare eveniment însă au crescut așteptările vizitatorilor, dar și costurile investițiilor. Presa locală anunța că “pentru “Luna Bucureștilor” din anul 1938 devizul pentru pavilioanele de beton ale viitoarei expoziții se ridică la 25 de milioane de lei” (Gazeta Municipală), o sumă care depășea toate așteptările presei.

În 1938, la presiunea societății civile, dar și a celor care se opuneau acestui eveniment, s-a renunțat la costisitoarele investiții, celebrarea a 20 de ani de la Marea Unire urmînd să evoce cele trei momente principale (1600, 1859, 1918) care au dus la apariția României Mari. Printre exponate se aflau documente și arme aparținînd lui Mihai Viteazul, Al. I. Cuza și documente referitoare la Marea Unire de la 1918. Presa vremii anunța că pentru prima dată, din 1935, organizatorii au fost depășiiți de numărul de vizite: aproape 200.000 de oameni într-o singură zi. Asta în condițiile în care organizatorii “Noptii Muzeelor” de anul acesta s-au declarat depășiiți de numărul vizitatorilor: 100.000.

Primul spectacol de televiziune. Anul 1938 a adus în România și primul Salon al automobilului și aviației. Reclama de care a beneficiat “Luna Bucureștilor” peste hotare a trezit interes unor firme din Europa, precum Mercedes Benz, Renault și Citroën care, într-un pavilion special amenajat, și-au prezentat motoarele, alături de produsele uzinelor Malaxa și ale Societății Leonida. Premiera absolută însă a rămas, după cum arăta presa locală, “transmiterea imaginilor prin telegrafie fără fir, simultan cu sunetul... denumirea procedurii fiind cunoscută: televiziune”.

“Amănunte nu știu să vă dau, vă dați seama, au trecut 70 de ani de atunci” – își frămîntă dna Aurelia mințile în căutarea unor fragmente de memorie. “Cert este că tata – eram venită cu părinții și-mi aduc bine aminte, pentru că pe el îl impresionai foarte greu, era un om dur, de formație militară -, a rămas înmărmurit la ceea ce se întîmpla și a exclamat: “Iată ce poate născoci mintea umană!” – povestește bucureșteanca.

Demonstrația a fost făcută cu aparatură Phillips și a fost prezentată de presa locală ca un moment unic. “Din pricină că în țară nu există un post permanent de emisiune pentru televiziune, experiențele actuale din cadrul “Lunei Bucureștilor” vor rămîne unicele pentru cel puțin 20 de ani” – scria Gazeta Municipală.

Al doilea război mondial și sfârșitul. Începând cu 1939, "Luna Bucureștilor" a început să piardă din fast și din vizitatori. Apropierea celui de-al doilea război mondial și tensiunea de la nivelul politic au avut impact asupra bugetului evenimentului care a fost din ce în ce mai sărăcit. "Luna" a dispărut astfel în vara lui 1940 din viața bucureștenilor. Au mai existat tentative de reabilitare a acestui eveniment, însă nimic nu s-a putut ridica la nivelul investițiilor și amplitudinii programului pregătit în perioada 1935-1938.

Prima sistematizare a Capitalei. Prima "Lună a Bucureștilor", cea din 1935, a fost, din multe puncte de vedere, unul dintre cele mai spectaculoase evenimente. Alături de Cartierul Vechi și carele alegorice, pavilionul cadastral a atras și el mulți vizitatori. Aici a fost prezentată, pentru prima dată, prin fotografii, diorame și machete, evoluția orașului de la începuturi și pînă la sfârșitul secolului al XX-lea.

Piesa de rezistență a fost macheta în suprafață de 100 mp a Capitalei în care erau prezentate principalele modificări ce urma să fie făcute arterelor de circulație și piețelor Capitalei, după aplicarea planului de sistematizare: noi cartiere și dezvoltări urbanistice.

Tot atunci era anunțată sistematizarea Tîrgului Moșilor, Piața Academiei, prelungirea B-dului Brătianu de la Școala de Război la Podul Șerban-vodă. Macheta de 100 mp a fost catalogată, după 1948, drept pierdută. Multe voci din domeniul urbanismului și arhitecturii sînt de părere că aceasta a dispărut în vremea lui Ceaușescu. Se pare că dictatorul a preluat ideile promovate din timpul lui Carol al II-lea, după care a făcut pierdută macheta.

Există discuții legate de ideile "furate" de Ceaușescu, printre care se numără sistematizarea Dîmboviței, amplasarea unei eventuale Case a Poporului, construirea metroului, amenajarea unor mari bulevarde care să lege principalele puncte ale Capitalei."

„Luna Bucureștilor”

Sursa: <https://www.bucuresti-centenar.ro/luna-bucurestilor/>

Alexandru Gh. Donescu s-a ocupat de treburile Capitalei din martie 1934 până la 5 ianuarie 1938 și s-a dovedit a fi un edil de ispravă. Și-a început mandatul cu tot felul de statistici rutiere, pe care le va folosi pentru reconfigurarea bulevardelor intens circulate din centrul orașului, mai exact din zona Universitate, Victoriei, Romană.

În mandatul lui Donescu se face un pic de ordine și în comerțul ambulant. Istoricii menționează că, în aprilie 1936, Primăria a emis o reglementare prin care se cerea micilor negustori să fie „*curat îmbrăcați și să aibă o atitudine cuviincioasă*”, iar accesul vânzătorilor ambulanți este interzis.

În același an sunt începute lucrările la cea mai mare piață din Capitală, Halele Obor, însă aceasta va fi inaugurată mult mai târziu (1950).

Tot în perioada în care a fost primar Donescu este construită Gara Băneasa (destinată primirilor oficiale), iar în 1936 **Arcul de Triumf este dezvelit în noua sa înfățișare**. Potrivit istoricilor, spre deosebire de precedentă construcție, care fusese realizată din lemn (1922), noul monument era construit din beton armat și placat cu piatră adusă de la Turcoaia, Albești, Bașchiori, Banpotoc și Rușchița, cu basoreliefuri și sculpturi alegorice. În 1936 este inaugurat și Muzeul Satului, în prezența regelui Carol al II-lea al României. Un alt proiect dus la bun sfârșit pe vremea sa este Șoseaua Berceni care asigura legătura cu Mahalaua Apărătorii Patriei.

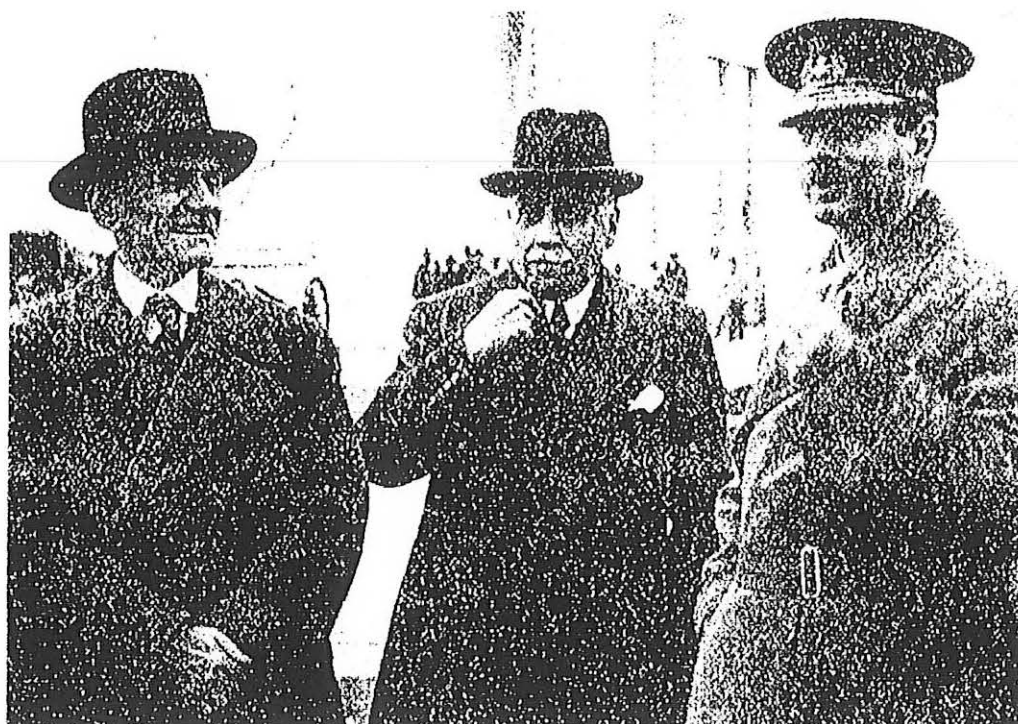
Expansiunea spre nord a Capitalei, începută în timpul edilului Dem Dobrescu, continuă și în mandatul lui Donescu, iar Snagovul devine o zonă în care bucureșteni de vază își ridică locuințe estivale.

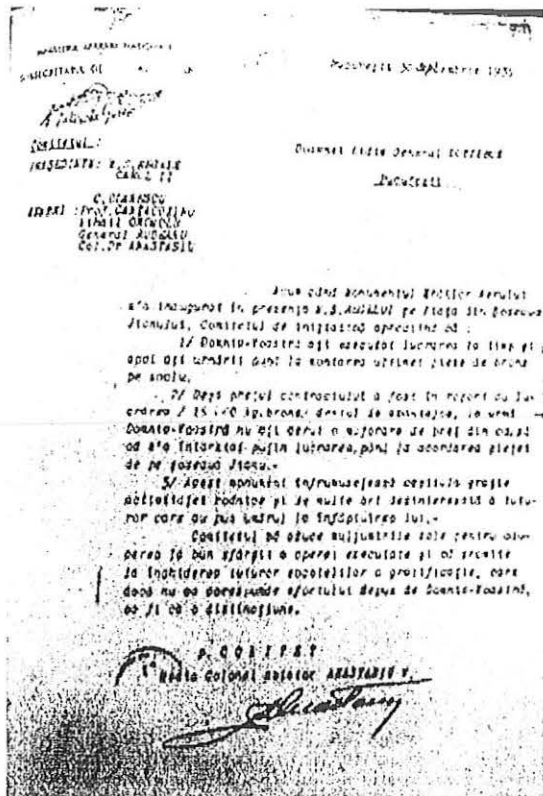
Proiectul care i-a bucurat cel mai tare pe bucureșteni a fost, probabil, o sărbătoare anuală a orașului, denumită „*Luna Bucureștilor*”, care ținea de la 9 mai și până la 9 iunie. Evenimentele au fost gândite în așa fel încât munca să se împletească cu distracția, incluzând și inaugurarea proiectelor administrației și manifestări culturale și artistice.

La prima ediție este terminată amenajarea lacului artificial de la Buftea pe locuri inundabile și pline de mocirle, iar Grădina Botanică este reamenajată și transformată în parc public. La cea de-a doua ediție, sunt date în folosință: un stadion, ștrandul Obor, Piața Domeniilor, sediile Primăriilor sectoarelor 1 și 4. Tot atunci este inaugurată și Fântâna Miorița. În al treilea an, este inaugurat Lacul Floreasca și este lansat la apă vaporeșul „*Luna Bucureștilor*”. Astfel, încep plimbările cu vaporeșul pe Lacul Herăstrău.

„Luna Bucureștilor”, cea mai mare serbare populară din Capitală, aduna un număr record de vizitatori (se vorbește de peste 200.000 de persoane) și a fost organizată anual până în anul 1940.

autor: Monica Cosac

După Suveran au mai luat cuvântul generalul V. Rudeanu, care a menționat meritele doamnei Kotzebue, N. Caranfil, A. Popovici, Al. Donescu. Singurul vorbitor care a crezut de cuviință să menționeze numele și meritele celei care concepușe și crease monumentul a fost, spre lauda lui, generalul Rudeanu: "Monumentul care se inaugurează astăzi este sădit din iubirea fierbinte ce Majestatea Voastră poartă zburătorilor noștri și prețuirea culminantă ce dă virtuților neamului. El va aprinde, desigur, în cursul deceniilor ce vor veni, noi și uriașe avânturi, mari și mândre speranțe în inimile și sufletele românești, care îl vor privi, înțelege și simți. Gândit, inițiat și îndrumat, încă de acum zece ani, de Majestatea Voastră în calitate de Inspector General al Aeronauticii, strângerea fondurilor necesare și executarea lui au fost încredințate unui comitet. Larg sprijinit de corpul ofițerilor aeronauticii care și-au dat ultimele rezerve materiale pentru perpetua cinstire a vitejilor lor camarazi; cu concursul grațios și entuziast al doamnelor soții de aviatori, care au organizat baluri și realizat beneficii; ajutat de prima noastră instituție financiară, Banca Națională, precum și de societatea Arpa și de Eforia Spitalelor Civile, în sfârșit, cu concursul inspectorilor de aeronautică și subsecretarilor de stat ai Aerului, comitetul a putut termina lucrarea. **Este opera doamnei de**

Kotzebue, soția generalului Kotzebue. Cheltuielile s-au ridicat la 3 milioane 580 mii lei. El stă mărturie slavei ce purtăm floarei florii tinereții românești, care, în războiul dezrobirii fraților, au pierit luptând năprasnic împotriva urgiei dușmane, laolaltă cu furia vânturilor și cu dăra sângelui lor nobil și generos a înscris întâia oară pe cerul patriei dragostea noastră arzătoare, fără de margine, pentru țară, tron și neam. Comitetul, remișând astăzi monumentul în mâinile domnului primar, îl roagă, nu numai să-i dea o cât mai patriotică îngrijire, dar încă, să facă să se perinde în jurul lui, an după an, rând după rând, generațiile tinere, pentru că aici să simtă emoțiunea neînchipuitelor însușiri ale înaintașilor lor, să-și înrădăcineze înaltul lor ideal, să-și hărăzească o viață deosebită de noblețe națională și, după cum o facem noi astăzi, să se încline cu admirațiune și respect în prezența acestui întreit simbol de strălucită vrednicie românească și cu o adâncă, nemărginită recunoștință, cu profund și nețărmurit devotament în fața Majestații Sale Regelui nostru". La ora 11,30 a urmat defilarea trupelor de aviație. Festivitatea s-a încheiat la ora 12, în sunetele clopotelor de la biserica Mavrogheni din apropiere.

Eroii aviatori aveau un monument comemorativ de o frumusețe poetică, dar Capitala se îmbogățise cu o operă de artă de înaltă valoare estetică, deschizătoare de drumuri pentru proiectele de înnoire și modernizare patronate de Carol al II-lea. Vizibili satisfăcuți de valoarea și de succesul de public al monumentului, în ziua de 30 septembrie 1935 Comitetul i-a mai mulțumit o dată artistei: "Doamnei Lidia general Kotzebue, București. Acum, când Monumentul Eroilor Aerului s-a inaugurat în prezența M.S. Regelui pe piața din Șoseaua Jianului, Comitetul de inițiativă apărând că: 1) **Domnia Voastră ați executat lucrarea la timp și apoi ați urmărit până la montarea ultimei piese de bronz pe soclu.** 2) Deși prețul contractului a fost în raport cu lucrarea - 15 000 kg bronz - destul de avantajos, la urmă **Domnia Voastră nu ați cerut o majorare de preț** din cauză că s-a întârziat puțin lucrarea până la acordarea pieței de pe Șoseaua Jianu. 3) Acest monument înfrumusețează Capitala grație activității rodnice și de multe ori desinteresată a tuturor celor care au pus umărul la înfăptuirea lui. **Comitetul vă aduce mulțumirile sale pentru aducerea la bun sfârșit a operei executate și vă promite la închiderea tuturor socotelilor o gratificație**, care, dacă nu va corespunde efortului depus de Domnia Voastră, va fi ca o distincțiune". În numele Comitetului semna Victor Anastasiu. Nu se știe dacă autoarea reală și unică

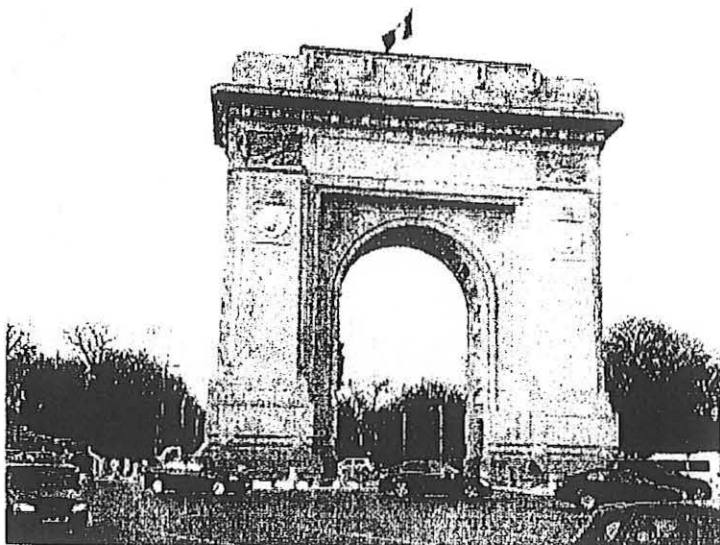

Caseta "Budapesta" a fost repusă pe Arcul de Triumf din București

Sursa: <https://newsteam.ro/uncategorized/xcaseta-budapesta-fost-repusa-pe-arcul-de-triumf-din-bucuresti/04/08/2019/>

Câteva sute de persoane mărșăluiesc în Capitală, duminică seară, la 100 de ani de la intrarea Armatei Române în Budapesta și eliberarea Ungariei de regimul bolșevic. Care este contextul?

În anul 2016, după restaurarea Arcului de Triumf din București, pe monument a apărut o inscripție nouă: "Budapesta". Ea a fost adăugată cartușelor de pe partea de dedesubt a Arcului, unde sunt trecute localitățile în care armata română a dus bătălii victorioase în timpul primului război mondial.

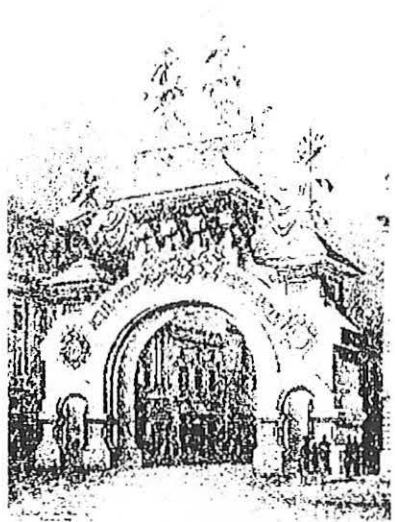
Caseta "Budapesta" este dovada că țara noastră a luptat un an în plus în această conflagrație sângeroasă, pentru a-și apăra teritoriile.

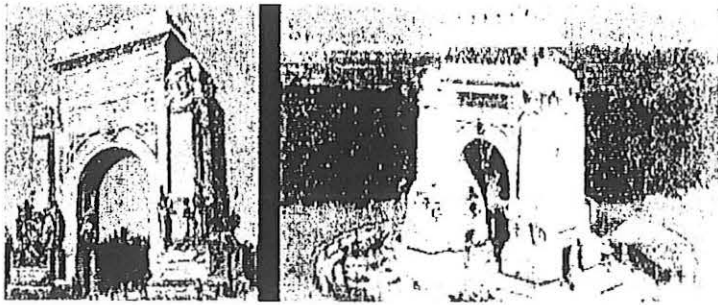
"Arcul de Triumf nu este prima construcție de acest gen din București. Au mai existat arcuri de triumf în 1878, când s-a întors armata română din războiul de independență, apoi în 1906, când s-a sărbătorit jubileul de 40 de ani de la venirea regelui Carol I și apoi în 1918 când s-a întors familia regală din pribegia de la Iași", a spus istoricul Dan Falcan.

Unul din cele mai frumoase arcuri de triumf construite vreodată în Capitală a fost cel din 1922. El a fost dedicat încoronării regelui Ferdinand și reginei Maria la Alba Iulia drept suveranii României Mari.

"Era o structură de beton armat învelită însă în stuc, iar tot ce vedem astăzi ca reprezentare era făcut în ipsos. Lucrul acesta a făcut ca în timp sculpturile să se degradeze. Tot Arcul de Triumf arăta în 1934-1935 jalnic. Argetoianu chiar povestește în memoriile lui că puseseră niște pânze pe el, era zdrențaros, mă rog, o imagine deplorabilă", ne-a explicat istoricul Dan Falcan.

În aceste condiții s-a luat inițiativa, prin primarul din vremea aceea – Alexandru Donescu – și cu sprijinul regelui Carol al II-lea, să se construiască un Arc de Triumf mai rezistent, din granit. Așa a apărut actuala construcție cu o singură arcadă, cu o înălțime de 27 de metri. La realizarea frescelor au participat cei mai mari sculptori ai perioadei interbelice: Ion Jalea, Dimitrie Paciurea, Costin Petrescu și Alexandru Călinescu. Cel din urmă a realizat medalioanele reginei Maria și regelui Ferdinand, care au fost scoase de pe soclu abia în anii '80 de către regimul Ceaușescu.

Românii s-au retras din Ungaria în februarie 1920

”În ceea ce privește mențiunea Budapestei, vorbim de celebrele bătălii de la Mărăști, Mărășești, Oituz, Răzoare, Muncelu, acolo unde armata română s-a distins în timpul primului război mondial. Apărea și numele de Budapesta fiindcă pentru noi războiul mondial nu s-a încheiat în 1918, ci în 1919 fiindcă deși se încheiase armistițiul pe 11 noiembrie 1918, în Ungaria, după guvernul contelui Karoly, a ajuns la putere guvernul bolșevic condus de Bela Kun, în înțelegere cu guvernul de la Moscova, guvernul lui Lenin, care a încercat să ocupe România după 1918. Mai bine zis, ungurii încercau să păstreze Transilvania, iar rușii Basarabia. Acest atac al trupelor bolșevice – au fost două atacuri de fapt, unul în martie 1919, fiindcă guvernul bolșevic de la Budapesta a atacat și România și Cehoslovacia, apoi în iunie 1919, când armata română a fost din nou atacată de bolșevicii lui Bela Kun și a ripostat. I-au urmărit pe ungurii bolșevici, au avut loc mai multe lupte în cursul lunii iulie 1919, iar pe data de 3 august 1919 trupele române au intrat în capitala Ungariei, Budapesta”, ne-a explicat istoricul Dan Falcan.

Altfel spus, războiul mondial se terminase în noiembrie 1918, dar armata română a trebuit să lupte și să ocupe capitala ungară. Românii s-au retras din Ungaria în februarie 1920.

Parlamentul României Mari 1923

Sursa: <http://vassyle.blogspot.com/2016/12/parlamentul-romaniei-mari-1923.html>

Componență bicamerală compus din:

- 198 senatori;
- 368 deputați

Senatul avea în componență pe: **Principele Moștenitor** Carol de România (Carol al II-lea), din **Biserica Ortodoxă**: Mitropolitul Primat Miron Cristea, devenit în 1925 Primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, inițiator al construcției Catedralei Neamului; Mitropoliții: Moldovei și Sucevei Pimen, Bucovinei Vladimir, Transilvaniei și Banatului Nicolae Bălan, Arhiepiscopul de Chișinău și Hotin, Episcopii de: Râmnic și Noul Severin, Roman, Buzău, Huși, Argeș, Arad, Dunărea de Jos, Oradea Mare, Vad și Feleac și Cluj; din **Biserica greco-catolică**: Mitropolitul de Alba Iulia și Făgăraș Vasile Suciuc, episcopii de Lugoj, Gherla Iuliu Hossu participant la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918, viitor cardinal; Oradea Mare; din **Biserica romano-catolică**: episcopii de Alba Iulia, Timișoara, Oradea Mare, Satu Mare, **episcopul reformat** de Cluj, **Suprintendentul evanghelic** de Sibiu și **episcopul unitarian** de Cluj.

Dintre personalități: Mihai Pherekide președinte al Senatului, Vasile Bianu medic militar, colonel și autor al unor „Însemnări din Războiul României Mari”, Constantin G. Dissescu avocat, profesor de drept administrativ și constituțional, Dumitru Drăghicescu filozof și sociolog, Iliescu Dumitru general, Pangrați Ermil matematician și inginer, Vespasian Pella jurist și diplomat director la „Revista de Drept”, Emil Racoviță explorator, speolog și biolog, membru al Academiei Române, Sanielevici Iosif specialist în științe sociale, membru al comunității evreiești.

Camera Deputaților era condusă de George Orleanu. Dintre personalități: Ion Agârbiceanu scriitor, ziarist, preot greco-catolic devenit protopop de Cluj, membru al Academiei Române; Constantin Angelescu medic, profesor universitar, membru al Academiei Române; Alexandru Averescu mareșal al României; Ion I.C. Brătianu conducător al Partidului Național Liberal, prim ministru al guvernului; Vintilă I.C. Brătianu, ministru de finanțe în guvernul fratelui său; Constantin I.C. Brătianu (Dinu) secretar general al Guvernului; Ion Buzdugan poet, folclorist, basarabean, membru al Sfatului Țării, licențiat în drept și dr. în economie politică; Nicolae Petrescu Comnen diplomat, jurist profesor de economie și legislație industrială; Ioan Emil Costinescu medic viitor ministru al sănătății și primar al Bucureștiului 1923-1926; Mircea Djuvara filozof și jurist, membru corespondent al Academiei Române; **Alexandru G. Donescu viitor primar București în 1934-1938**; I.G. Duca jurist ministru de externe în guvernul liberal din 1922, prim ministru asasinat în 1933; Nicu Flondor primar de 3 ori al orașului Cernăuți; Grigore Nicolae Filipescu, jurist, inginer și ziarist; Ioan Theodor Florescu jurist ministru în guvernul liberal 1922-1923; Horia Furtună poet și dramaturg; Vasile Goldiș personalitate marcantă a Partidului Național Român, artizan al Marii Uniri de la 1918, membru de onoare al Academiei Române; Petru Groza personalitate controversată făcând parte din Partidului Național Român, Partidul Poporului al lui Averescu fiind și ministru fără portofoliu în 1921, deputat în 1922 al acestui partid; Pantelimon Halipa președinte al Sfatului Țării, militant pentru unirea Bucovinei cu România, a avut multiple funcții ministeriale; Emil Hațieganu jurist, membru al Partidului Național Român membru de onoare al Academiei Române; Ion Quintus Ionescu tatăl seniorului liberal Mircea Ionescu Quintus; Nicolae Iorga strălucit istoric, profesor universitar, critic literar, documentarist, dramaturg, poet, enciclopedist, memorialist, ministru, parlamentar, prim-ministru, profesor universitar și academician român.

Este cunoscut în lume ca medievalist, bizantinist, romanist, slavist, istoric al artelor și filozof al istoriei; Ion Incuț absolvent de matematică și fizică, om politic președinte al Sfatului Țării în 1917 care a declarat Unirea Basarabiei cu România la 27 martie 1918, membru al Academiei Române; Traian Lalescu matematician român, profesor universitar la București și la Timișoara. A fost primul rector al Școlii Politehnice din Timișoara 1920, membru al Academiei Române; Ioan Lupaș doctor în filozofie, istoric și om politic. Participant la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918, membru în Marele Sfat, protopop de Săliște; Virgil Madgearu economist, sociolog eseist și jurnalist la Viața Românească, membru al Academiei Române; Iuliu Maniu jurist deputat român de Transilvania în Parlamentul de la Budapesta, de mai multe ori prim-ministru al României, președinte al Partidului Național Țărănesc, A fost membru de onoare (din 1919) al Academiei Române; Istrate Micescu jurist, profesor universitar de drept civil și filozofia dreptului; Ion Mihalache învățător, om politic fondator al Partidului Țărănesc și din 1926 vicepreședinte al Partidului Național Țărănesc, prin fuziunea cu Partidul Național Român din Transilvania; Moșoiu Traian general fost ministru de război; Mustafa Hagi Mehmet membru al minorității turco-tătare; Ion Nistor istoric și unionist bucovinean, profesor și rector al Universității din Cernăuți, membru al Academiei Române; Ion Pillat poet, eseist și publicist, nepot al lui I C Brătianu, membru corespondent al Academiei Române; Augustin Pordea jurist din Cluj participant la Marea Adunare de la Alba Iulia 1918; Ion Rusu Abrudeanu publicist; Constantin Stere jurist, scriitor membru în Sfatul Țării, membru postum al Academiei Române; Alexandru Vaida Voevod medic, publicist și membru marcant al Partidului Național Român, prim ministru în 1920, 1932, 1933 și Ministru al Afacerilor Străine 1919 și 1932; Arthur Văitoianu general Comandantul Corpului II Armată la bătălia de la Mărăști, Prim-ministru în 1919.

După : „Almanach du High-Life” 1923, Edité par L’„Indepéndance Roumaine”, Bucarest, pag. 146-164 - <http://www.digibuc.ro>. Din care am selecționat o listă de personalități senatori și deputați completând biografia acestora cu date de pe net.

Acest parlament a elaborat în 1923, proiectul Constituției care a fost supus dezbaterii parlamentare. După ce a fost adoptată de Parlament, a fost promulgată de regele Ferdinand I la data de 28 martie 1923. A fost repusă în vigoare în 1944 până la 30 decembrie 1947, când a fost proclamată republica. Această constituție legifera principiul separării puterilor statului:

- puterea legislativă - exercitată de rege și Parlament;
- puterea executivă - încredințată regelui și guvernului (format de partidul sau alianța care câștigă alegerile parlamentare);
- puterea judecătorească - atribuită Înaltei Curți de Justiție și Casație și instanțelor de judecată.

Legea Minelor în 1924: (din care citez)

„ART. 1

Sunt și rămân ale Statului în toată dezvoltarea lor, de la suprafața până la orice adâncime, zăcămintele substanțelor minerale din care se pot extrage metale, metaloide sau combinațiuni ale acestora, precum și zăcămintele combustibililor minerali, bituminele, apele mineralizate în genere și gazele naturale de orice fel, precum și bogățiile de orice natură ale subsolului.

Rămân la dispozițiunea proprietarului suprafeței: masele de rocă comune, carierele de materiale de construcție și depozitele de turba, fără prejudiciul drepturilor dobândite de Stat în baza legilor anterioare.

Izvoarele minerale și apele subterane mineralizate, sau apele curative în genere, urmează regimul special prevăzut în aceasta lege.

ART. 2

Din punct de vedere al naturii drepturilor și al condițiilor în care aceste drepturi vor fi acordate și exercitate, substanțele care formează obiectul prezentei legi se grupează în următoarele clase naturale:

I. Combustibili minerali:

a) Cărbuni: Antracit, huila, cărbune brun, lignit;

b) Bitumine:

1. Solide: Substanțe asfaltoase naturale, ozocherita, sisturi bituminoase de orice fel;

2. Lichide: Petrol brut (țiței) cu gazele sale de zacamant și derivatele sale naturale, precum și orice alt bitum lichid;

3. Gazeiforme: Hidrocarburi gazoase care formează zăcăminte proprii.

II. Minereuri metalifere și alte minerale și roci, ca și apele lor de cimentare, conținând:

a) Platina, aur, argint, uran, radium și elementele radioactive în genere, molibden și elementele lor conexe;

b) Plumb, zinc, cupru, bismut, antimoniu, nikel, cobalt staniu, titan, selen, telur, cadmiu, sulf, tungsten, mercur și metalele lor înrudite;

c) Fier, mangan, crom.

III. Minereuri de aluminiu și în genere silicati aluminosi, magnezieni și cu alte baze, minerale fluorifere, minerale cu bariu și strontiu, ca: Bauxit, alunite, corindon comun, mica feldspati, caolin, magnezit, talc, asbest, fluorina, baritina.

IV. Grafit și roce grafitoase.

V. Fosfati în genere: Fosfarite, apatite.

VI. Minerale cu toriu și pamanturi rare: Monazita, torita, cerita și alte minerale cu elemente rare.

VII. Pietre prețioase și seminobile, ca: Diamant, smaragd, corindoni, beryll, topaz grenate, opal nobil, turmaline, agate, cristalul de roca cu varietatile sale colorate, succin (chilimbar) și alte resine minerale.

VIII. Saruri și ape sarate: Sare gema, saruri de potasiu și alte saruri, fie asociate cu sarea gema în același zacamant, fie formând zăcăminte distincte; izvoare sarate și ape sarate de zacamant cu iod și brom; Sarea de mare, de lacuri și lagune; Nitratii, horatii și sarurile asociate.

IX. Gaze naturale, altele decât hidrocarbure gazoase ca: Bioxidul de carbon, gazele nobile și orice alte gaze și emanatiuni.

X. Izvoare minerale și ape subterane mineralizate sau ape curative în genere; lacuri și lagune mineralizate, namoluri.

XI. Turba.

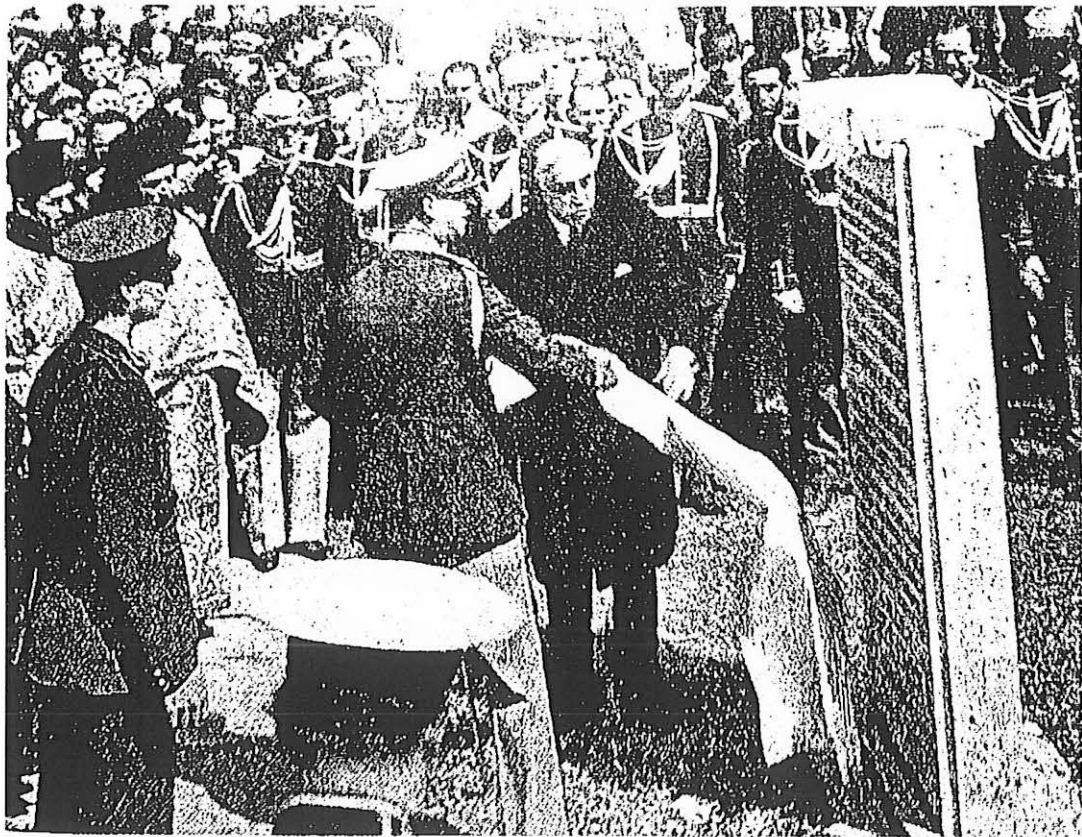
XII. Mase de roce comune compactate sau formând depozite mobile, precum: Calcare, gips, gresii, conglomerate, nisipuri, pietrisuri, marne, argile și orice materiale utilizate la construcții sau ca ornament, precum și la fabricarea materialelor industriale comune."

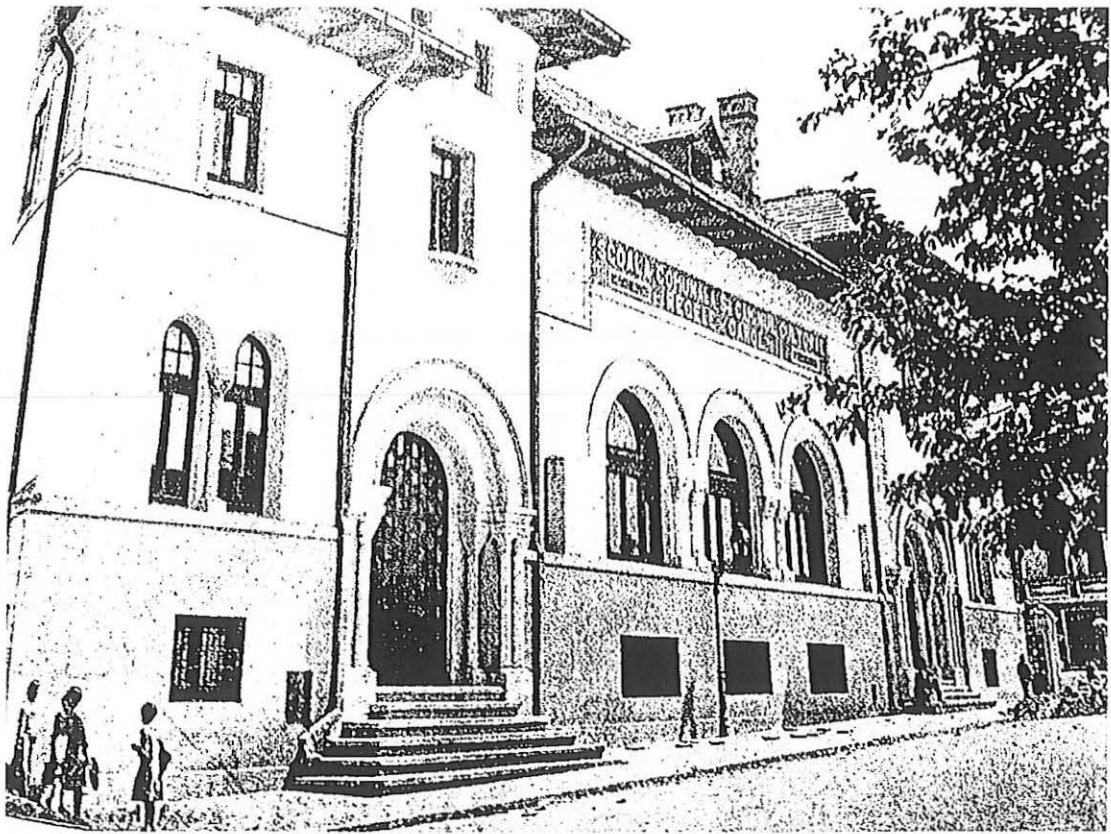
Din: MONITORUL OFICIAL nr. 143 din 4 iulie 1924.

Regele Carol II alături de fiul său Mihai și oficialități la inaugurarea Lunei Bucureștilor, 9 mai 1936
King Carol II with his son Michael and officials at the inauguration of Bucharest Moon, May 9, 1936

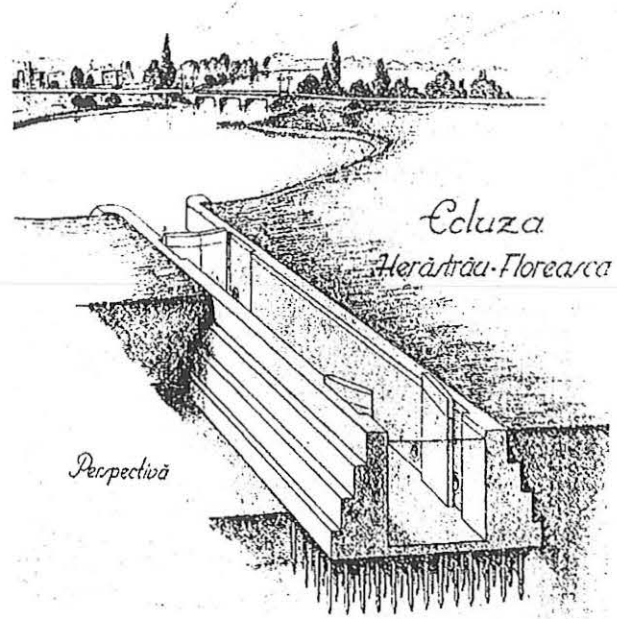
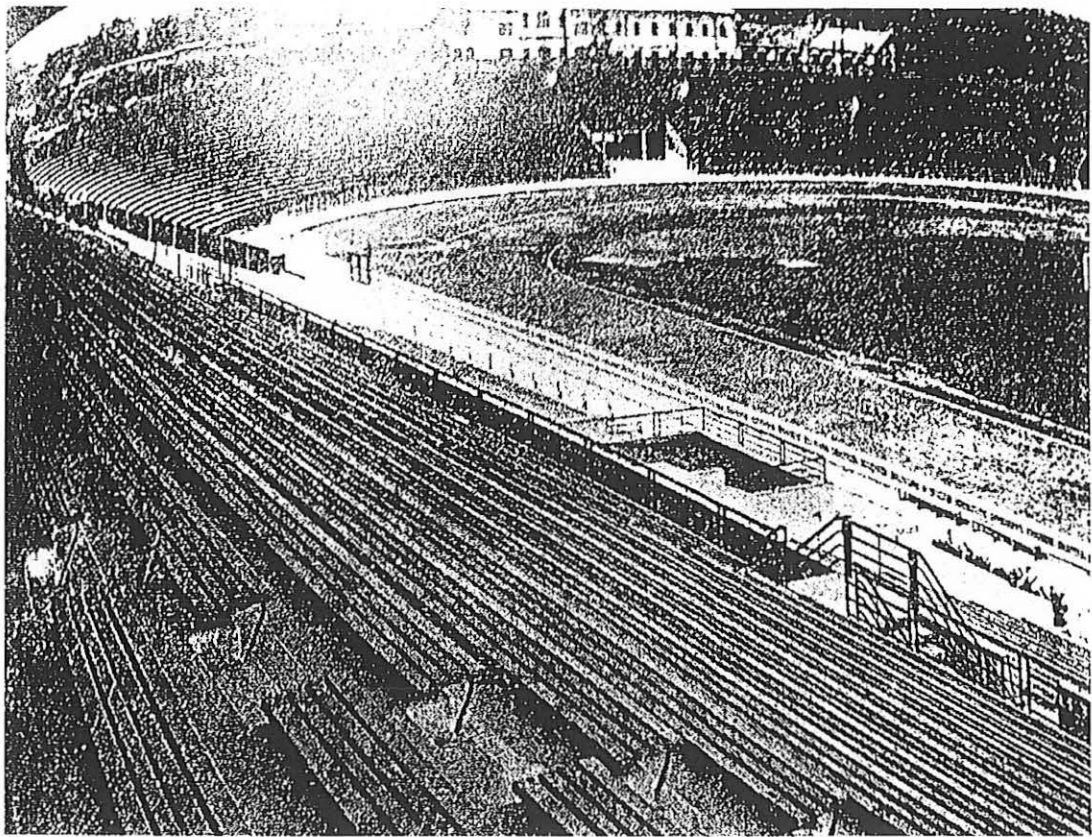
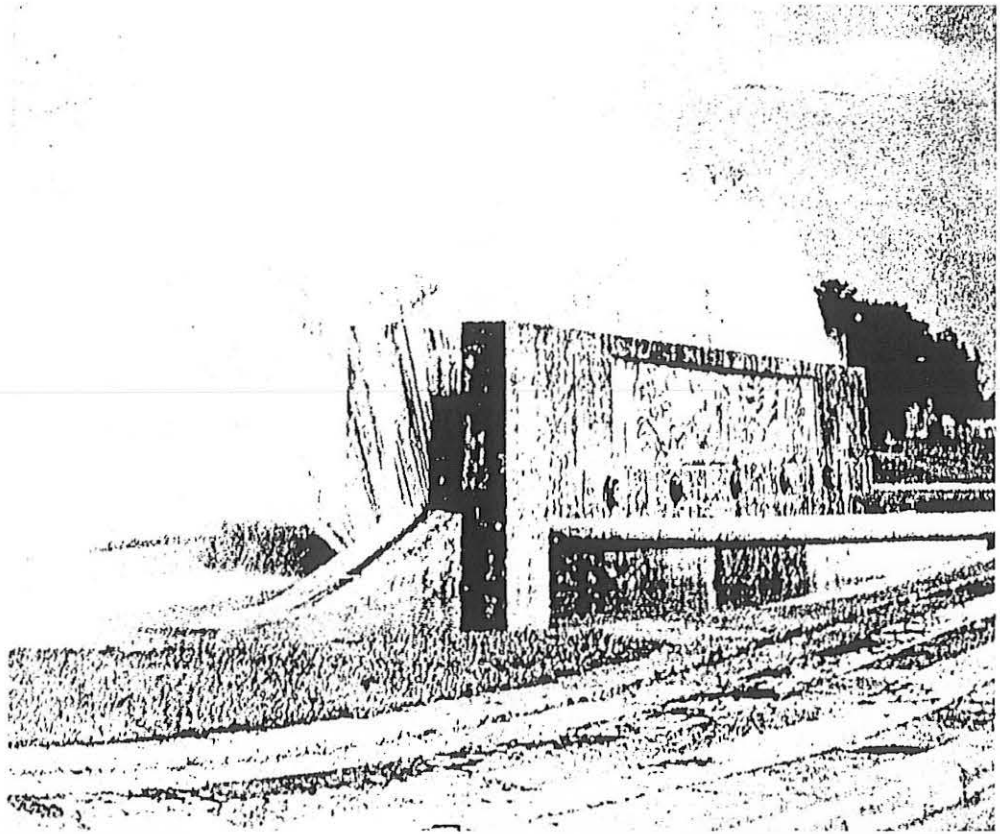
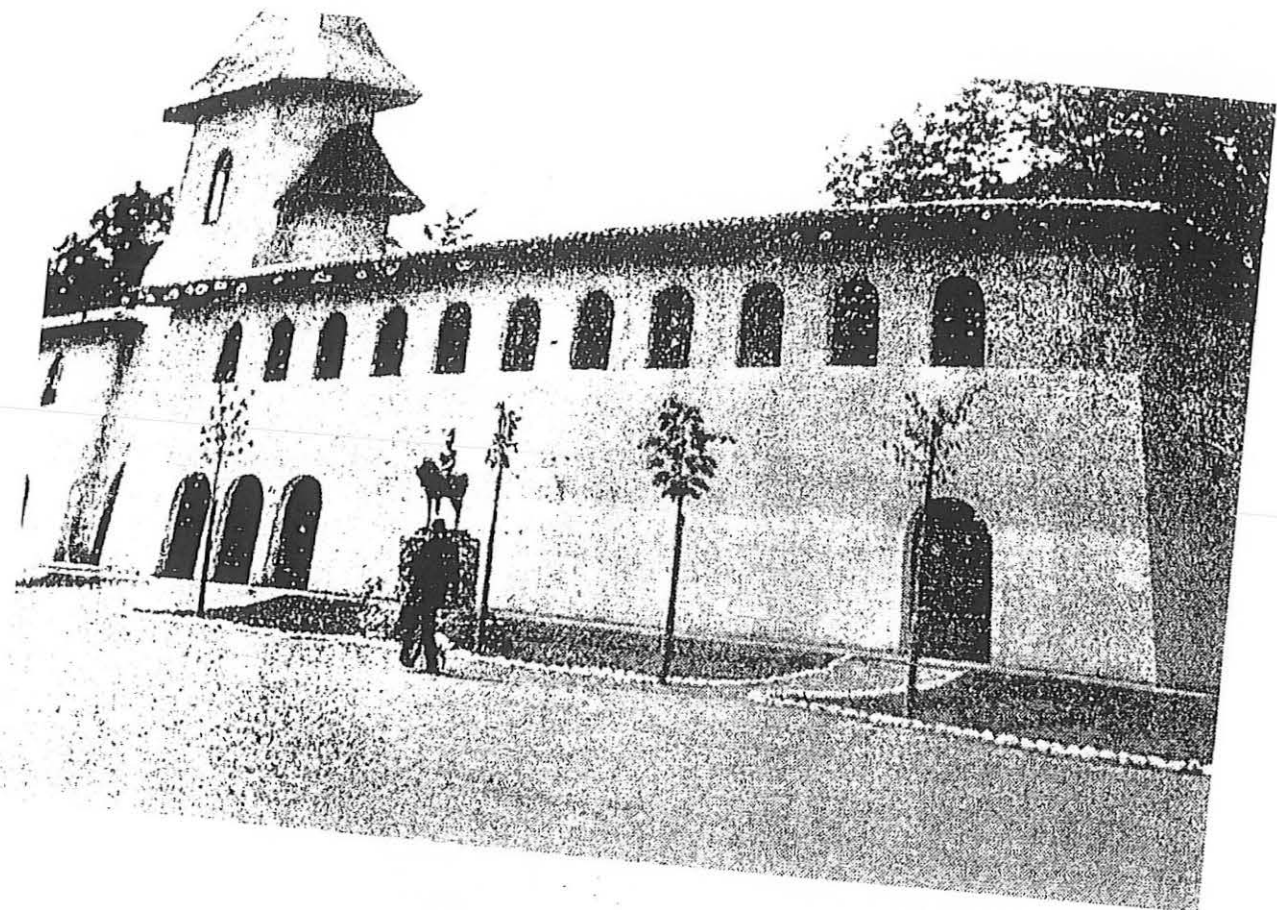

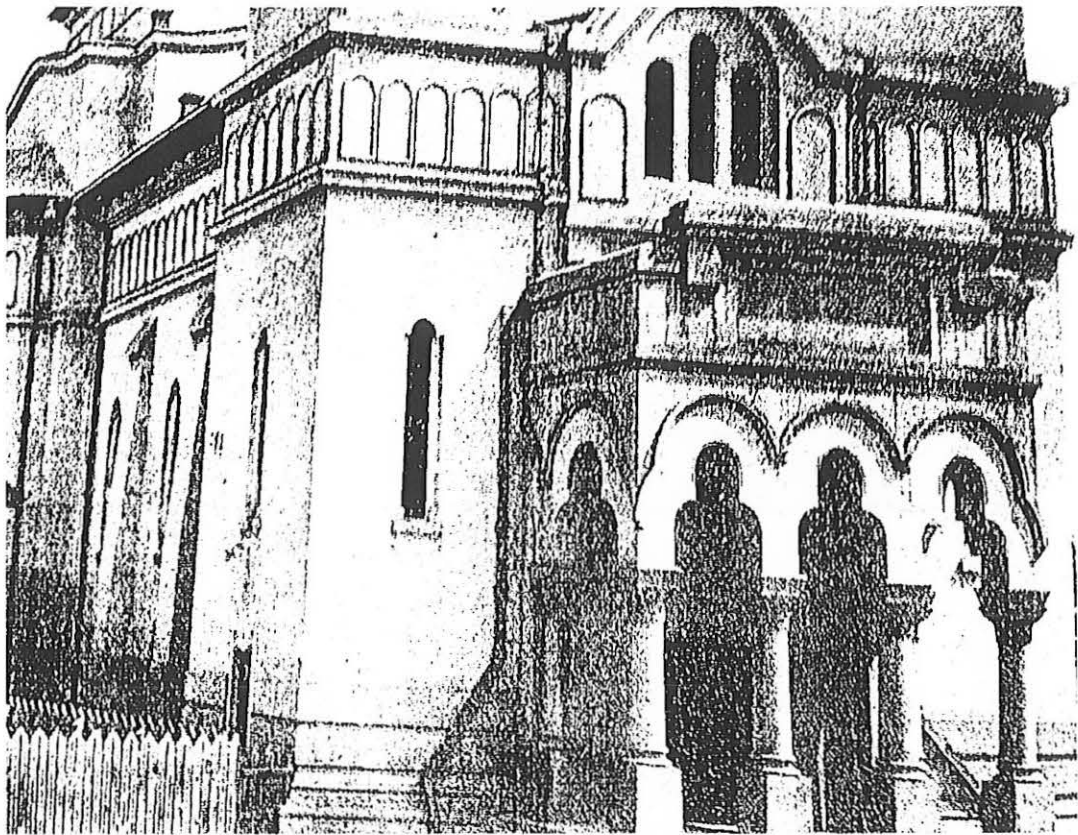
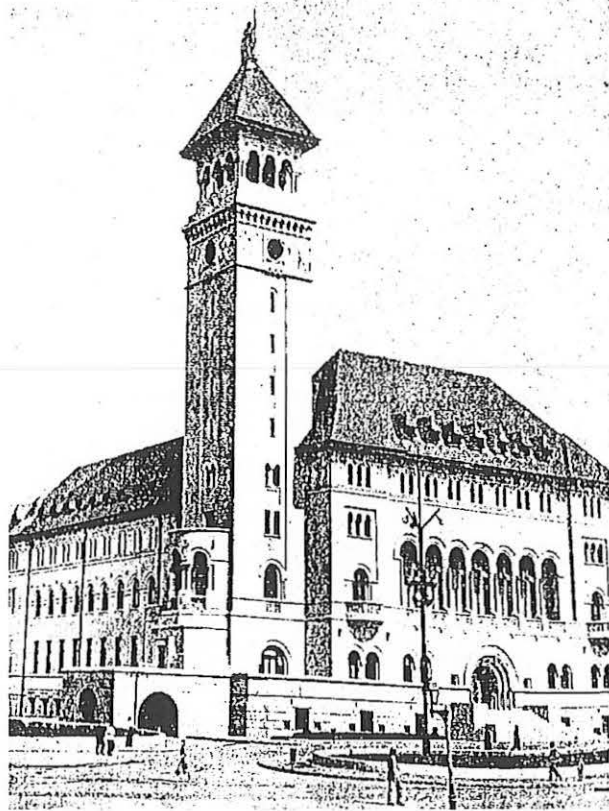
Fig. 82. -- Ecluza Herăstrău.

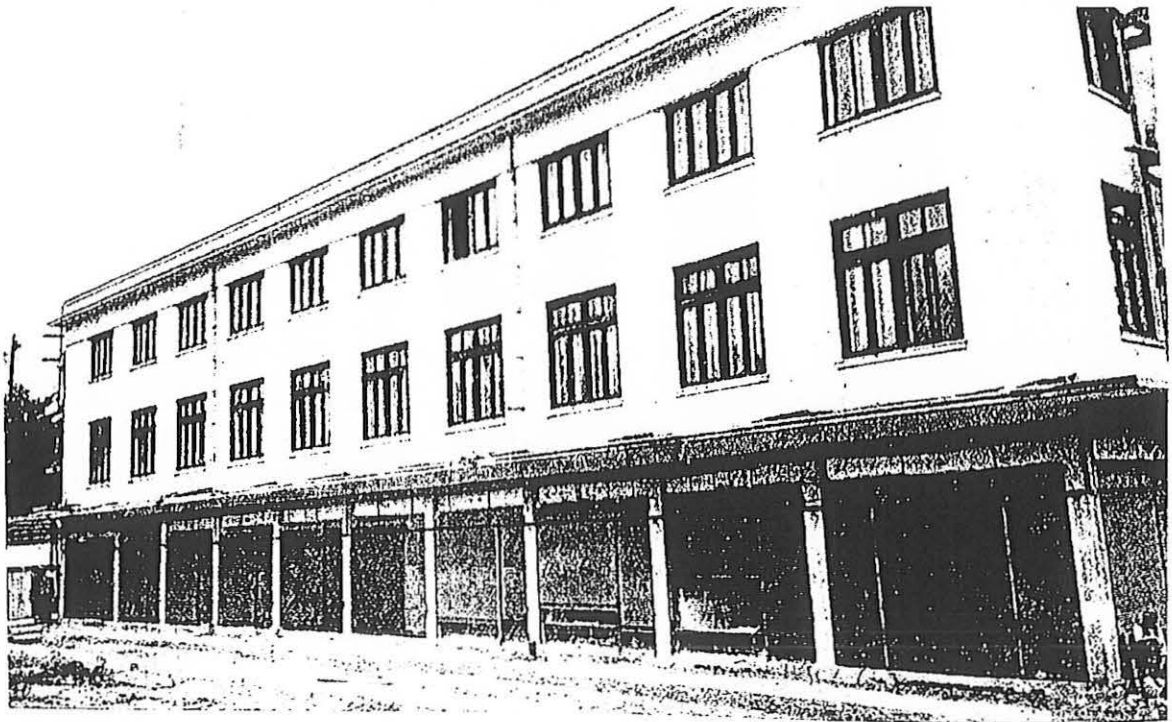
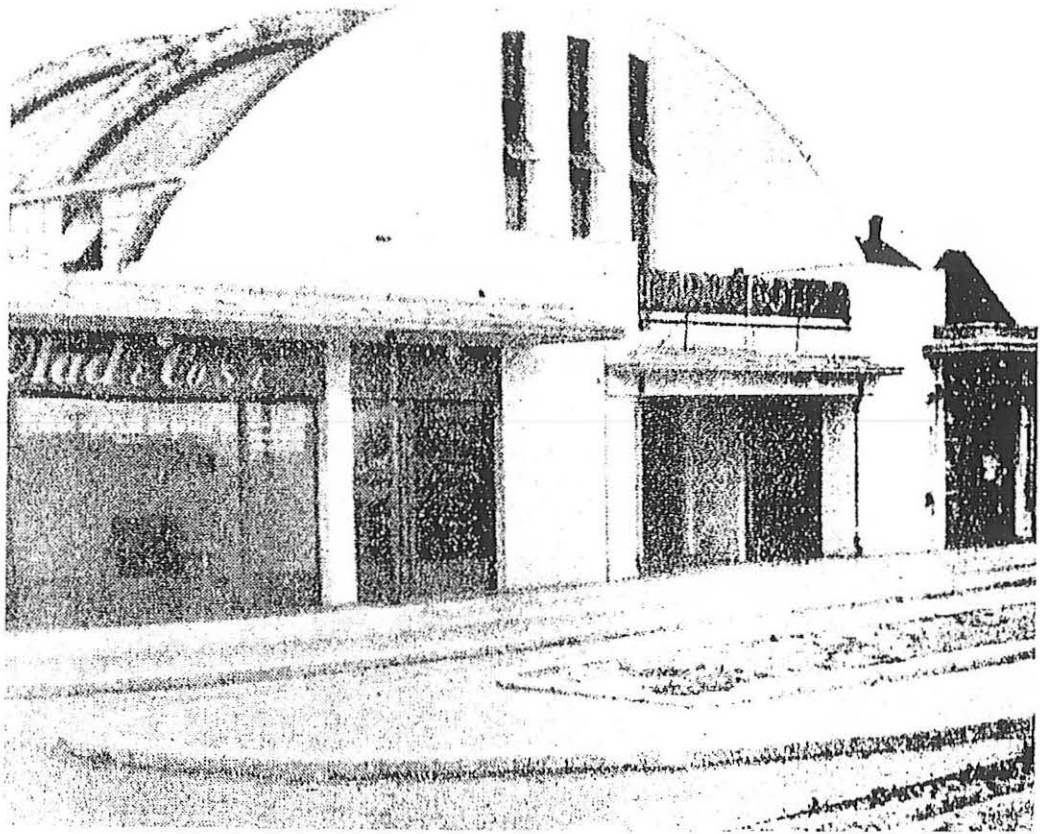

*Casa de odihnă a funcționarilor dela Pădurea Pustnicul
Operă inaugurată în cadrul Lunei Bucureștilor*

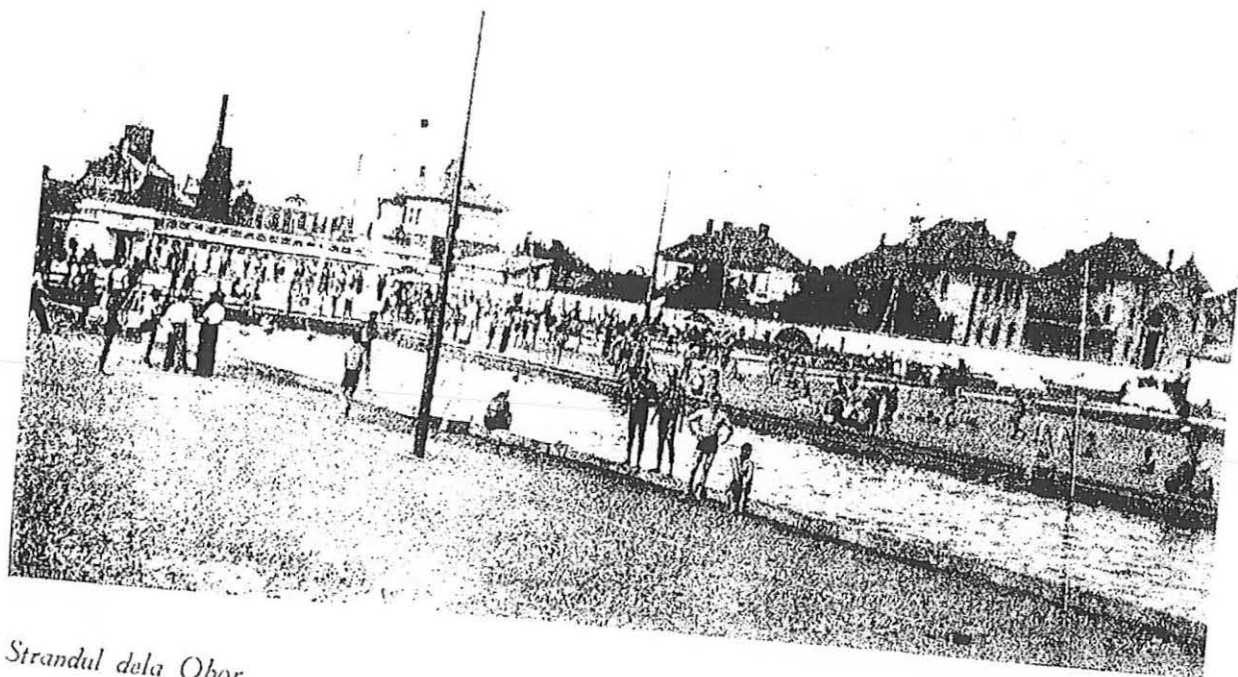

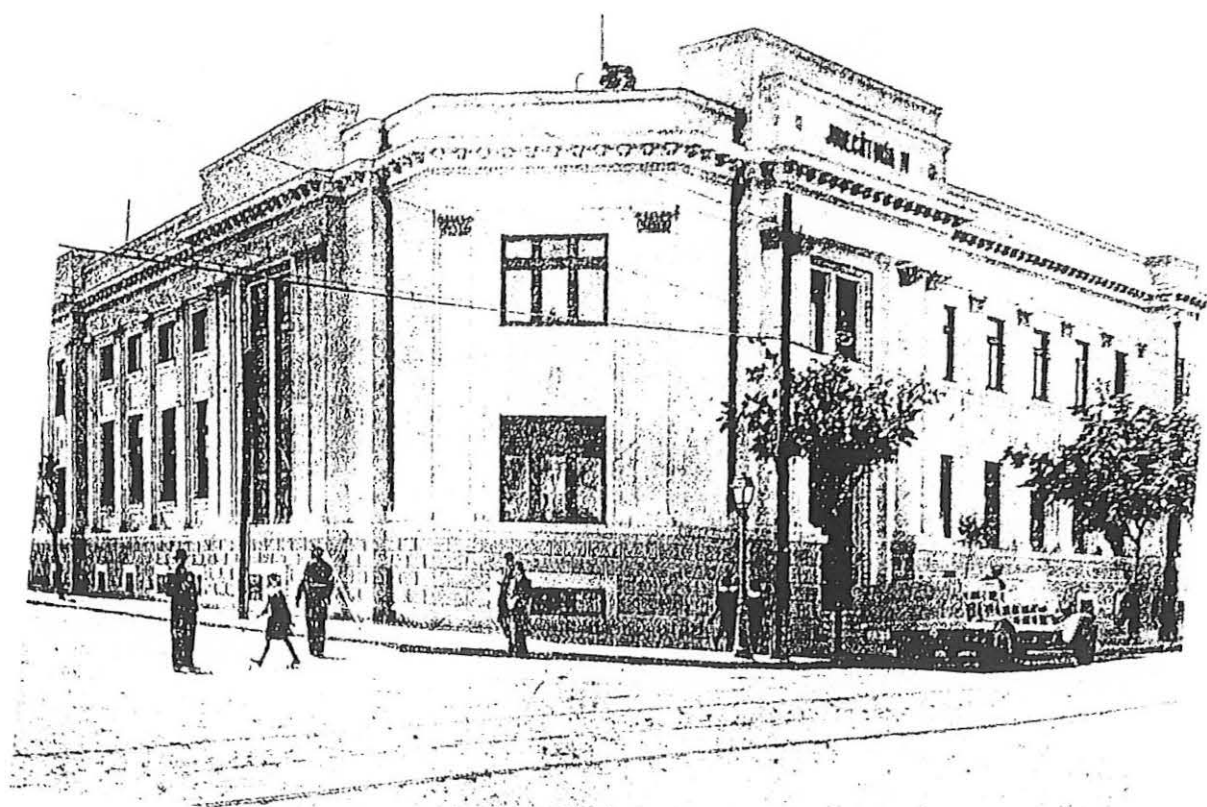

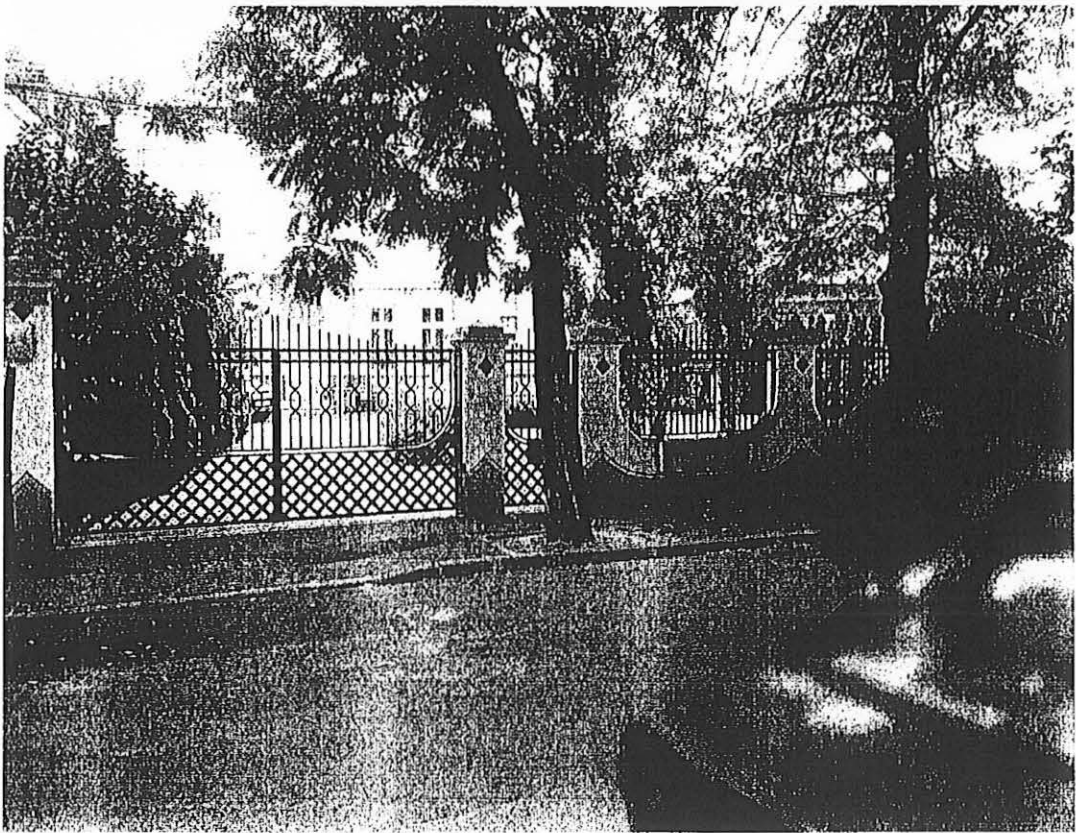
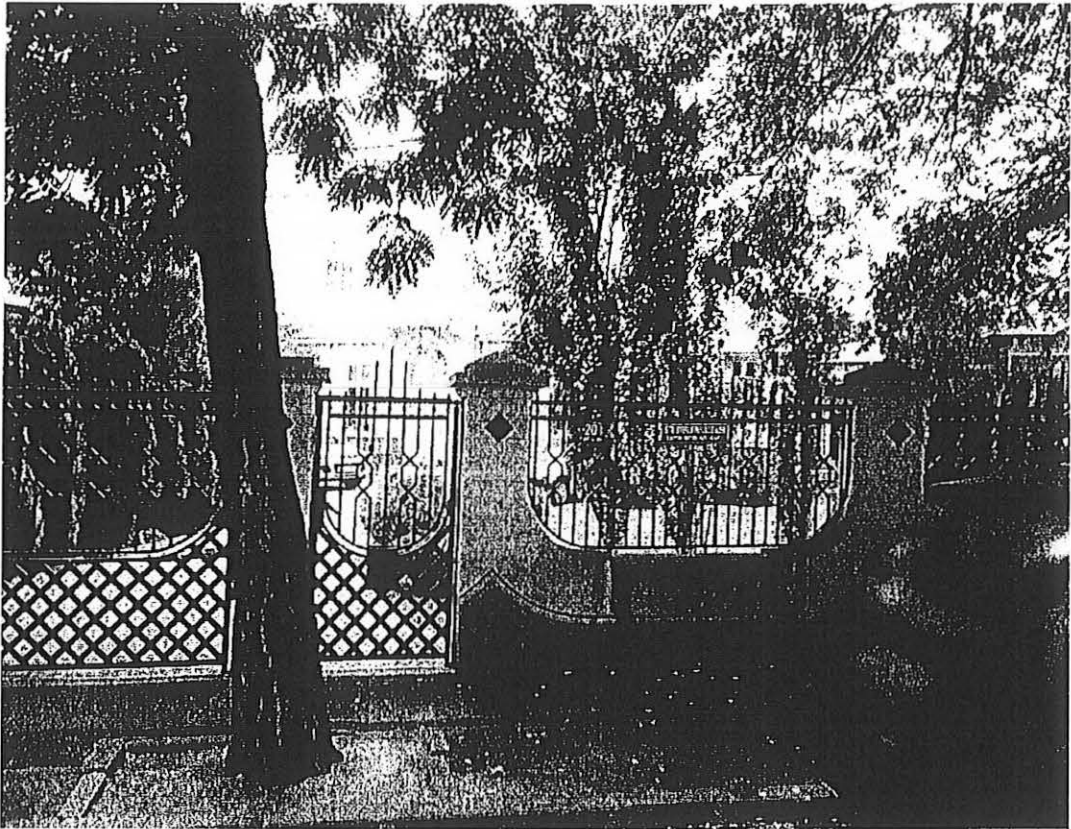
*Grupul edilitar al Sect. 1 Galben — Piaşa Amzei
(Clişoul reprezintă o parte a lucrărilor aflate în curs de executare)*

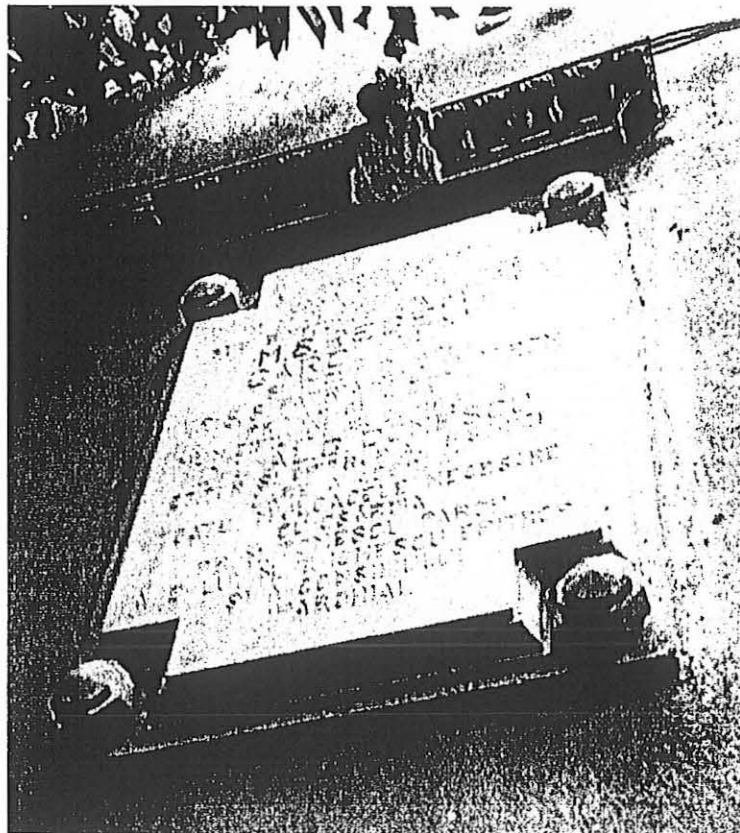
*Strandul dela Obor
Inaugurat in cadrul Lunei Bucureștilor*

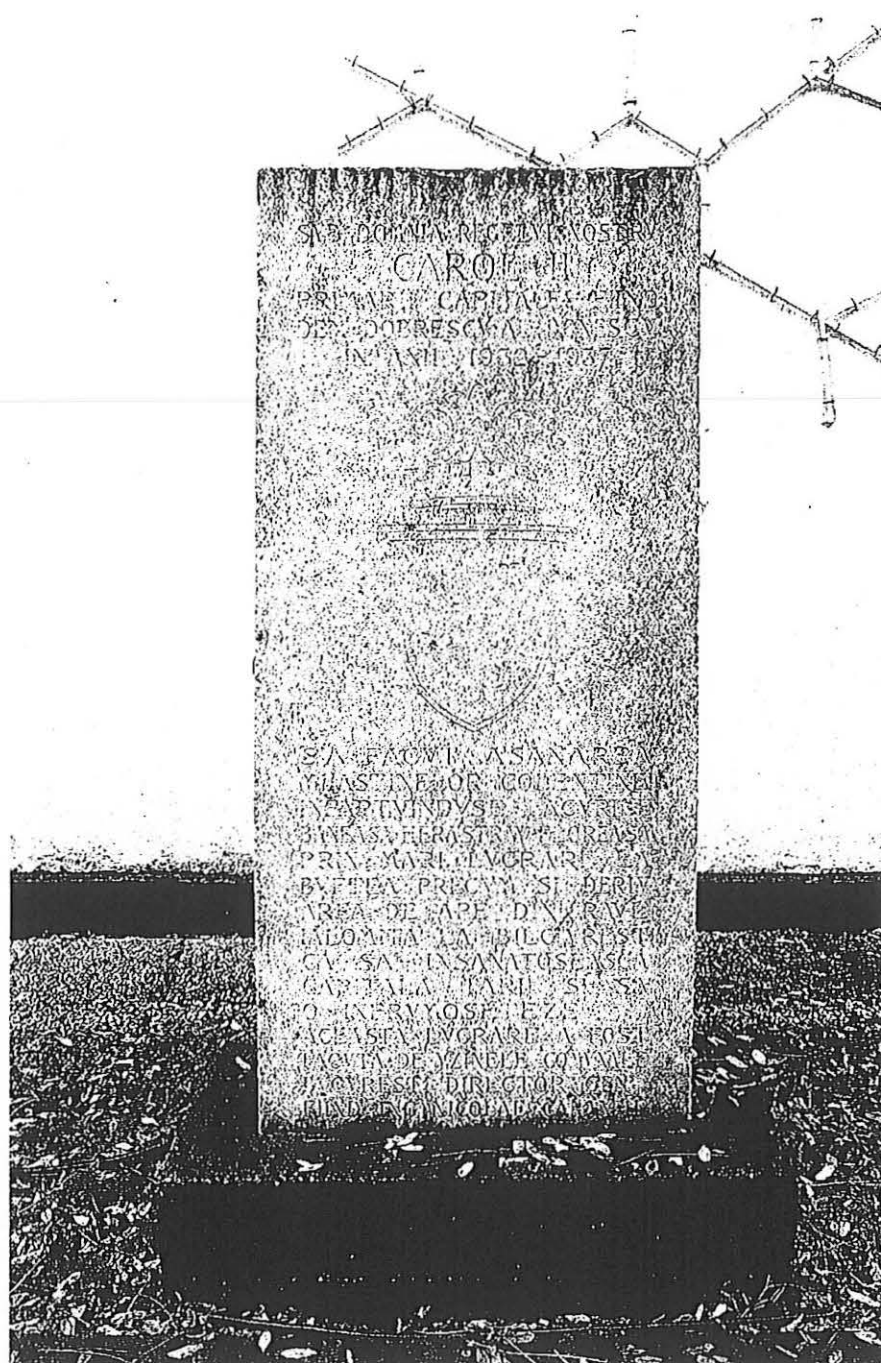

ZIDUL SAU PLACASTA CLONOTIMA SI
PAROL INCONIURATOR IN ANUL
MARTIEI 1936 IN ZILELE VI SALE
REBELII CAROL II SI I.P.S.S.
PATRIARHULUI DR MIRON CRISTEA
DE LA CATEDRALA MUNICIPIULUI
BUCURESTI PRIMAR GENERAL FIIND
AL. GR. DONESCU SI PRIN STAPUNTA
D-LI EPITROP NICOLAE GRIGORESCU
DELEGAT AL MUNICIPIULUI FIIND
DE CONSILIER LI. N. TANASE
PAROH PREOTUL GRIGORE N. POPESCU
AL DOILEA EPITROP ST. ANTONESCU
LUNA BUCURESTILOR MAI 1936

La intrarea în Muzeul Satului din București, o placă memorială amintește de marile lucrări hidrotehnice care s-au făcut, sub domnia Regelui Carol al II-lea, pentru crearea Parcului Herăstrău și a întregii zone verzi din nordul Capitalei, în anii 1932-1937. Textul spune:

*„Sub domnia Regelui nostru Carol II, Primarii Capitalei fiind Dem Dobrescu, **Al. Donescu**, în anii 1932-1937 s'a făcut asanarea mlaștinelor Colentinei, înfăptuindu-se lacurile Băneasa, Herăstrău, Floreasca, prin mari lucrări la Buștea, precum și derivarea de ape din râul Ialomița la Bilciurești, ca să însănătoșească Capitala Țării și să o înfrumusețeze. Această lucrare a fost făcută de Uzinele Comunale București, Director Gen. fiind ing. Nicolae Caranfil.”*

Monumente din București construite în perioada interbelică. Cercetare și restaurare

Alexandra Chiliman Juvara

După Primul Război Mondial prin reîntregirea teritorială, dar și prin modernizarea structurilor economice, sociale și politice după criza din 1929, România a cunoscut o perioadă de prosperitate. Orașul București s-a dezvoltat din punct de vedere arhitectural și urbanistic devenind un oraș de referință pentru sud estul Europei - Micul Paris.

Primarul general al capitalei Al. G. Donescu a avut inițiativa, în 1934, să organizeze o serbare anuală a Bucureștilor. A fost lansată Luna Bucureștilor care avea loc între 9 mai și 9 iunie, manifestările desfășurându-se pe parcursul a șase ediții din 1935 până în 1940.

Cu ocazia Lunii Bucureștilor s-au organizat expoziții, manifestări culturale, sportive și s-au inaugurat numeroase lucrări edilitar-urbanistice: Amenajări în parcul Carol, Parcul Național (Herăstrău), Grădina Botanică, asanarea lacului Tei cât și construirea clădirii primăriei sectorului Verde, Banul Manta, a Judecătoriilor de sector (arh. Stănie Ciortan), tribunele stadionului ONEF, trecerea de nivel de la Mogoșoaia, restaurantul Pescăruș și importante monumente precum Fântâna Zodiacului din Piața Mareșal Joffre, statuia lui Spiru Haret, Fântâna Miorița, aleea Restaurației și fântâna Modura.

În anul 1935, în parcul Carol, cu ocazia Lunii Bucureștilor a fost expusă în expoziția Serviciului de cadastru al Primăriei Municipiului București macheta de 100 mp care reprezenta planul de sistematizare al Bucureștilor. Planul director a stat la baza dezvoltării capitalei din perioada interbelică.

În anii imediat următori aprobării planului se deschid artere, piețe noi și se construiesc o serie întreagă de monumente, cu scopul de a pune în valoare punctele importante pentru oraș, pentru cinstirea eroilor și comemorarea personalităților.

Monumentele ridicate în această perioadă se disting prin compoziția lor clară, eleganță, prin sobrietate, proporții și integrarea armonioasă a componentelor artistice.

La proiectarea și decorarea acestor monumente au contribuit personalități de seamă, din care amintim pe arhitecții Horia Creanga și Octav Doicescu și pe artiștii Milita Petrașcu, Constantin Baraschi și Mac Constantinescu.

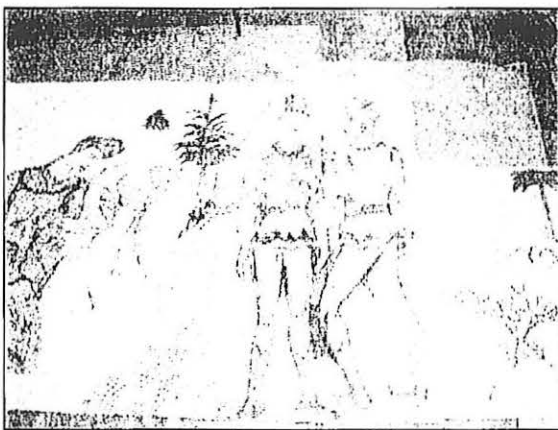
Primarul Al. G. Donescu a inaugurat în cadrul ediției din anul 1936 a Sărbătorii „Luna Bucureștilor” fântâna situată pe șoseaua București-Ploiești, la intrarea în capitala, Fântâna Miorița. Manifestarea din acel an a avut un caracter internațional și s-a desfășurat tocmai în acest perimetru între Arcul de Triumf și pasajul de cale ferată construit pentru aceasta ocazie.

Fântâna Miorița, a fost proiectată de arhitectul Octav Doicescu, iar componentele artistice, mozaicul și medalioanele cu capete de berbeci și mioare sunt opera sculptoriței Milița Petrașcu.

Octav Doicescu a inventat o piatră lapidariu înălțând-o la proporții mitice și lansându-i jeturi de apă pentru a face să scânteieze din

jocurile stropilor înșiși destinul de umbra și lumina, deci de viață și de moarte consumat în Miorița și de fapt într-o credință populară asupra existenței.

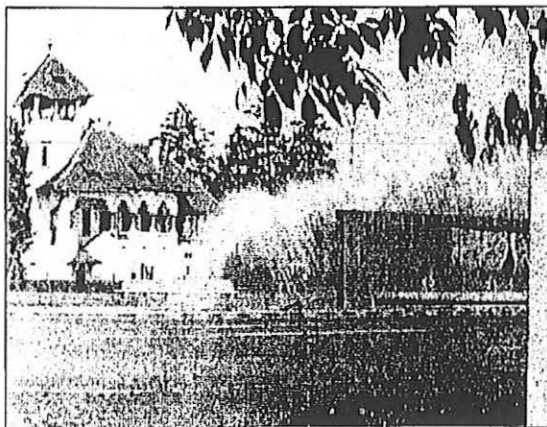
Fântâna a fost realizată din travertin de Bampotoc pentru elementul central, mozaic din piatră, alb-negru și borduri masive din calcar de Dobrogea. Cu ocazia lucrărilor de restaurare, după curățarea sânelor adăugate în

Desenele sculptoriței Milița Petrașcu, pentru peretele estic, aflate în colecția Muzeului Gheorghe Tattarasu

timp, s-a descoperit pe fundul bazinului mic un placaj din piatră în benzi circulare, delimitate cu fâșii din mozaic, element ce urmează a fi restaurat.

Monumentul a fost realizat în timp foarte scurt, structura elementului central fiind realizată din stâlpi de cărămidă și între ei cu cloturi din piatră și pavaje legate cu mortar. Plasa din sârmă a ruginit, iar mozaicul s-a desprins pe mari porțiuni. A intervenit și nepăsarea generală, plăcile din mozaic căzute fiind aruncate. Cu ocazia restaurării fântânii, în anul 2004, s-a înlocuit miezul degradat, construind un nou strat suport pentru mozaic. Infrastructura bazinelor și instalația de apă au fost refăcute cu materiale noi.

Fântâna Miorița

Mozaicul era desprins de pe stratul suport și porțiuni mari lipseau. În urma cercetărilor am descoperit desenele originale ale Miliței Petrașcu, păstrate în colecția Muzeului Tattarescu, desene la scara 1/1 care ne-au servit pentru restaurarea peretelui est. Imaginea cheie a ciobănașului cu mioara care lipsea a fost reconstituită după desenele sculptoriței. De asemenea notele autoarei despre aceasta lucrare și fotografiile din cărți au completat documentația. Peretele vest era mai degradat, mozaicul căzut dispăruse și erau lipșuri de peste 60% din suprafața. Motivul central al compoziției, mirele cu mireasa, a fost fotografiat în detaliu și publicat în albume de artă. Aceste fotografii detaliate au stat la baza reconstrucției zonelor lipsa de pe peretele vest. Lucrările sunt în curs și se vor finaliza în 2005. Proiectul a fost realizat de arh. A. Chiliman Juvara și arh. Cristian Ranja, ing. T. Stoian, iar restaurarea componentelor artistice este opera sculptorului Marian Dabileanu.

Intrarea principală în București era marcată cu Fântâna Miorița, se impunea un monument în centrului vechi al orașului.

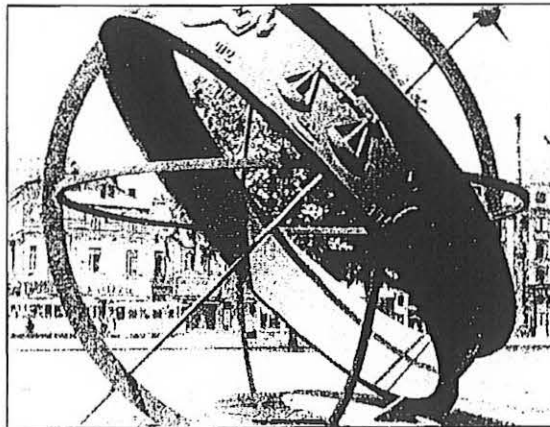
Arhitecții Horia Creanga și Ștefan Niculescu sunt autorii monumentului Kilometru 0 al României, din parcul bisericii Sf. Gheorghe. Comisia Monumentelor Istorice, prin arh. Horia Theodoru, aproba în aprilie 1937 cererea Primăriei Municipiului București de a se ridica în grădina bisericii Sfântul Gheorghe Nou o *Piatră Miliară* care să simbolizeze faptul că „*numărătoarea kilometrică a șoselelor naționale ce leagă Capitală cu toate provinciile țării este socotită de la Biserica Sfântul Gheorghe-Nou. Ideea era veche, G. I. Ionescu-Gion, în 1899, în „Istoria Bucureștilor”, scria: „Cei bătrâni spun din bătrâni, - ceea ce ne duce în secolul XVIII, ca buricul Bucureștilor, adică centrul și miezul orașului era la Sfântul Gheorghe-Nou. Acolo ar fi trebuit să se pună Coloana Miliară a orașului-capitală din vremurile de demult, căci acolo era toiul târgului și bătea mai cu putere inima orașului”.*

În arhiva Direcției Monumentelor Istorice s-a păstrat prima variantă a proiectului. În această variantă centrul compoziției era marcat de o sferă din granit, cu diametrul de trei metri, pe care se afla un personaj - Făt-Frumos în lupta cu balaurul. Sculptura urma să fie executată de sculptorul Constantin Baraschi. Patriarhul s-a opus ridicării unei statui în vecinătatea bisericii, statuie care se poate confunda cu Sfântul Gheorghe. Astfel în varianta finală, sculptorul a executat o sferă metalică care sugera globul pământesc. Sfera păstra diametrul proiectat, era transparentă, formată din meridiene și ecuator pe care se aflau douăsprezece basoreliefuli cu semnele zodiacale. O săgeată metalică indica orientarea Nord, străbătând sfera și simbolizând axa Terrei. Bazinul circular în centrul căruia se afla sfera, sintetiza harta României Mari.

O roză a vânturilor din granit negru delimita opt sectoare simbolizând cele opt provincii istorice: Muntenia, Dobrogea, Basarabia, Moldova, Bucovina, Ardeal, Banat, Oltenia.

Aceste sectoare erau realizate din mozaic de marmură policromă de mare valoare și decorate cu stemele, numele și capitalele provinciilor. Un sector circular placat cu ceramica bleu-vert sugera o oglindă de apă. Parape-tul bazinului, din piatră de Baschiori avea înscrise pe el numele orașelor reședință de județ (1937) și distanța în kilometri până la ele.

În anul 1952 comuniștii au distrus monumentul și l-au acoperit cu pământ. Sfera metalică a fost demontată și nu s-a mai găsit niciodată. În anii 1992-1993 arhitectul Radu Dobre Sima, are inițiativa decopertării monumentului și finanțează prin firma Tornado primele cercetări. În 1994 Primăria Capitalei interesată de valoarea monumentului, preia

Kilometrul 0 al României

programul care avea ca scop restaurarea monumentului Kilometrul 0 al României, prin Direcția pentru Cultură și Culte a Primăriei Municipiului București, director Ștefan Damian.

Restaurarea monumentului s-a făcut după situația descoperită in situ și cu datele de pe proiectul arhitecților Horia Creangă și Ștefan Niculescu. Pentru Sferă s-a folosit și o fotografie publicată în 1941 în albumul despre București al lui W. Praeger. Semnele zodiacale Leul, Fecioara, Balanta și Scorpionul se vedeau bine pe fotografie și au fost reproduse identic. Celelalte semne au fost compuse de artistul plastic, în același spirit.

Cu ocazia dezgropării monumentului, s-au găsit lângă și pe bordura circulară fragmente din placajul din piatra de Baschiori cu denumirea localităților. Aceste fragmente ne-au ajutat pentru determinări de materiale (piatră și mortar) poziționare corectă, recompunerea caracterelor literelor și cifrelor, dimensiuni, adâncime, poziție față de rebordul superior. Astfel am recompus și unele denumiri de localități din care mai complete erau: Zalău, Craiova, Slatina, Fălticeni, Dorohoi, Lugoj. Placajul ceramic al cuvei care sugera o oglindă de apă prin culoarea lui bleu-vert era desprins și lipsea în mare parte. Plăcuțele de 2x2 centimetri erau importate. Cele noi, care au fost acum montate pe monument provin din SUA.

Roza vânturilor era placată cu andezit bazaltoit negru parțial distrus care a fost total înlocuit cu unul de Baia Mare și pozat pe mortar de ciment. Mozaicul aflat în sectoarele de câmp era alcătuit din marmură policromă: alb și cenușiu, - Carrara; crem bej, roz, roșcat, cenușiu, - Alun și Rușchița; calcare cenușii, negre, bej, - Varanic, Căprior și Moneasa. Mozaicul acesta având o mare valoare istorică și artistică a fost păstrat in situ și restaurat prin tasarea fisurilor și completarea zonelor lipsă în urma actelor de vandalism (sectoarele: Bucovina, Ardeal, stema Banatului, Oltenia).

Inaugurarea a avut loc cu prilejul închiderii Festivalului „Luna Bucureștilor”, pe 9 iunie 1998 în prezența domnului Viorel Lis, primarul capitalei. Proiectare: arhitectura arh. Alexandra Chiliman Juvara și arh. Cristian Ranja, stereotomia arh. Gabriela Dumitrescu, cercetarea istorică arh. Mariana Nițelea, geograf prof. I. Iordan, geolog N. Ciornei rezistență ing. Costel Pavelescu, peisagist ing. Florin Teodosiu. Lucrările de restaurare piatră au fost realizate de Ionel Lazăr. Sfera din bronz este opera sculptorului Ion Bolborea.

Monumentul Aviatorilor este cu siguranță cel mai frumos din capitală. El a fost ridicat pentru cinstirea memoriei eroilor noștri aviatori.

Monumentul Sacrificiului Aviatorilor și Victoriei Aviației a fost inaugurat de Sfântul Ilie 1935, pentru ca aviatorii să vină cu eroicele lor drapеле să se închine aici în fiecare an. Opera a sculptoriței Lydia Kotzebue monumentul se remarcă prin forța care o emană prin eleganța detaliului, într-un cuvânt prin frumusețea lui. Pe obeliscul înalt de 20 m figurile din bronz sunt construite într-o spirală ascendentă (Sacrificiul eroilor aerului) încununând zborul calm și sigur al figurii centrale - Victoria Aviației.

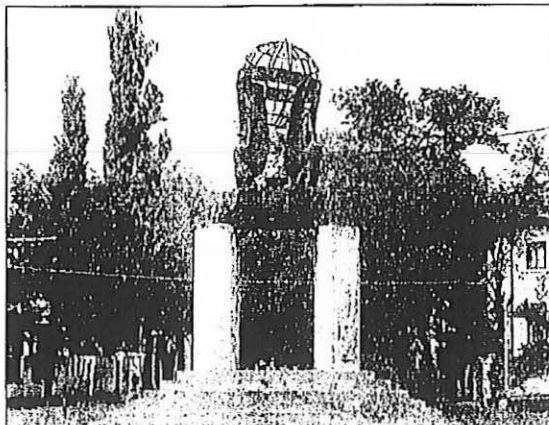

Monumentul Sacrificiului Aviatorilor și Victoriei Aviației

Situat în mica piațetă Quito, în Parcul Filipescu, monumentul construit în memoria aviatorului Mircea Zorileanu (1884-1919), a fost ridicat de către Aeroclubul regal al României în anul 1937. Sculptorul francez F. L. Gove a realizat monumentul reprezentat de un frumos glob pământesc construit din vergele de metal care sugerează meridianele și paralelele terestre, fiind intersectate de o bandă metalică lată, care semnifică ecuatorul pe care sunt aplicate semnele zodiacului. Globul pământesc este susținut de aripile a patru

vulturi de bronz, care la rândul lor sunt fixați printr-o centură metalică frumos desenată de patru pilaștri de piatră decorati cu basoreliefuli reprezentând zborul omului și al păsării și geneza poporului român. Placa din bronz cu profilul aviatorului este fixată pe frontispiciu. Monumentul este construit pe un soclu ridicat, placat cu mozaic. Pardoseala este decorată multicolor și pe ea este gravat: *Avem și noi oceanul nostru, Mircea Zorileanu.*

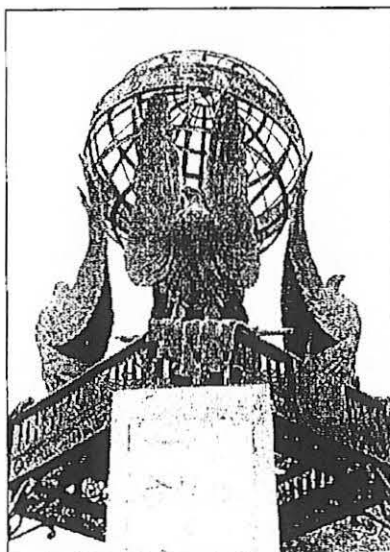
Postamentul coboară în trepte din mozaic negru în patru direcții a punctelor cardinale. La temelia monumentului se află depusă urna cu cenușă lui Mircea Zorileanu, adusa din Italia de către un grup de aviatori români.

Monumentul ridicat în memoria aviatorului Mircea Zorileanu

„Simbol al viselor și realizărilor lui Zorileanu, monumentul sugerează și dorința lui rămasă neîmplinită de și de a purta *peste nouă mări și nouă țări* prestigiul României“ (Dr. Corneliu C. Ionescu, poetul Înălțimilor, aviator Mircea Zorileanu). Mircea Zorileanu în 1913 a stabilit un record de zbor la 2500 m înălțime, a fost instructor la școala militară de pilotaj de la Cotroceni și mai târziu de la Băneasa, iar în 1915 cu monoplanul „Bleriot”, a reușit performanța de a traversa Carpații peste crestele Zăganului ajungând în Ardeal.

„Punctul de vedere care m-a atras în pregătirea tehnico-sportivă a zborurilor mele, ba mai mult decât atât, însăși generatoarea de lumină, steaua magică ce m-a orientat alunecând pe o raza de speranță, printre văi și stânci, a fost Patria”. Dacă prin patrie se ajunge la lume, tot așa se zboară și peste Carpați spre imperiul aerului. Căci

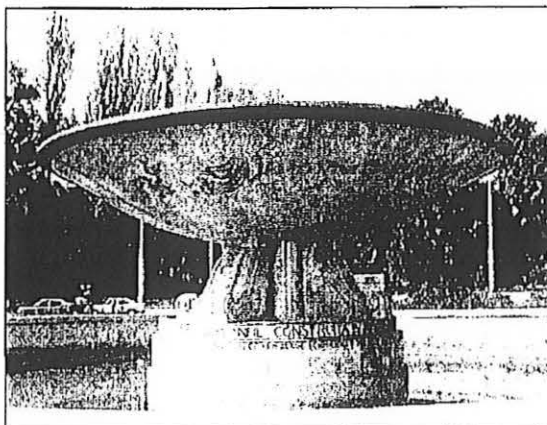

Monumentul ridicat în memoria aviatorului Mircea Zorileanu (detaliu)

avem și noi oceanul nostru, un ocean plin de porturi și de țărături primitoare, spațiu nemărginit de fruntării. Pe acest ocean, recunoscător strămoșilor noștri,

vom putea de acum, va trebui să plimbăm ființa noastră națională spre cele patru părți ale lumii. Asemenea aviatorului Antoine de Saint Exupery, Zorileanu a fost un poet al înălțimilor. Monumentul prezintă degradări semnificative și urmează a fi restaurat în anul 2005, speram înainte ca sa se producă pierderi irecuperabile.

Fântâna de la intrarea în Parcul Carol a fost inaugurată tot cu ocazia sărbătorii „Luna Bucureștilor”. Volumul bine conturat a fost proiectat de arhitectul Octav Doicescu. Zodiacul care o decorează a fost desenat, cu linii grațioase, cu o mișcare specială care urmărea perfect forma circulară a fântânii de Mac Constantinescu. Construcția a fost realizată de arhitecții

Fântâna din Parcul Carol

Aug Schmiedigen și Dorin Pavel. Pe monument este trecut și numele Primarului General, ing. N. Caranfil personalitate de seamă din perioada interbelică autor al salbei de lacuri din nordul capitalei.

Am prezentat câteva monumente din București pe care le consider semnificative. Este necesară restaurarea și punerea lor în valoare pentru a propaga mesajele pe care această generație de oameni capabili ni le-au transmis, nouă și generațiilor următoare.

Ele sunt un model pentru modul de abordare a altor monumente, remarcându-se prin volumetria lor cât și prin profesionalismul cu care urbanistii le-au integrat în oraș.

Lucrările de artă plastică au un leit motiv, zodiacul care este prezentat atât în basoreliefuri de bronz, în mozaic sau pe fațade.

În spiritul istorismului societatea își caută identitatea în mediul rural, simbolul purității fiind tânăra țărăncă cu chip frumos, cu ia brodată. O găsim prin mozaicul fântânii Miorița, pe pilaștrii Monumentului Zorileanu, fântâna Modura și alea Restaurației îi sunt dedicate.